

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

GENELGELER:

T. C.
İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ
SAĞLIK VE SOSYAL
YARDIM SANDIĞI
MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı:

5392

ÖZET:

IX. Genel Kurul Zabıt Özeti ile
bu Kurulca kabul edilen Statü,
Yardımlar Yönetmeliği, Merkez
Yönetim Kurulu Seçim Yönetme-
liği, Seçim Yönetmeliğinin 6. mad-
desi ve Genel Kurul gündemi ile
Temsilci listesi h.

İLCE KURULU BAŞKANLIĞINA

15 Ağustos 1960 tarihinde Ankara'da Namık Kemal Okulu sa-
lonunda toplanan Sandığımızın IX. Genel Kurulu'na ait zabıt özeti
ile bu Kurul tarafından hazırlanarak Millî Eğitim Bakanlığı Yük-
sek Makamınca tasdik edilmiş bulunan Statü, Genel Kurulca de-
ğiştirilerek kabul edilen "Karşılıklı ve Karşılıksız Yardımlar Yö-
netmeliği" ve "Seçim Yönetmeliğinin 6. maddesi" ile bu Genel Ku-
rula ait Gündem ve Temsilci listesi aşağıya çıkarılmıştır.

Sayın üyelerimizin bilgilerine sunarız.

Saygılarımızla

İlkokul Öğretmenleri Sağlık
ve Sosyal Yardım Sandığı
Müdürlüğü
(Suphi Arman) (Fuad Akdur)

T. C.

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ

Sağlık ve Sosyal Yardım
Sandığı

IX. Genel Kurul Hazırlıkları

15 AĞUSTOS 1960 PAZARTESİ GÜNÜ SAAT 10 DA ANKA-
RA'DA NAMIK KEMAL OKULU SALONUNDA TOPLANA-
CAK OLAN İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOS-
YAL YARDIM SANDIĞI IX. GENEL KURULUNUN
GÜNDEM TASARISI

- 1 — Yoklama ve açılış;
- 2 — Genel Kurul Başkanlık Divanı seçimi;
- 3 — Genel Kurul Gündem tasarısının tasdiki;
- 5 — Yevmiye, huzur hakkı ve zarurî masraf karşılıklarının tesbiti;
- 6 — Ana Statü, Bütçe-hesap, Yönetmelikler ve dilek komisyon-
larının seçimi;
- 7 — Merkez Yönetim Kurulu ve Denetçiler Kurulu raporlarının
okunması;
- 8 — Komisyon raporlarının okunması;
- 9 — Merkez Yönetim Kurulunun ibrası;
- 10 — Seçim komisyonları teşkili ile yeni Merkez Yönetim ve
Denetçiler Kurulu seçimleri yapılması ve kapanış.

IX. GENEL KURUL TEMSİLCİLERİ İSİM VE ADRES
LİSTESİ

Sıra No.	Vilâyeti	Adı Soyadı	Görevi
1 —	Adana	Hüseyin Kalaba	Adana — Cebesoy Okulu Öğretmeni
2 —	Adana	Bekir Takcı	Kozan — Böl. İlköğ. Müfettişi
3 —	Adıyaman	Mustafa Gücer	Besni — Maarif Memuru
4 —	Afyon		
5 —	Ağrı	Sezai Özbek	Ağrı — Alpaslan Ok. Öğretmeni
6 —	Amasya	Mehmet Özparlak	İlköğretim Müfettişi

Sıra No.	Vilâyeti	Adı Soyadı	Görevi
7 —	Ankara	Sami Ertunç	Bakanlık — İlköğ. Um. Md. Şb. 3 Me.
8 —	Ankara	Ahmet Keskin	Ankara — Merkez Bozkurt Ok. Öğ.
9 —	Ankara	Fahrettin Özgünen	Ankara — Merkez Alpaslan Ok. Öğ.
10 —	Antalya	Fahri Özçelik	Gazipaşa — Merkez Okulu Öğ.
11 —	Artvin	Hamdi Bulut	Borçka — Merkez Ok. Başöğretmeni
12 —	Aydın	Arif Dirikman	Merkez Zafer Okulu Öğretmeni
13 —	Balıkesir	Needet Esin	Merkez İlköğretim Müfettişi
14 —	Balıkesir	İzzet Tan	Merkez Maarif Memuru
15 —	Bilecik	Hüseyin Dündar	Bozüyük — İlköğretim Müfettişi
16 —	Bingöl		
17 —	Bitlis	Bedrettin Kadırioğlu	Merkez — Kâzımpaşa Okulu Başöğ-
18 —	Bolu	Akif Berköz	Merkez — İlköğretim Müfettişi
19 —	Burdur	Hüseyin Aşık	İlköğretim Müfettişi
20 —	Bursa	İsmail Kutluk	İlköğretim Müfettişi
21 —	Bursa	Cemil Altay	Merkez Osmangazi Ok. Başöğretmeni
22 —	Çanakkale	Niyazi Erttem	İlköğretim Müfettişi
23 —	Çankırı	Hasan Ersoy	Maarif Müdür Muavini
24 —	Çorum		
25 —	Denizli	Hasan Demirel	Merkez Gazi Okulu Öğretmeni
26 —	Diyarbakır	Kemal Pamukoğlu	Hazro Maarif Memuru
27 —	Edirne	Hamdi Kayışbudak	Merkez Emin Akıncı Ok. Başöğretmeni
28 —	Elâzığ	Sait Aydın	Maarif Müdürlüğünde Görevli
29 —	Erzincan	Vahit Yılmaz	Maarif Müdür Muavini
30 —	Erzurum	Ali Eyüboğlu	Tortum — İlköğretim Müfettişi
31 —	Eskişehir	Ulvi Tüzün	Merkez Ülkü Okulu Başöğretmeni
32 —	Gaziantep	Cahit Alican	Merkez İlköğretim Müfettişi
33 —	Giresun	Aliosman Sönmez	Merkez Necatibey Okulu Başöğretmeni
34 —	Gümüşhane	Fabri Akagün	Merkez — Gazipaşa Ok. Başöğretmeni
35 —	Hatay	Veli Kaya	Maarif Müdür Muavini
36 —	Hakkâri		
37 —	İçel (Mersin)	Mustafa Ertay	Silifke — Gazipaşa Ok. Öğretmeni
38 —	İstanbul	Kemal Besen	Üsküdar — Maarif Memuru
39 —	İstanbul	Süleyman Nuri Öz	Maarif Müdürl. Dışmüna. Memuru
40 —	İstanbul	Sadık Gökbakan	Beyoğlu — Maarif Memuru
41 —	İzmir	Vehbi Öcal	Merkez Maarif Memuru
42 —	İzmir	Ahsen Gürtin	Karşıyaka — Fevzipaşa Ok. Başöğ.
43 —	İsparta	Muzaffer Kayhan	İlköğretim Müfettişi
44 —	Kars	Alay Özdemir	Merkez Ziya Gökalp Ok. Öğretmeni
45 —	Kars	Cemil Özçelik	Selim — Öğretmen
46 —	Kastamonu	Lâtif Balta	Maarif Müdür Muavini
47 —	Kayseri	Hasan Suay	Merkez — Erciyes Ok. Başöğretmeni
48 —	Kırklareli	F. Kethüdaoğlu	Lüleburgaz — İlköğretim Müfettişi
49 —	Kırşehir	Kâzım Kızıldağ	Merkez Maarif Memuru
50 —	Kocaeli	Nevzat Tuğlu	İzmit — Yetiştirme Yurdu Müdürü
51 —	Konya	Hasan Değer	Merkez Maarif Memuru
52 —	Konya	Babaeddin Ahcıgüzel	Seydişehir — Merkez Okulu Öğretmeni
53 —	Kütahya	Niyazi Baykal	Merkez İlköğretim Müfettişi
54 —	Malatya	Hamit Ulu	Merkez Cumhuriyet Ok. Başöğretmeni
55 —	Manisa	Ahmet Özcan	Merkez Sekizyüzlü Ok. Başöğretmeni
56 —	Maraş	Muharrem Görür	Merkez Albayrak Okulu Başöğretmeni
57 —	Mardin	Celâl Demirel	Merkez Atatürk Ok. Başöğretmeni
58 —	Muğla	Veli Küpeli	Yatağan — İlköğretim Müfettişi
59 —	Muş	S. Avcıoğlu	Maarif Müdürü
60 —	Nevşehir	Remzi Rehber	Merkez — İlköğretim Müfettişi
61 —	Niğde	M. Kırzaci	İlköğretim Müfettişi
62 —	Ordu	Kemal Top	Merkez Güzelordu Ok. Başöğretmeni
63 —	Rize	Mustafa Sabuncu	Maarif Müdürlüğünde Görevli
64 —	Sakarya	M. Karacaoglu	Merkez İlköğretim Müfettişi
65 —	Samsun	Mehmet Özcan	Merkez Subaşı Ok. Başöğretmeni
66 —	Siirt	Edip Yargıcı	İlköğretim Müfettişi
67 —	Sinop	Bekir Başoğlu	Boyabat — Dumlupınar Ok. Başöğ.
68 —	Sivas	Nurettin Ertok	Merkez Fevzipaşa Ok. Başöğretmeni
69 —	Tekirdağ	Etem Günel	Merkez Maarif Memuru
70 —	Tokat	Bedri Altınok	Merkez İbnikemal Ok. Başöğretmeni
71 —	Trabzon	Ahmet Nuri Macit	İlköğretim Müfettişi
72 —	Tunceli	Abdullah Ertürk	Merkez Okulu Başöğretmeni
73 —	Urfa	Mustafa Köroğlu	İlköğretim Müfettişi
74 —	Uşak	Fahrettin Tunçay	Maarif Müdürlüğünde Görevli
75 —	Van	Yaşar Meriç	Merkez İnönü Okulu Başöğretmeni
76 —	Yozgat	Bahri Özbek	Merkez Cumhuriyet Ok. Başöğret.
77 —	Zonguldak	Vahit Topçugil	Merkez Namıkkemal Okulu Öğretmeni

ZABIT ÖZETLERİ

IX. GENEL KURUL

15-8-1960 Pazartesi günü saat 10.00 da Namık Kemal Okulu salonunda toplantılarına başlayan İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Genel Kurulunun müzakerelerine ait tutanak özetidir.

Saat 10 da İl Genel Kurul temsilcilerinin, Merkez Yönetim Kurulu, Denetçiler Kurulu ve Basın mensupları ile davetlilerin yerlerini almasını müteakip kürsüye gelen Sandık Müdürü Suphi Arman:

(—Değerli arkadaşlarım,

Sizleri ve şahsınızda temsil ettiğiniz bütün meslektaşlarımı saygı ve sevgi ile selâmlar, hepinize hoş geldiniz derim.

Şimdi sözü Sayın Müsteşarımıza bırakıyorum.) dedi.

Müsteşar Nuri Kodamanoğlu kürsüye gelerek aşağıdaki konuşmayı yaptı:

— Aziz Meslektaşlarım;

Başka bir vesile ile de olsa, sizleri toplu olarak bulmak benim için iyi bir fırsattır. Bu fırsattan istifade ederek meslektaşlarımıza bundan sonraki eğitim çalışmalarımızın prensiplerinden bahsedeceğim.

Asrımızda insanların iki temel hakkı vardır. Birisi hürriyeti rahatca kullanma, değeri korkusuz yaşama, yani sıhhatinden saadetten, meslekî istikbalinden emin olma hakkıdır.

Hürriyetlerimizi rahatca kullanmakta ızdırap çektiğimiz devir arkada kalmıştır. Bilmelisiniz ki, Türk öğretmeni olarak sınıflarınızda sessiz sessiz çalışırken hürriyetin her zaman müdafii olacak nesillerin yetişmesini sağlamazsanız, ızdıraplar avdet edebilir.

Hemen ilâve edeyim ki, o devirde bile Türk öğretmeni vazifesini yapmış, ölüm saçı namlulara karşı korkmadan ve tereddütsüzce yürüyecek nesiller yetiştirmiştir. Bu başarıyı tebrik ve takdirle ifade etmeliyim.

Sıhhatinden, saadetten ve meslekî istikbalinden emin olma hakkına gelince; bu emniyet, iktisadî durumla pek yakından ilgilidir. İktisaden zayıf memleketlerde bu emniyetin gerçekleşmesi güçleşir. Bu güçlükler Devlet eliyle çare bulmak her zaman mümkün olmaz. Cemiyetin Devlete yardımcı olması icabeder.

Bütün medenî memleketlerde bu bakımdan verim, birlik ve beraberlik sayesinde mümkün olmaktadır. Bu itibarla kongresini tefrif ettiğiniz bu Sandık takdire değer bir emniyet müessesesidir.

Memleketimizde cemiyet halinde yaşamının, meslek grupları teşkil ederek istikbale yardımcı olmanın geleneği eski ve kuvvetli değildir. Bu sebeple bu gibi teşekküllerde üzüntülü suistimaller ve bu yüzden yıkılmalar vakidir.

Bu husus üzerinde fazla durmağa lüzum yoktur. Malûmunuzdur, ama hemen işaret edeyim ki bu sandık bir istisnadır ve geliştirilmeğe layıktır. Bu sebeple Bakanlığınız sandığının gelişmesine her türlü yardımı vazifesinin en şerefliyelerinden addeder.

Eğer bir müessesenin dürüst işlemlerini istiyorsanız mürakabe hakkından fedaârlık yapmayınız. İlginizi ve hakiki mürakabenizi her zaman bekliyoruz. Siz ne kadar haklarınızı ararsanız, siz ne kadar işi canlı tutarsanız sonuç o kadar müsbet olur. Bunu sizden bekliyoruz.

Şimdi müsaade ederseniz sandığının idarecileri tarafından bana verilen notlara göre bir iki noktaya işaret edeyim.

Sandık başlangıcında bir kaç konuda yardım yaparken sonraları büyük gelişmeler sağlamıştır.

Elimdeki rakamlara dayanarak söyleyeyim ki Sandık bir gelişme halindedir. Meselâ geçen yıl 18580 meslektaşın ızdırabına cevap vermiş iki milyon küsur lira ödenmiştir. Halbuki bu miktar, kuruluş yılında 426 meslektaşımıza yapılan yardım olarak 43 bin küsur liradan ibarettir.

Müsaade buyurursanız, bir kaç dakikanızı alarak birazda meslekî istikbalinizin gelişmesi hususunda konuşayım. Meslektaşların Bakanlığa olan itimatsızlığının sür'atle tasfiyesi en asil meseledir.

Öğretmen "görülen lüzum" izah edilmeden yer değiştirirse elbette Bakanlığa itimatsızlık duyacaktır. Keyfi olarak yapılan nakil ve tahviller devri kapanmalıdır, kapanmıştır.

İlk iş olarak arkadaşların mağduriyetlerini, ızdıraplarını gidermeğe çalışıyoruz. Onların ızdırapları bizim tek üzüntümüz halindedir. Bu üzüntüye Devlet, daha iyi bir idare kurarak deva bulacaktır.

Türk öğretmeni artık sebebini bilmeden, hakkını arama imkânını bulmadan herhangi bir nakle maruz kalmıyacaktır. Aksine hareket eden bir âmire bu hususu hatırlatınız, mürakabe ediniz, ikaz ediniz, şikâyet ediniz. Bunun zahmetlerini bilmiyor değilim.

Lâkin bu zahmete severek, inanarak katlanacağız ve bu zahmetlere katlanacak olanlar idarî vazife almalıdır.

İkinci önemli unsur; tâyin, terfi ve nakillerde tecelli eder. Hangi arkadaş hangi makama hangi meziyet ve faziletleri dolayısıyla gelmiştir, bunu bilmek hakkınız, bildirmek vazifemizdir. Daha iyilerini buldukça onları lâayık oldukları yerlere getireceğiz.

Böyle kıymetleri biz sicillerden bulmaktayız. Ancak siciller bizi yanıltabilir. Bu yanıltmaların asgariye inmesi için meslektaşların ve Derneklerin bize yardım etmesi lâzımdır. Böylece değerleri buldukça meslektaşların hizmeti de değeri olacaktır. Bu istikamette meslektaşlardan yardım bekliyoruz. Ancak, bu istikametteki yardımlarda akıl, his, vicdan, daima mücadele halinde olmalıdır. Muhabbetimin veya nefretimin tesiri altında mıyım? Muhabbetim sebebiyle herhangi bir kusuru göremiyor muyum? Veya bir kusuru olduğundan daha fazla mı küçültüyorum? Husumetim dolayısıyla daha mı büyültüyorum diye kendi kendimize sormamız lâzımdır.

Aziz arkadaşlarım,

Şimdiye kadar Türk öğretmenleri Cumhuriyetin esas prensiplerine sadık kalmışlardır. Ne zaman bir idare bu prensiplerden ayrılmışsa, öğretmeni karşısında bulmuştur.

İftiharla beyan ederim ki 73 bin öğretmen içinde yolunu şaşırın bulunsa bile pek azdır. Tarafsız idarenin iyiliğini, topyekûn millette hizmeti tamamen anlamış durumdayız. Bu bakımdan Türk öğretmenini tebci etmek lâzımdır. Bundan böyle, tarafsızlığımız devam edecek ve tarafsızlıktan ayrılma, en çok ve şiddetle tecziye edeceğimiz bir husus olacaktır. Bunun manâssı öğretmenin mevzuat ve nizam dahilinde çalışması ve hiç bir endişeye kapılmaması demektir. Şunu da unutmıyalım ki bir yanlış harekette sükût ederseniz bunun cezasını ağır ödersiz.

Size hatırlıyabildiğim bazı prensipleri ifade ettim. Bu prensiplerin yaşayabilmesi sizin hasasiyetinize, mürakabenize bağlıdır. Mürakabesizlik prensipleri bozar.

Ben size eğitim prensiplerimizden de bahsetmek istiyordum, ama burası onun yeri değildir. Yalnız şu kadar söyleyeyim ki sizler çalışma ve tecrübelerinizden geniş mikyasta Bakanlığa istifade ettirmelisiniz.

Vaktinizi aldım, sözlerimi burada bitirirken başarılar temenni eder, hepinize sağlık ve saadet dilerim.

Bu sırada sorulan bir suali aşağıdaki şekilde cevaplandırdı:

Öğretmenlerin intibak meselesi üzerinde, Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonunun devamlı işbirliği ile çalışıyoruz. Bu problemin hallinde iki yol vardır:

Birincisi, mazideki hakların tanınması: Bu, 144 milyon liralık malî bir imkâna ihtiyaç göstermektedir.

Bir de geçmiş hakların para kısmını hesaba katmadan, zamanın kıdeme sayılması işi: Bu da 22 milyon liraya bakıyor.

Şimdi, bomboş olan bir hazineye 144 milyon liralık yeni bir külfet yüklemek mümkün görülüyor. Zamanın kıdeme sayılması hususu daha müsait görülüyor.

Bazı meslektaşlarımızın durumuna gelince:

Mazideki rejim memurlarımız ve halkımız üzerinde öyle kesif bir tercih yapmağa mecbur kaldı ve bir kısım arkadaşlarımız her şey bir tercih yapmağa mecbur kaldı ve bir kısım arkadaşlarımız her şeye rağmen onlara mukavemet ettiler. Bu arkadaşlara saygı duyarım. Fakat çocuğunun ekmeğini kaybetmek endişesiyle az çok eğilenlere de anlayışsız olmalıyım. Onlar, zaten manevî huzursuzluğun ve pişmanlığın ezici yükü altındadır. Öğretmen rahîm insandır ve ızdırapları dindiren bir varlıktır.

Bir Avrupa müzesinde gördüğüm bir tabloda Hazreti İsa, bir yaralının ayağını yıkıyordu. Hiristiyan, en büyük saydığı bir varlığın böyle bir iş yapmasını hoş görecektir kadar saf degildir. Ancak bununla insanlara rahm ve şefkatın kutsal varlıklarca dahi arzulanacağını anlatmak istemiştir.

Bu şefkat bizim milletimiz ve mesleğimiz için müstesna bir kıymeti haizdir. Bu sebeple, biz yukarda bahsi geçen tipteki meslektaşlarımızın da yaralarını sarmalı ve nedametlerinin acısı içindeki arkadaşlara yardım etmeliyiz.

Bir de, mecburen değil de isteyerek bu yola sapmış olanlar var. İslah edilecekler işte bunlardır.

Geçen devir, bünyemizde büyük bazı sosyal ve ahlâkî rahneler açmıştır. Böyle bir kaosda, böyle bir hercümerç içinde bir iftiraya maruz kalırsanız, o iftiralara âlet olmak ta bizim için onul-

maz bir bedbahtlık olur. Bundan son derece sakınmalıyız. İşte bu bakımdan da size muhtacız. Siz, iftiraya uğrayanlara kayıtsız kalmayınız. Suçların gizli kalmasına da kayıtsız kalmayınız. Gidip Müfettişe veya muhakkike durumu açıklayınız. Böylece mesleğimizde faziletleri tasfiye eden değil, tesbit eden bir yol tutmuş oluruz.

Gerekirse bu gibi halleri bana da yazınız. Tatmin edilmediğiniz hususları bana da bildiriniz. Ergeç takip ettiririm. Bundan da netice çıkmadığını görürseniz o zaman beni de şikâyet ediniz.

Bir arkadaşım kadrosuzluk konusuna dokunmuştu. O hususta da bir kaç kelime söyleyeyim.

Bu dert tevali ediyor. Kadro kanun lâıhasının sür'atle çıkmasına çalışıyoruz.

Bütün mağduriyetlerin izalesi 200 milyon liraya bağlı. Halbuki bütçenin açığı 600 milyon liradır. Bu açığı kapamak için uğraşyoruz. Şimdilik mağduriyetlerin tamamının giderilmesi mümkün olamayacaktır. Fakat bu, mağduriyetlere tamamen sırt çevirmek demek değildir.

Asıl mesele şu: Paranın değeri sabit kalıyor mu? İşte bizim için hakikî zam ve mağduriyetin izalesi bu olmalıdır. Yoksa bir hükümet beş çuval para daha çıkarsa ve ekonomik problemi hallettir dese bunun acısını hem zam gören memur, hem bütün millet çeker. Çünkü paranın değeri düşmüş olur.

Suphi Arman (Sandık Müdürü)—Arkadaşlar yoklama yapacağız. Yoklama yapıldı. (Afyon, Bingöl, Çorum ve Hakkâri temsilcilerinin bulunmadıkları, Muş temsilcisinin bugün gelebileceği anlaşıldı.)

— Ekseriyet vardır. Gündeme göre başkanlık divanı seçimi yapılacaktır. Aday teklifini rica ediyorum.

Gösterilen adaylardan Vehbi Öcal (İzmir) Başkanlığa, Vahit Yılmaz (Erzincan) Başkan vekilliğine seçildiler.)

Başkan Vehbi Öcal (İzmir)—Muhterem arkadaşlar, beni bu güç vazifeye lâıyk gördüğünüz için teşekkür ederim. Ve yardımlarınızla büyük hatalar yapmıyacağımı umarım.

Şimdi kâtiplikler için aday gösterilmesini rica ediyorum. (Kâtiplikler için gösterilen adaylardan kura ile Sami Ertunç (Ankara) Fahri Özçelik (Antalya), Cahit Alican (Gaziantep), Etem Günel (Tekirdağ) ın seçildikleri tesbit edildi.

Teklif üzerine kongre çalışmalarına İstiklâl Marşı ile başlandı.

Ahsen Gürtin (İzmir) ın teklifi üzerine Devlet Başkanı Sayın Cemal Gürsel'in ziyaret edilmesi kararlaştırıldı. Aziz Atatürk'ün ve şehitlerimizin manevî huzurunda saygı duruşu yapıldı. Anıt—Kabir'in topluca ziyaret edilerek çelenk konulması kabul edildi

(Gündemin üçüncü maddesi gereğince, temsilci tutanaklarının tasdiki kabul edilmiştir. Bundan sonra gündem tasarısının olduğu gibi kabulü oya sunulmuş ve kabul edilmiştir.)

(Yapılan teklifler üzerine Genel kurulda dilekler komisyonu raporunun önce okunmasına karar verildi.)

Adana Temsilcisi (Hüseyin Kalaba'nın) teklifi üzerine Genel kurul çalışmalarını basına aksettirmek üzere büro, Hüseyin Kalaba (Adana), Ahsen Gürtin (İzmir) ve Ulvi Tüzün (Eskişehir) den teşekkül etti.)

Genel Kurulun çalışma süresiyle günlük çalışma saatlerinin belirtilmesi hakkında yapılan çeşitli tekliflerin müzakeresinden sonra a) Genel Kurul çalışmalarının en geç 22-8-1960 Pazartesi akşamına kadar bitirilmesine, b) Günlük çalışma saatlerinin de 8—13 arasında yapılmasına, c) Komisyon çalışmalarının 18-8-1960 Perşembe akşamına kadar bitirilerek Cuma sabahından itibaren Genel Kurul halinde çalışmasına karar verildi. (Yönetim Kuruluna ve sandık idarecilerine kongrenin tertip ve düzeni hususunda gösterdikleri gayret ve başarı dolayısıyla teşekkür edilmesi hakkındaki teklif kabul edildi ve başkan tarafından uygulandı.)

Oturuma on dakika ara verildi.

OTURUM: 2

15-8-1960

Saat: 12,30

Oturum Vahbi Öcal (İzmir) ın başkanlığında açıldı.

Yapılan teklif üzerine öğretmenler Bankası Umum Müdürünün Genel Kurul Temsilcileri ile Banka hakkında bir konuşma yapması kabul edildi.

Başkan —Gündelikler ve huzur hakları konusuna geçiyoruz. Bu konuda söz isteyenler lütfen isimlerini yazdırsınlar.

Açıklamalar dinlenip çeşitli teklifler üzerinde müzakereler yapıldıktan sonra:

a) Yol hariç, iki gün evvel, iki gün sonra kaydıyla yolluk hesaplanmasına,

b) Yolluğun vasıta ücreti hariç yolda geçen her gün için 25 lira üzerinden tahakkukuna,

c) Genel Kurulda geçen her çalışma günü için 40 lira huzur hakkı verilmesine,

ç) Huzur hakkı için tesbit edilen miktarın Denetçiler ve Yönetim Kurulu üyelerine de şamil olmasına,

d) Genel Kurulda vazifeli Sandık Memurlarına günde 40 lira üzerinden zarurî masraf karşılığı ödenmesine,

e) Genel Kurulda vazifeli beş hizmetliye de maktuan (200.) laara zarurî masraf karşılığı verilmesine karar verildi.

Bu arada mütalaâsı sorulan Sandık Müdürü nakil vasıtası ücretlerinin teamülen ikinci mevki üzerinden hesap edildiğini açıkladı.

Başkan — Şimdi gündemin 6. maddesi gereğince Komisyon seçimlerini yapacağız, bu konuda söz isteyen var mı?

Sandık Müdürü, Komisyonlar hakkında gerekli açıklamayı yaptıktan sonra seçime geçildi, ve neticede:

A) ANA STATÜ KOMİSYONUNA:

1 — Süleyman Nuri Öz (İstanbul), 2 — Mustafa Karacaoğlu (Sakarya), 3 — Hasan Demirel (Denizli), 4 — Ali Eyüpoğlu (Erzurum), 5 — Bahaeddin Alıcıgüzel (Konya), 6 — Akif Berköz (Bolu), 7 — Muharrem Görür (Maraş), 8 — Bedri Altınok (Tokat), 9 — Ahmet Keskin (Ankara), 10 — Nejdett Esin (Balıkesir), 11 — Mehmet Özparlak (Amasya), 12 — Hüseyin Aşık (Burdur), 13 — Hüseyin Dünder (Bilecik), 14 — Hamdi Kayışbudak (Edirne), 15 — Cemil Altay (Bursa), 16 — Ahmet Nuri Macit (Trabzon), 17 — Vahit Topçugil (Zonguldak).

B) YÖNETMELİK KOMİSYONUNA:

1 — Fahrettin Özgünen (Ankara), 2 — Fahrettin Kethu daoğlu (Kırklareli), 3 — Kemal Pamukoğlu (Diyarbakır), 4 — Kâzım Kızıldağ (Kırşehir), 5 — İsmail Kutluk (Bursa), 6 — Niyazi Ertem (Çanakkale), 7 — Veli Kaya (Hatay), 8 — Hamit Ulu (Malatya), 9 — Sait Aydın (Elâzığ), 10 — Abdullah Ertürk (Tunceli), 11 — Bahri Özbek (Yozgat), 12 — Mustafa Köroğlu (Urfa).

C) DİLEK KOMİSYONUNA:

1 — Hüseyin Kalaba (Adana), 2 — Hasan Ersoy (Çankırı), 3 — Mustafa Gücer (Adıyaman), 4 — Ulvi Tüzün (Eskişehir), 5 — İzzet Tan (Balıkesir), 6 — Arif Dirikman (Aydın), 7 — Mehmet Özcan (Samsun), 8 — Mustafa Ertaş (İçel), 9 — Bedrettin Kadıroğlu (Bitlis), 10 — Yaşar Meriç (Van), 11 — Nurettin Ertok (Sivas), 12 — Hamdi Bulut (Artvin), 13 — Muzaffer Kayhan (İsparta), 14 — Mahmut Kirazcı (Niğde), 15 — Sezai Özbek (Ağrı), 16 — Hasan Değer (Konya), 17 — Aliosman Sönmez (Giresun), 18 — Kemal Tok (Ordu), 19 — Fahri Akagün (Gümüşhane), 20 — Nevzat Tuğlu (Kocaeli), 21 — Sebahattin Avcıoğlu (Muş), 22 — Alay Özdemir (Kars), 23 — Cemil Özçelik (Kars), 24 — Sadık Gökbakan (İstanbul), 25 — Mustafa Sabuncu (Rize).

D) BÜTÇE — HESAP KOMİSYONUNA:

1 — Kemal Besen (İstanbul), 2 — Celâl Demirel (Mardin), 3 — Ahmet Özcan (Manisa), 4 — Bekir Başoğlu (Sinop), 5 — Lâtif Balta (Kastamonu), 6 — Hasan Suay (Kayseri), 7 — Ahsen Gürtin (İzmir), 8 — Niyazi Baykal (Kütahya), 9 — Edip Yargıcı (Siirt), 10 — Veli Küpeli (Muğla), 11 — Bekir Takcı (Adana), 12 — Fahrettin Tuncay (Uşak), 13 — Remzi Rehber (Nevşehir). Komisyon seçimlerinden sonra söz alan Suphi Arman şu açıklamayı yaptı:

— Her arkadaşın mutlaka bir Komisyonunda vazife alması ve muntazaman devam etmesi, devam yoklamalarının Komisyon başkanlarınca Genel Kurul başkanlığı yoluyla Sandık Müdürlüğüne verilmesi, yapılacak tahakkuklar için lüzümlüdür. Bu hususun Genel Kurul çalışmalarında da dikkate alınması zaruridir.

Başkan — Çalışma saati sona ermiş bulunmaktadır. Yarın saat 8 den itibaren Komisyonlar kendilerine ayrılmış olan salonlarda çalışmalarına başlayacaklardır.

Bugün saat 15,30 da topluca Anıt Kabri ve Hürriyet Şehitlerini ziyaret maksadı ile Namık Kemal okulu önünden otobüsle hareket edileceğini arzeder oturumu kapatırım.

OTURUM: 3

19-8-1960: Cuma
Saat: 8

Vehbi Öcal (İzmir)'ın başkanlığında başkanlık divanı yerini aldı. Üyeler de yerlerini aldılar. Yoklama yapıldı. Çoğunluk olduğu görülerek müzakerelere başlandı.

Başkan — Gündem gereğince Merkez Yönetim Kurulu raporu okunacaktır. Buyurun, Suphi bey.

(Suphi Arman tarafından Merkez Yönetim Kurulu raporu okundu).

Başkan — Şimdi de Denetçiler Kurulu raporu okunacaktır. Buyurunuz. (Denetçiler Kurulu raporu İzzet Akgül tarafından okundu).

Başkan — Merkez Yönetim ve Denetçiler raporlarını dinlediniz. Söz almak isteyenler lütfen isimlerini yazdırsınlar.

(İsimlerin yazılmasından sonra):

a) Bütçe-Hesap Komisyonu raporunun önce müzakereye konması isteği, dilek komisyonu raporunun önce okunması hakkında daha evvel alınan karara aykırı olduğundan kabul edilmedi.

b) Sandığımızı Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan yardımın 500.000 liradan da çok olması istendi.

c) Orta öğretim öğrenci yurtları açtırılması istendi. Tenkitlerin cevaplandırılması için oturuma on dakika ara verildi.

OTURUM: 4

19-8-1960

Divan Vehbi Öcal başkanlığında teşekkül etti.

Başkan — Çoğunluk vardır, oturumu açıyorum. Yarın çalışma saatlerimizin dışında, Öğretmenler Bankası Umum Müdürü Orhan Akçam'ın ve Millî Eğitim Bakanı Profesör Fehmi Yavuz'un sizlerle hasbihalde bulunacaklarını, bugün saat 15 de Radyoevini ziyarete gideceğimizi ve Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu Başkanı, Profesör Turhan Feyzioğlu'nun da saat 17 de Federasyon lokalinde vereceği çaya davetli bulunduğumuzu bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Özparlak (Amasya) — Biz ellibin öğretmenin temsilcisi olarak Türkiye'nin her tarafından gelmiş bulunuyoruz. Millî Birlik Komitesine arzedecek meselelerimiz olacağı muhakkaktır. Bu sebeple ya topluca kabul edilerek ya da Millî Birlik Komitesinden üç kişilik bir heyetin buraya gelerek görüşmemizin sağlanmasını teklif ediyorum.

(Teklif ittifakla kabul edilerek bu hususun teminine Başkanlık Divanı memur edildi.)

(Bundan sonra Merkez Yönetim Kurulu çalışma raporu tenkitlerine cevap vermek üzere söz alan Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Gökçe özet olarak şunları söyledi):

Mustafa Gökçe (Yönetim Kurulu Başkanı) — Sapanca'daki dinlenme evinin satışında bir hata mevcut olmayıp kâr vardır.

Gelir fazlası olarak görünen miktar, Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığının Sandığına devrinden, iki yıldan beri Bakanlıkça Sandığına yapılan yardımlardan meydana gelmiştir.

Bakanlık yardımının kâfi olmadığı Merkez Yönetim Kurulu muzca da kabul edilmektedir. Bütün teşebbüslerimize rağmen ancak senede 100.000 lira temin edilebilmiştir. Önümüzdeki yıl temenni ve direktiflerinize uyarak bu yardımın çoğaltılması için gerekli bütün teşebbüslere başvurulacaktır.

Orta öğretim öğrencileri için yurt açılması temennisi yerindedir. Bu hususta gerekli incelemeler yapılacaktır. Mali imkânlarımız elverdiği takdirde uygun görülecek yerlerden başlayarak bu arzunun geliştirilmesine çalışılacaktır.

Statü ve Yönetmelikteki ifadelerin birbirine uymaması yüzünden birkaç üyenin tabii âfetler yardımı hakkındaki dilekleri, yerine getirilememiştir. Bu ifadelerde gerekli düzeltme yapıldığı takdirde, bundan sonra bu çeşit aksaklık olmayacaktır.

Trabzon temsilcisinin bildirmiş olduğu Sabahattin Sınır isimindeki arkadaşın tedavi yardımının birkaç ay gecikmesinde Sandığımızın bir hatası mevcut olmadığı, bu gecikmenin üyenin aidatını zamanında ödemediği ve bu yüzden uzun yazışmalar yapıldığı dosyasının incelenmesinden anlaşılmıştır.

Yönetim giderlerinin fazlalığı bahsine gelince:

Hesap, arkadaşımızın iddiası veçhile % 10 olmayıp, % 5 şile bulmamaktadır. Ancak 1958 senesinde bu miktarın yükselişi 8. Genel Kurul masraflarından ileri gelmektedir.

Yukarda da belirttiğim gibi, Bakanlık yardımının arttırılmasına çalışılacaktır. Hüseyin Kalaba arkadaşımın ifade ettiği gibi yardımların gönderilmesinde gecikme bahis konusu değildir. Usulüne uygun olarak Sandığına gelen yardım istekleri, zamanında karşılanmaktadır. Ancak çeşitli noksanlıkların tamamlanması için yapılan yazışmalar dolayısıyla bazı üyelerimizin yardımlarının gönderilmesi tabii olarak gecikmektedir.

Aidat bordrolarını ve paralarını zamanında göndermeyen pek az sayıda İlçe Kurulu Başkanlarının Zonguldak ve Burdur temsilcisi arkadaşlarımızın düşündükleri gibi Tebliğler Dergisinde adlarının yazılmasını uygun görmemekteyiz. Bununla beraber, bu Kurul Başkanlarına gerekli yazılar yazılmaktadır.

Yardım isteme konusundaki formalitenin çokluğuna da inanmıyoruz. Bu kadar çok sayıda üyesi bulunan bir kurumun mevcut formalitelerden daha sade hükümlerle aksamadan yürütülebileceğini sanmıyoruz.

Temsilci arkadaşlarımızın tenkitlerini cevaplandırmış bulunuyorum. Başka sorularınız varsa onları da cevaplandırmaya hazırım.

Başkan — Merkez Yönetim Kurulu çalışma raporu üzerinde başka söz isteyen olmadığına göre, Denetçiler Kurulu raporu hakkındaki tenkitlerin cevaplandırılması için sözü, Mehmet Ökçün'e veriyorum. Buyurun.

(Denetçiler Kurulu Başkanı Mehmet Ökçün kürsüye gelerek şunları söyledi):

Mehmet Ökçün — Arkadaşlar, Balıkesir Temsilcisi Necdet Esin, son raporumuzun da çoğaltılarak sizlere dağıtılmasını istedi. Takdir edersiniz ki, bu bir zaman meselesidir. Denetlememiz için ayrılmış bulunan bir hafta içinde bunu yapmaya imkân bulamadık. Eğer Genel Kurulunuz bu hususta bir karara varırsa denetleme süresini uzatmak şartıyla, bu şekilde hareket etmek mümkündür.

Yine bir arkadaşımız Sandığın bütün yardım dosyalarının incelenmesini teklif ettiler. Bunun mümkün olmayacağını siz de takdir edersiniz. Bütün teşekküllerde denetleme sondaj suretiyle yapılır, teamül budur. Aksi takdirde her denetleme için en az birkaç ay Sandıkta çalışmak gerekecektir.

Geciken yardım dosyalarının da tesbit edilerek Denetçiler raporuna yazılmasını mümkün görmüyorum. Ancak, kurulumuza bu konuda müracaat edildiği takdirde incelememiz ve gereğini yapmamız görevimiz icabıdır. Tenkitlerinizi cevaplandırmış bulunuyorum. Hepinizi saygı ile selâmlarım.

İzzet Akgül (Denetçi) — Ben, Mehmet Ökçün arkadaşımızın unuttuğu bir noktaya işaret edeceğim.

Sandığımız bürolarında dosyalar adam boyudur. Bunların hepsini bir denet süresinde incelemek mümkün olamaz. Yalnız Sandık işlerinin ne derece titizlikle yürütüldüğünü, hattâ vazifeli arkadaşların (az da olsa) maddî fedakârlıktan çekinmediklerini bizzat gördüm. Şöyle ki:

Bir raporda 45 kuruşluk bir pul noksandı, bunun geri çevrilmesi gerekirdi. Fakat üyenin yardımı gecikmesin diye, memur arkadaşımız pulu kendi cebinden yapıştırarak bu hususu da not etmiştir. Görülüyor ki, noksansız gelen hiçbir yardım isteği geciktirilmemektedir.

Suphi Arman — Muhterem arkadaşlar, hemen belirtiyim ki, Sandıkta yardım isteklerinin beklemesi veya yardımların gecikmesi diye bir şey yoktur. Olsa olsa yardım isteme evrakının noksanlığından ileri gelme bir haberleşme dolayısıyla gecikme olabilir. Amma hak vermeniz gerekir ki, 45 bin üyenin muamelesi ile ve az sayıda memurla çalışan bu Sandıkta tek tük gözden kaçmalar da olabilir.

Bu gecikmelerin bir kısmının da bazı İlçe Kurulu Başkanlarının statü ve yönetmeliklerimizi bilmediklerinden ileri gelmekte olduğunu belirtmeliyim.

Başkan — Raporların tenkit ve cevaplarını dinlediniz. Söz isteyenler vardır. Tenkitlerine cevap alamayanların konuşmasını, diğer hususlarda müzakere açılmasını rica ediyorum.

(Sait Aydın, Niyazi Ertem, Vahit Topçugil, Hüseyin Kalaba ve Remzi Rehber tarafından yeniden ileri sürülen pul, aidat gecikmesi denetçilerin on günden fazla ve fakat ücretsiz çalışmaları, aidat vermeyenlerin sayısı bordro paralarını geciktiren İlçe Kurulu Başkanlarının isimlerinin Tebliğler Dergisinde yayınlanması, formalite çokluğu, ölüm avansları ve Sapanca tesisleri hakkındaki mütalâalar Merkez Yönetim Kurulu Başkanı M. Gökçe, Sandık Müdürü Suphi Arman, Sandık Muhasebecisi Fuat Akdur ve Denetçiler Kurulu Başkanı Mehmet Ökçün tarafından etraflıca cevaplandırıldı.)

Başkan — Oturuma beş dakika ara veriyorum.

OTURUM: 5

19-8-1960

Başkanlık Divanı, Vehbi Öcal'ın başkanlığında toplandı.

Başkan — Çoğunluk vardır, oturumu açıyorum. Şimdi komisyon raporlarının okunmasına başlıyoruz.

Başkan Vekili — Muhterem arkadaşlar, bundan evvelki oturumda aldığımız karar gereğince Millî Birlik Komitesi ile temasa geçildi. Yarın saat 9 dan sonra Meclisten okula telefon edilerek netice bildirilecektir. Telefon, belirtilen saatte yapılmazsa biz onları arayacağız. Arz ederim.

Başkan — Dilek komisyonu sözcüsü, raporlarını okumak üzere buyursun. (Sözcü, Hüseyin Kalaba "Adana" tarafından rapor okundu. Bundan sonra söz alan üyelere söz verildi.)

Necdet Esin (Balıkesir) — Dilek komisyonu raporunun bir neticesinin de statü komisyonuna verilmesini.

Fahri Özgünen (Ankara) — Rapor suretlerinin bütün komisyonlara verilmesini.

Ahsen Gürtin (İzmir) — Diğer komisyonların da raporlarının birer suretini o bir komisyonlara verilmesini teklif ettiler.

Fahri Tuncay (Uşak) — Dilekler komisyonu raporunda her komisyonu ilgilendiren hususlar vardır. Bu müsterek dilekler birleştirilerek mütalâa edilsin.

Başkan — Aynı zamanda vakit kazanmak ve zıd kararlar vermemek için, diğer komisyon sözcülerinin de konuşulan maddeler hakkındaki mütalâaları alındıktan sonra madde oyunuzda arz edileceğinden Fahrettin Tuncay'ın teklifi yerine getirilmiş olacaktır.

Yarın saat 8 de aynı yerde toplanmak üzere oturumu tatil ediyorum.

OTURUM: 6

20-8-1960

Cumartesi

Saat: 8.00

Divan, Başkan Vekili Vahit Yılmaz (Erzincan)'ın Başkanlığında teşekkül etti. Üyeler yerlerini aldılar. Yoklama yapıldı. İlk gün ve dün Genel Kurula katılmadıkları tesbit edilen Afyon, Bingöl, Çorum ve Hakkâri temsilcilerinin bugün de bulunmadıkları tesbit edildikten sonra:

Başkan — Çoğunluk vardır, müzakereyi açıyorum. Gündemi biliyorsunuz. Dilek Komisyonu raporu okunmuştu. Şimdi öteki Komisyonların raporları okunacak; sonra da, yalnız Dilek Komisyonu raporunu müzakere edeceğiz. Ancak bu müzakereler sırasında diğer Komisyonların raporlarıyla ilgili hususlar bulunursa, o komisyonların sözcüleri de düşüncelerini açıklayacaklardır.

Fahrettin Tuncay (Uşak) (Usul hakkında söz istediğini belirterek) — Maddelere geçilmeden önce Dilek Komisyonu raporunun tümünün kabulünü oylamanızı rica ediyorum.

Hüseyin Kalaba (Adana - Dilek Komisyonu sözcüsü) — Efendim, usul hakkında benim de sözüm vardır: Rapor okunduktan sonra sözcü maddeleri açıklar. Bu arada diğer komisyonlarla birleşilen hususlar olursa, görüşülür. Sandık idaresi veya Yönetim Kurulu da mütalâa beyan eder, nihayet son söz komisyonun olur.

Başkan Vahit Yılmaz (Erzincan) — Aynı şeyleri söylüyoruz. Biz de başka türlü yapmıyacağız. Yalnız, dilek komisyonu raporunun müzakeresinden evvel diğer komisyonların raporlarının da okunmasında fayda vardır. Ondan sonra dilek komisyonu raporu müzakere edilecektir.

Bu hususun böylece icrasını arzu buyuranlar oylarını açıklasınlar. Aksini kabul edenler de lütfen oylarını belirtsinler.

Başkanlığın teklifi veçhile hareket edilmesi 39 oyla kabul edilmiştir. Şimdi statü komisyonunun raporunu okuyacağız. Komisyon Sözcüsü Necdet Esin, buyurun.

Statü komisyonu sözcüsü Necdet Esin (Balıkesir) tarafından rapor okundu.)

Başkan Vahit Yılmaz (Erzincan) — Statü komisyonu raporunu dinlediniz. Şimdi de Bütçe ve Hesap Komisyonu raporu okunacaktır. Komisyon sözcüsünü rica ediyorum.

(Bütçe-Hesap komisyonu raporu Ahsen Gürtin "İzmir" tarafından, ondan sonra da yönetmelik komisyonu raporu, sözcü Kâzım Kızıldağ "Kırşehir" tarafından okundu.)

(Başkanlık tarafından Adana'dan muhtelif imzalarla gelen üç başarı telgrafı Genel Kurula duyuruldu.)

Çalışmaya on dakika ara verildi.

OTURUM: 7

20-8-1960

Cumartesi

(Başkanlık Divanı aynı zatlardan teşekkül etti. Üyeler yerlerini aldılar. Müzakere açıldığı bildirildi. Komisyon sözcüleri yerlerini aldılar.)

Başkan, Vahit Yılmaz (Erzincan) — Temsilci arkadaşların vilâyetlerinden getirdikleri dilekler herhangi bir sebeple komisyonlara iletilmemiş ve okunan raporlarda da yer almamışsa temsilci arkadaşlar şimdi bu dileklerini Genel Kurulda söyleyebilir ve ilgili komisyonların raporlarına alınmasını isteyebilirler. Genel Kurul lüzum görürse bu dilekler, komisyon raporlarında yer alacaktır. Şimdi söz isteyenler adlarını yazdırsınlar.

Muzafer Kayhan (İsparta), Fahri Özgünen (Ankara), Veli Kaya (Hatay), Hüseyin Kalaba (Adana), Kemal Besen (İstanbul), Hasan Demirel (Denizli), Arif Dirikman (Aydın), Abdullah Ertürk (Tunceli), Niyazi Baykal (Kütahya), Ahsen Gürtin (İzmir), Hüseyin Aşık (Burdur), İzzet Tan (Balıkesir), Sait Aydın (Elâzığ), Mehmet Özcan (Samsun), Ahmet Nuri Macit (Trabzon), Cahit Alican (Gaziantep) söz alarak çeşitli dilek ve temennilerde bulundular. Bunlardan:

a) Köylerde çalışan üye çocuklarının orta öğrenimini yapabilmeleri için il merkezlerinde yurt veya pansiyon açılması maksadiyle bütçeye bir fasıl ilâvesi teklifi oya kondu, kabul edildi. Bütçe Komisyonu Sözcüsü, karşılığı sağlanmak şartıyla bu oya iştirâk ettiklerini, Sandık Müdürü Suphi Arman da yurtlar açmak hususunun Statüde sarîh olarak mevcut olduğunu ve seçilecek yeni yönetim kurulunun bu konu üzerinde durmasının tabîi olacağını, ancak en uygun yerlerden başlanması ve tedricen kaydının konulması gerektiğini belirttiler.

b) Aylık aidatlarını geç gönderen İlçe Kurulu Başkanları hakkında Genel Kurul temsilcilerine de bilgi verilmekte olduğu ve bu usule devam edileceği Sandık Müdürü tarafından belirtildi.

c) Dilek komisyonunun, Sandığın sosyal sigorta haline getirilmesi hakkındaki teklifi uzun tartışmalardan sonra, evvelce bu hususun esaslı bir şekilde uzmanlarına incelendiği ve üyelerin faydasına olmayacağı sonucuna varıldığı, Süleyman Nuri Öz, Vahit Topçu, Necdet Esin ve Mustafa Gökçe tarafından belirtilmesi üzerine oya konan teklif reddedildi.

(Dilek komisyonunun, üyelerin aydınlanması bakımından karşılıksız ve karşılıklı yardımlar yönetmeliğinin bastırılarak bedeli karşılığında üyelere dağıtılması teklifine, Sandık Müdürü, bu teklif kabul edildiği takdirde çok sayıda yönetmeliğin satılmıyarak elde kalacağı cihetle Sandığın zarara uğrayacağı, Genel Kurul uygun bulursa bunun meselâ Tebliğler Dergisinde parasız olarak yayınlatılarak bütün okullara dağıtılmasına çalışılacağı açıklanmış ve teklif bu haliyle oya sunularak kabul edilmiştir.)

(Gümüşhane — Yağmurdere Nahiyesi Salmankas Köyü Öğretmeni olup, vilâyet merkezinden köydeki vazifesine giderken yolda fırtınaya tutularak kar altında kalmak suretiyle ölen Özer Özsoy'un, vazife şehidi sayılması lâzımgeldiği hususunda ileri sürülen komisyon teklifi üzerinde muhtelif temsilciler mütalâalarını belirttiler, neticede merhumun vazife şehidi sayılarak ailesi fertlerine mevcut yönetmeliğe göre verilmesi gereken ölüm yardımının iki misli olan sekiz bin liranın ödenmesi hakkındaki Sandık Müdürlüğü teklifi ittifakla ve alkışlarla kabul edildi.)

(Bundan sonra vazife şehidi olan üyelere normal ölümleri halinde yapılacak yardımın iki kat olarak ödenmesine ve bu hususta Yardımlar Yönetmeliğinin 35 inci maddesine bir fıkra eklenmesi teklifi oya konup ittifakla kabul edildi.)

Niyazi Ertem'in, vazife şehidi olan üyelerimize Sandık idaresince mezar yaptırılması hakkındaki teklifi, uzun müzakerelerden sonra uygulama güçlükleri dolayısıyla kabul edilmedi. Ancak ölüm yardımı gönderilirken bu para ile şehit olan üyemize, mesleğimize yaraşır bir mezar yaptırılması hususunda İlçe Kurulu Başkanına ve şehidin ailesine tavsiyede bulunulması uygun görüldü.)

(Bundan sonra kimlerin vazife şehidi kabul edileceği konusu müzakere edildi; birçok temsilci bu konuda söz alarak düşüncelerini bildirdi. Neticede:

Sandık Müdürlüğünün "vazife başında veya vazifeden mütevellit olan ölümlerin şehitlik sayılabileceği" şeklindeki teklifi uygun görülerek bu hususun Sandık idaresi ve Yönetim Kurulunca ve umumî hükümlere göre tesbiti oya arzolanarak ekseriyetle kabul edildi.

Oturuma on dakika ara verildi.)

OTURUM: 8

20-8-1960

Cumartesi

Divan, Vahit Yılmaz (Erzincan) başkanlığında teşekkül etti. Oturum açıldı. Suphi Arman söz aldı ve:

— Sayın Bakanımız ve Müsteşarımız gelmiş bulunuyorlar. Aramızda ancak 45 dakika kalabilecekler. Dileklerin tekrarlanmamasını rica ediyorum. Müsaadenizle kendilerine haber vereyim.

(Saat 11.40 da Millî Eğitim Bakanı ve Müsteşarı salona geldiler.)

Başkan — Sayın Bakanımızın teşriflerinden dolayı, Genel Kurulumuzun şükranlarını arz ederim. Şimdi, dilekte bulunacak arkadaşlara söz veriyorum.

Hüseyin Kalaba, Ahmet Ergun, Kemal Pamukoğlu, Hamit Ulu, Bahaeddin Alıcıgüzel, Mahmut Kirazcı, Ethem Günel, Veli Kaya, Niyazi Ertem, Vahit Topçugil, Kâzım Kızıldağ, Sezai Özbek, Ahmet Nuri Macit, Sait Aydın tarafından yapılan çeşitli dilek ve temennileri dinledikten sonra kürsüye gelen Millî Eğitim Bakanı aşağıdaki konuşmayı yaptılar:

Bakan — Arkadaşlar, maalesef çalışmalarınıza başından katılamadım. Bakanlığın çok çeşitli işleri var. Bizim gibi bir nevi kırk anbar, her şey var. Fazla zamanınızı almıyayım. Zamanlarınız kıymetlidir. Teknik öğretim, üniversiteler, akademiler vesaire arasında benim hâlâ adını duymadığım çalışma kolları var.

İlkokul öğretmenlerinin Yardım Sandığına da gönülümce zaman ayıramadım. Fırsat düştü, az da olsa sizinle beraberiz. Hafta sonu işlerini bugün gidip sonuca bağlayacağız.

27 Mayıs oldu. Üç ay kadar geçti. Dertlerimiz çok. Hepsini dile geldi. İçimizde bir de his hasıl oldu. Devlet teşkilâtında memleket ölçüsündedir bu. Ne kadar çok mesele halledilirse kâr kârdır, psikolojik havası içindeyiz, hiç olmazsa çoğumuz. Haklıyı haksızı siz takdir ediniz. Eğer bu mümkün olursa, bir sene içinde bütün meseleleri hal mümkün olursa ondan sonra mesele kalmaz diye korkmalıyız. Yani ana meselelerimiz için esaslı adımlar atabilirsek muvaffak ve bahtiyar olmalıyız. Millî Eğitim Bakanlığına geldikten sonra biraz yapılabilen veya yapılamıyanları düşündük. Meselelerimizi nasıl öğrenebiliriz?

Ben dışardan gelmiş bir yabancı değilim. Bakanlıkta tecrübeli arkadaşların, zevatın fikirlerinden istifade başta gelen şarttı. Bir Millî Eğitim Komisyonu raporu vardı, bunu derhal tabettirip ilgililere sunmak ve mütalâalarını almak istedik. Bakanlığa dönünce, bu rapordan bir miktar vermek yolunu arayacağım.

Üç aya yaklaşan Bakanlığım zamanımda ilk olarak Sivas'a, kongreye gittim. Orada Türkiye'nin her tarafından gelmiş arkadaşlarımla eğitim meselelerini başbaşa birinci elden münakaşa edelim dedim. Yolda (meselâ Kayseri'de) fırsat buldukça meslektaşlarımızı dinlemeğe vakit ayırdım.

Zaman zaman temsilcilerle, Bakanlıktaki gruplarla görüşüyoruz. Bir taraftan meselelerimizi öğrenmek istiyoruz. Malûmu öğrenmeğe lüzum yok diyebilirsiniz. Amma var. Bunları gruplara ayırmak ve efkârı umumiyeye maletmek, umuma mal olanları ele almak, şunun bunun eline bırakmamak ve onu senelerin meselesi haline getirmemek için buna ihtiyaç vardır. Birini bırakıp birini ele almak ve meseleler arasında boğulmamak için bu lâzımdır.

Ben her halde not aldım ama, tek tek cevap vermekten ziyade umumî olarak konuşacağım. Zira esasen onların çoğu bence malûmdur. Sivas'ta onlar bize aksettirilmiştir. Şimdi Genel Kurul toplantısıyla ortaya çıkan dilekler var.

Sandık işi, asıl olan yardıma ihtiyaç hissettirecek şartları muhafaza edip nasıl yardım edeceğim diye düşünme yerine, o şartları halletmek lâzımdır.

Yani toptan, baremi ele alıp, hayat seviyesini yükseltip, yardım seviyesini asgariye indirmek lâzımdır.

Geçen, Yedek Subayda, bin kadar öğretmenle bir toplantı yaptık, dertleştik, o zaman şöyle dedik: Bakıyorum, siz, hiçbir zaman bir lüks hayat yaşamak istiyoruz, bir nimetler ve servetler sahibi olmak isteriz, gibi bir şeyler istemiyorsunuz. Sizin istekleriniz normal. Tahakkuk etmediği halde, hizmetinizin normal olmasını beklemek lâzımdır. Biz öğretmenlerden bir verim istemiyoruz, diyorsak, ona bir şey de vermiyebiliriz. Fakat sizden vazife istiyorsak, sizi normal yaşama imkânına kavuşturmalıyız. İki ordu olduğunu söylediniz. Kalem ordusu da belki ideal olarak görevini yapmamış amma, 27 Mayıs İnkılabı yine bu ordunun da vazifesini yapmış olduğunu göstermiştir.

Sandık işine dönelim. Ne yapıp ne yapamıyacağımızı şimdiden

söylemek mümkün değildir. Birisi 5, diğeri 1,5 milyondan bahsetti. Ben size şimdi uluorta vaadde bulunursam, sonunda şüphe etmelisiniz. Bütün bunlar hesap kitap işidir. Bu hesapların yapılacağından, tetkik edileceğinden ve kabule şayan olanların kabul edileceğinden emin olabilirsiniz.

Ben hiçbir zaman uluorta vaadlerde bulunmam ve bulunmayacağım. Bazı arkadaşlar hastahane ve yurt istediler. Bu hususta bir muhtıra hazırlarsanız, işbirliği yaparız, tahakkukuna çalışırız.

Bir arkadaş mesken meselesine temas etti. En çok meşgul olduğum bir sahadır. Siyasal'da şehircilik hocasıyım, bilirsiniz. Biz şehirciliği yol genişletme, meydan açma olarak değil, biraz da mesken ve nüfus olarak ele alırız. Her memurun bir mesken dâvası var. Öğretmeninkinin daha hususî durumu olabilir.

Birkaç gün evvel Devlet Plânlama Kanunu Millî Komiteye gönderilmiştir. Her halde bu da kanunlaşır. Her türlü imkânları etüd edip mesken dâvasını da halledebileceğiz. İnşallah bundan sonra meseleler, mazur görün tâbiri, kapanın elinde kalmıyacak, Türkiye'nin tek meselesi, kuvvetli olan bir Bakanın meselesi olmayacaktır. Bunların hepsi bir bütündür. Bir tek dâva bir memleket dâvasından ibaret değildir. Sosyal ve ekonomik plânlamadan çok şeyler bekliyoruz.

Mesele şahıslarımızın meselesi değil, memleketin meselesidir. Bütün çalışmalarımızın gayesi kuvvetli bir Türk milletinin yaşama meselesidir.

Müsaadenizle konuyu toplamağa çalışayım.

Millî Birlik Hükümeti, bazılarına göre deva-yı küll, hallâl-i müşkilâttır. Her müşkülü halledecek bir devre yaratmıştır; amma biz böyle düşünmiyelim. Bu devrede bazı ana dâvaların halline tek-sif edelim.

Birkaç gün evvel Türk Kültür Derneklerinin kuruluşu yapıldı. Bir arkadaş İlköğretim Kanununun ne merkezde olduğunu sordu. Bunlar mühim meselelerdir.

Bir arkadaş inşaatın standartlaştırılması gibi meselelerden bahsettiler. Biz kuvvetimizi dağıtmazsak, yanlış bir yol tutmamış oluruz.

Evvelâ biz sizleri dinlemek, öğrenmek istiyoruz. Biz bu dâvalara gönül vermiş tecrübeli arkadaşlarımızı dinlemek suretiyle bize istikbal için yol gösterecek hususları bulacağız.

En başta ilköğretim gelir. Bu kanuna senelerdir çalışıyoruz. Standartlaştırma işi üzerinde duruyoruz. Bundan böyle bu müesseseler birtakım hususî siparişlerle değil, milletin ihtiyaçlarını karşılamakla meşgul olacaklardır. Ondan sonra hususî ihtiyaçların karşılanmasına uğraşacaklar. Hattâ müşterinin ayağına gidecekler ve soracaklardır.

Sanat Enstitüleri ders malzemesi hazırlamağa çalışan bir merkez haline gelecektir. Daha ileride bunlar için fabrikalar kurmak da mümkün olacaktır.

Ana dâvaları ön plâna almak ve bugün teferruat gibi olanları sonraya bırakmak, kısa zamanda azamî ölçüde randman almak istiyoruz. Eksiklerimiz çok, dertlerimiz büyük, fakat imanımız kuvvetlidir. Millî birlik ruhu içinde bu meselelerin halli yoluna girmiş bulunuyoruz, ve ilerliyoruz.

Bir arkadaşımız öğretmenini dövülmesinden bahsetti. Haberi alır almaz telefonla temasa geçtik. Dahiliye Bakanını derhal makamında ziyaret ederek bu hususta alınacak tedbirleri zamanında aldık ve derhal bir tamimle bu meseleler üzerinde çok ciddi davranılmasını istedik.

Siz 45 bin dediniz. Millî Eğitim Bakanlığının personel sayısı 73 bin civarındadır. Fena insan her yerde bulunabilir. Fakat inkılâbı yayma faaliyeti sırasında bir tecavüze maruz kalmışsa, bizim de derhal süratle harekete geçmemiz gerekir.

İçimizde şöyle bir his var, çok arkadaşlar sanıyor ki hâlâ 27 Mayıs'tan evvelki hava var veya bu hava avdet edebilir. Belki küçük küçük adacıklar kalmış olabilir. Fakat millî birlik havası memleketin her tarafında hâkimdir. Hakkın üstünlüğü ve inkılâpların zaferi mutlaka hâkim olacaktır.

Sözü burada keser, memleket hizmetinde hepinize başarılar dilerim.

Şunu da huzurunuzda belirtiyim: Biz her zaman hizmetinizdeyiz. Her zaman, teşekkülü temsilen aksettireceğiniz arzular incelenecektir. Bu, her dert halledilecek demek değildir. İnsan gücü bu kadar çok derdi halle muktedir değildir.

Dileklerinizi aksettirirken asla tereddüt etmeyin, Bakanlık bu fikri nasıl karşılar, demeyin. Tabii bir adap içinde her şeyi yazabilirsiniz.

Bana, ilk günlerde bir heyet geldi; dediler ki, size bir muhtıra vereceğiz. Fakat bu muhtıranın neleri ihtiva edeceğini öğrenmek istiyoruz.

Ben derhal ciddileştim ve: "Rica ederim, böyle şeyleri bir daha bana söylemeyin". Ben değil böyle bir fikir izhar edeyim, hattâ, şu hususu koymayın diyemem.

Sizler muhtıranızda memleketin ve toplumun menfaatlarını zedelemekten sizin dileğinizin yerini tâyin edin; bu ölçüler dahilinde pkâlâ, temsil ettiğiniz topluluğun dileklerini aksettirebilirsiniz.

Davranışımızın ölçüsünü bunlar teşkil edecektir. Tekrar hepimize faydalı çalışmalar dilerim. Bir hoca olarak arkadaşlarıma hayırlı yolculuklar diler ve gideceğiniz yerlerdeki arkadaşlara selâm götürmenizi rica ederim.

Millî Eğitim Bakanının ayrılmasını müteakip kürsüye gelen Türkiye Öğretmenler Bankası Umum Müdürü Orhan Akçam şu konuşmayı yaptılar:

—“Muhterem Temsilciler;

Türk öğretmenlerini, Türkiye İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Umumî Heyeti olarak temsil eden muhterem topluluğunuzu şahsım ve Bankamız mensupları adına hürmetle selâmlarım.

Öğrendiğime göre muhterem heyetinizin dörtte üçünden fazlası Bankamız ortağı bulunuyor. Cümleler yurdumuzun muhtelif bölgelerindeki öğretmenleri temsilen burada bulunduğunuza göre; müştereken sahip olduğunuz Türkiye Öğretmenler Bankasının durumu, yapılan çalışmaları, içinde bulunduğumuz müşküller ve mesaimiz sırasında uğradığımız zorluklar, Banka aleyhinde yapıldığını teessürle tesbit ettiğimiz menfi davranışlar hakkında malûmattar olmak isteyişinizi ve buradan alacağınız malûmatı çevrenizdeki meslektaşlarınıza duyurabileceğinizi düşündüğüm için mâruzatta bulunmak ve lüzum gördüğünüz takdirde tereddütlerinizi izale etmek maksadiyle soracağınız sualleri cevaplandırmak üzere huzurunza çıkmış bulunuyorum. Türkiye Öğretmenler Bankasının maksat ve gayeleri cümlelerinizin malûmu bulunduğu için bunları tekrarda bir fayda görmüyorum. Konuşmam bir hasbihal mahiyetinde olacak ve sizleri rakamlarla yormamağa çalışacağım.

Muhterem arkadaşlarım;

Para ticareti yapan bankalar istismar ettikleri mebalîği daima iki kaynaktan temin ederler. Bunlardan birincisi öz kaynak, yani sermaye, diğeri de yabancı kaynak, yani halkın mevduatıdır. Bankamızın öz kaynağını teşkil eden sermayesi malûmunuz olduğu üzere 30 milyon Türk lirasıdır. Sermayemizin % 55 ini A grubu ve % 45 ini de B grubu teşkil etmektedir.

Mülga Yapı Sandığından Bankamıza devredilen sermaye 11 milyon küsur lira, ortak sayısı da 12 bin civarında idi. Halen 20 bine yaklaşan ortağımızdan sermayemizin 16 milyon küsur liralığı taaahhüt edilmiştir. Bakiye 13 milyon küsur liralık hisse senetlerimiz henüz taaahhüt edilmemiş bulunuyor. Bunların da kısa bir zamanda satılması gerekmektedir. Aksi takdirde Banka uhdesine tevdi edilen vazifeleri tam ve kemaliyle ifa edemeyecektir. Bu hisse senetlerimizin en kısa bir zamanda satılması için Millî Eğitim mensuplarından ortak olanların yeniden taaahhütte bulunmaları ve çevrelerinde yapacakları müsbet propagandalarla ortak olmayan millî eğitim mensuplarını da hisse senedi almağa teşvik etmeleri lâzımdır.

Kanunî müddet dolduğu halde öğretmenler bankası olma vasfımızı kaybetmemek için mevcut hisse senetlerimizi üçüncü şahısların satın almalarını arzu etmedik. Ancak millî eğitim mensupları bu hisseleri alamadıkları takdirde çarnaçar bunların halka, esnafa ve tüccara satılmasına tevessül olunacaktır. Bu bakımdan sizlere çok mühim vazifeler düşmektedir. Hisse senedi satışı mevzuundaki faaliyetlerimizde bizlere yardımcı olmanızı ve keyfiyeti çevrenizdeki her derecedeki okul öğretmenlerine duyurarak onları Bankaya ortak olmağa teşvik etmenizi bilhassa rica edeceğim. İdare meclisimizin hisse senedi satışı mevzuunda ilgililere yenden bazı kolaylıklar sağlayacağını ümit etmekteyiz.

Muhterem arkadaşlar

Bankaları besliyen ikinci ve çok mühim kaynak da yabancı kaynak, yani mevduattır. Piyasamızda öyle bankalar mevcuttur ki, sermayeleri gayet cüz'î olduğu halde mevduatı milyonları hattâ milyarları aşmıştır. Yukarıda da arzettiğim gibi bankalar bu menabii ticarî, sınaî işlerde kullanarak muazzam gelir sağlamaktadır. Sermayemizin % 75 inin ipotekli kredi işlerine tahsisi gerektiği nazarı itibare alınırsa mevduatımızın arttırılmasındaki zaruret daha açıkca meydana gelir. Bankamızın gelir sağlıyan bir müessese haline gelmesi isteniyorsa, mevduatımızın artmasını istememiz gerekmektedir.

Mevduatın çoğaltılması gayesine matuf tedbirlerin başında reklâm ve propaganda işleri gelmektedir. Diğer bankaların yaptık-

ları gibi, biz de gazete, mecmua ve radyolar vasıtasıyla ve geniş bir surette reklâm ve propaganda kampanyası açmağı çok arzu ediyoruz. Fakat bugün için bu işlere tahsis ettiğimiz miktar maalesef fazla değildir. Bu bakımdan sesimizi gereği kadar duyuramıyoruz. Bu bakımdan da siz değerli arkadaşlarımıza bu mevzuda da mühim vazifeler düşmektedir. Gerek bizzat ve gerekse çevrenizdeki dost ve ahbablarınıza, öğrencilere ve öğrenci velilerine, okul-aile birliklerine vesair eğitim teşkilâtlarına ait mevduatları yatırımağa tevessül eder ve devamlı şekilde ilgilileri teşvik ederek bankamızın ismini muhtinize yayarsanız bankanıza çok değerli hizmette ve bizlere de büyük yardımda bulunabilirsiniz. Bunu bilhassa rica edeceğim.

Değerli arkadaşlarım;

Bazı ortaklarımız hisse senetlerini bankamıza iade ederek bedellerini veya karşılığında borç para vermemizi istemektedirler. Biliyorsunuz, bir Anonim Şirket sermayesi ortaklarının aldıkları hisse senetleri bedelleriyle meydana gelir. Binaenaleyh bu sermaye hisseleri mevduat gibi istenildiği zaman geri alınamaz. Türk Ticaret Kanunu şirketlerin kendi hisse senetlerini mübayaa etmelerine veya mukabilinde borç para vermelerine imkân bırakmıyor. Bu kanunî imkânsızlık muvacehesinde ortaklarımızın taleplerini is'af edememekten müteessir olmaktayız. Ancak, bu işte ilgisiz ve alâkasız olmadığımıza arkadaşlarımızın inanmalarını ve bizi anlayışla karşılamalarını rica ederim.

Arkadaşlar,

Bankamızın birinci plânda gelen vazifesi ortaklarına mesken temini mevzuunda kredi vermesidir. Bu hususta takip edilecek yol ortaklarımıza bir genelge ile ayrı ayrı bildirilmiştir. Bu genelgede de ipotekli kredi alabilme şartları açıklanmıştır. İçinde bulunduğumuz ay zarfında, mesken tasarrufu hesabına para yatıranlar, para yatırma tarihine göre ve malî imkân ve plâsmanımızın müsaa-desi nisbetinde kredi almağa başlayacaklardır.

İpotekli kredilerde vade 10 sene, limit de azami 40 bin liradır. İnkılâp Hükümetimizin faiz mevzuunda aldığı yeni kararları kanun ve esas mukavelenamemizin hükümleri muvacehesinde tetkik ediyoruz. İpotekli krediler faizinin kanunun verdiği imkân nisbetinde asgarî hadde düşürmeğe İdare Meclisimiz azimlidir. Bugünlerde gerekli prensip kararına varılacağını kuvvetle ümit etmekteyim.

Sayın Temsilciler;

Mülga Yapı Sandığından Bankamıza sermaye karşılığı olarak intikal eden 7,5 milyon değerindeki gayri menkullerin Umumî Heyet kararlarına uygun olarak satışına devam edilmektedir. Geçen sene ve bu yıl bunların bir kısmı satılmıştır. Ankara'da bulunan üç apartman yurt yapılmak gayesiyle satışa çıkarılmamıştı. Bunlar üzerinde tetkiklerimiz ve rantabilite hesaplarımız neticelenmek üzeredir. Bu binaların tahliyelerine tevessül olunarak içlerinde gerekli tadilat ve tamiratın yapılmasına başlanmak üzeredir.

Bu binalardan Cebeci'dekiler taşrada vazifeli Millî Eğitim Bakanlığı mensuplarının erkek çocuklarına, Işıklar Caddesindeki de aynı kimselerin kız çocuklarına tahsis edilecek ve bunların müsait bir bedelle tahsillerini yapmalarına imkân verilmiş olacaktır.

Arkadaşlar;

İdare Meclisimiz vazifesine başladığı ilk gündenberi Türk öğretmenlerine faydalı olmak hususunda imkânlar araştırmaktadır. Bunların en başta geleni Emeklilik ve Ölüm birliği kurulmasıdır. Gaye, öğretmen veya Millî Eğitim Bakanlığı mensuplarının vefatları halinde ailelerine emeklilik hallerinde de, vefatlarında verilecek miktarın nisfının kendisine ve diğer nisfının da vefatları hallerinde ailelerine verilmesi suretiyle, her iki halde de ailenin duçar olacağı sıkıntıyı kısmen olsun telâfi etmektir. Bu işte tahminlerimiz isabetli olursa emeklilik halinde 25-30, vefat halinde 50-60 bin liralık bir yardım sağlanması mümkün olacaktır.

Muhterem öğretmen arkadaşlarım;

Bankamızın bir buçuk milyon lira sermaye ile kurduğu ders âlet ve malzemesi endüstrisi Anonim Şirketi bugünlerde Ticaret Mahkemesi tarafından tescil edilerek faaliyete başlayacaktır. Okul ve öğrencilerin sırasından, kara tahtasından, kitap, kalem, defter vesair malzemelerine kadar ihtiyaçlarına cevap vermeğe çalışacak olan bu şirketin müsbet bir netice alacağını ve memlekete yararlı bir tesis olacağını kuvvetle ümit etmekteyiz. Bu şirket faaliyete geçer geçmez inşaat işleriyle uğraşacak olan aynı miktar ile bir ikinci şirket kurulacaktır. Şirketin esas mukavelenamesi hazırdır.

Sevgili arkadaşlarım;

Bir seneden fazla bir zamandır, Ankara'da tek bir şube ile faaliyette bulunuyoruz. Pek yakında İstanbul ve İzmir şubelerimiz faaliyete başlayacaklardır. Bu maksatla İstanbul'daki bir bina satın alınmış, İzmir'de de bir bina kiralanmıştır. Her iki binada gerekli tadil ve tamirat yapılmaktadır. Bu şubeler de faaliyete geçtikten sonra inşallah büyük vilâyet merkezlerinde şubeler açılmasına devom olunacaktır.

Değerli Arkadaşlarım;

Bugünkü mevzuata göre 30.Haziran, 1958 tarihinden sonra Kurulan bankaların plâsman limitleri Banka kredileri tanzim Komitesi tarafından tesbit edilmektedir. Bankamız bu tarihten sonra kurulduğuna göre plâsman limitimizin bu Komite tarafından tesbit edilmesi tabiidir. Plâsman limiti demek o Bankanın müşterilerine vereceği çeşitli kredilerin ve sahip olduğu gayri menkul bedellerinin yekünü demektir. Daha açık bir ifade ile bunu izah etmeğe çalışayım: Kasamızda milyonlarca liramız olsa ve bize verilen plâsman limiti de faraza bu mebaliğin bir taksim dördü kadar olsa bu hale göre vereceğimiz miktar işte bu bir taksim dördtür. Yani imkânımız ne kadar müsait olursa olsun bize verilen plâsman limitini hiç bir surette geçemeyiz. Evvelce böyle bir tahdit yoktu. Bankalar sermaye ve mevduatlarını son katrasına kadar kullanabilirlerdi. Şimdi konulan bu tahdit buna imkân vermiyor. Bankamıza eski iktidar zamanında tesbit edilen plâsman gayet cüz'î idi. Bütün ısrar ve ricalarımıza rağmen bunu artırımağa imkân bulamadık ve binnetice malî imkânlarımızı istismar edemedik. Millî İnkilâp Hükümetimize bu kere gerekli müracaat yapılmıştır. Kısa bir zamanda bir ferahlık sağlamak mümkün olacağını kuvvetle ümit etmekteyiz.

Muhterem Arkadaşlar;

Bir Bankanın gelir sağlaması ve malî imkânlarını tahdide tâbi tutmadan serbestçe kullanabilmesi ve pek tabii olarak bu imkânların mütemadî artmasıyla mümkündür. Bankamızın bir taraftan plâsmanı tahdit edilmiş ve bir taraftan da öz ve yabancı kaynaklarımızda beklediğimiz gelişme meydana gelmemiş bulunduğundan gelir imkânlarımız pek tabii olarak mahdud kalmıştır. Bu bakımdan bir taraftan öz ve yabancı kaynaklarımızda artış olmadan, diğer taraftan plâsman limitimiz yeteri kadar artırılmadan gelir sağlamamız, hele ilk senelerde kâr etmemiz pek kolay olmayacaktır. Ancak bu hususta ümitsizliğe de düşmek doğru değildir. Bu hususta isabetli bir karara varabilmemiz için Bankamızı bu gün piyasada mevcut yerleşmiş ve tutunmuş diğer Bankaların bu günkü halleriyle değil, kuruluş anlarındaki durumlarıyla mukayese etmemiz gerekmektedir. Şurası muhakkaktır ki, onlar da kuruluş anlarında bizim geçirmekte olduğumuz devreleri geçirmişlerdir. Banka kurmak işi sabır, tahammül ve zaman işidir. Bunu böyle bilmemiz gerekiyor.

Bazı menfî düşünceli kimseler Bankamızın battığını, iflâs halinde bulunduğunu söyliyerek etrafa bilerek veya bilmiyerek zehir saçtıklarını üzümlere iştiriyoruz. Sizlere sarahaten ve samimiyetle arz edeyimki bunlar yalan, iftira ve tamamen şahsî sebeplerle istinat eden igbirar neticesinde uydurulmuş menfi propagandalardır. Kendi bindiğimiz dalı kesmiyelim. Bu şekilde hakikate uymayan ve binlerce öğretmen arkadaşımızın alın teriyle ve ümitle meydana getirdiği bu müesseseyi yıkmaya değil, canlandırmaya, kuvvetlendirmeye çalışalım. İnanınız Bankamız normal yolda sağlam adımlarla ilerlemekte ve gelişmektedir. Bu hususta da bizlere yardımlarınızı esirgemeyiniz.

Başkan — Vakıt geçmiş olduğundan yarın saat 8 de aynı yerde toplanmak üzere oturumu tatil ediyorum.

OTURUM: 9

21-8-1960

Pazar

Saat: 8.00

Divan, Vehbi Öcal (İzmir)'in başkanlığında teşekkül etti. Komisyon sözcüleri ve üyeler yerlerini aldılar. Yoklama yapıldığında Afyon, Bingöl, Çorum ve Hakkâri temsilcilerinin bugün de Genel Kurulda bulunmadıkları tesbit edildi. Çoğunluk bulunduğundan müzakerelere başlandı.

Zamanın azlığı, yapılacak işlerin çokluğu gerekçesiyle konuşmaların sınırlandırılması teklifi üzerinde yapılan görüşmeler sonunda:

- Lehte ve aleyhte birer temsilcinin konuşması,
- Komisyon sözcülerinin açıklamada bulunmaları,

c) Yönetim Kurulunun ve Sandık Müdürlüğünün mütalâalarının dinlenmesinden sonra tekliflerin oya konulması hususu oya arzolundu ve ittifaka yakın ekseriyetle kabul edildi.

Bundan sonra, dilek komisyonu tekliflerinin 8 inci maddesinin görüşülmesine başlandı:

Sandıkça yapılacak ödemelerde (Beşyüz lira dahil) Yönetim Kurulu Başkanının imzasının bulunması hakkındaki teklif üzerinde görüşüldükten sonra oya arzolundu, kabul edilmedi.

Sekizinci Genel Kurulca kabul edilip halen yürürlükte bulunan 1958 tarihli Statü hükümlerine göre, emekliye ayrılıp da müddeti içinde, elinde olmayan sebeplerle müracaat edemediğinden zaman aşımı dolayısıyla emekli yardımı alamayanların da emekli yardımı alabilmelerinin sağlanması hakkındaki teklifin müzakeresinden sonra:

Yalnız emekliliğe münhasır kalmak ve bir defaya mahsus olmak şartıyla bu gibi üyelerin 1-Ocak-1961 tarihinden 30-Haziran-1961 tarihine kadar müracaat hakkı tanınmasına karar verildi.

Emekliye ayrılan üyelere, üyeliğini devam ettirmek mi veya emekli yardımı almayı mı istediği hususundan Sandık Müdürlüğü tarafından sorulması teklifinin Sandıkça uygulama gücüne dolayısıyla İlce Kurulu Başkanlıklarınca yapılması uygun görüldü.

Dilek Komisyonu sözcüsünün tedavi yardımlarının üyenin eş ve çocuklarına da teşmili hakkındaki teklifi üzerinde yapılan uzun müzakerelerden sonra:

Statü Komisyonunun da dilekleri arasında bulunan bu teklif hakkında söz alan Sandık Müdürü, konunun her şeyden evvel bir hukuk konusu olduğunu, saniyen yalnız tedavi yardımlarına münhasır kalsa bile Sandık işlerini en az üç misli artıracaklarını, buna rağmen teklif Genel Kurulca kabul edildiği takdirde, konunun esaslı surette etüt ettirileceğini bildirdi.

Bu şekilde oya arzedilen teklif Genel Kurulca kabul edildi.

Dilek komisyonunun 11 inci maddesine geçildi:

7117 sayılı kanunun 11 inci maddesine, "Sandığın üyesi olabilmek için öğretmenlik mesleğinden gelmek şarttır." ibaresinin eklenmesi teklifi, müzakerelerden sonra reddedildi.

Raporun 12 nci maddesi üzerinde görüşüldü:

Komisyon teklifinin, Bakanlık yardımının artırılması şeklinde tadil edilerek kabulü oya arz ve kabul olundu.

Komisyon raporunun 13 üncü maddesine geçildi. Üyemiz iken askere giderek işi kesilen ve askerde iken ölen öğretmenlere de ölüm yardımı yapılması hakkındaki teklifin müzakeresi sonunda:

Bu kabil öğretmenlerin, aidatlarını tam ödemek şartıyla, Sandık yardımlarından faydalanması ve kanunun buna göre tadili hususunun Merkez Yönetim Kurulu tarafından etüt edilmesi oya sunuldu ve kabul edildi.

Komisyon raporunun 14 üncü maddesine geçildi:

Her üyenin senede ayrıca beş lira ödeyerek bir ölüm fonu tesis edilmesi hakkındaki teklif üzerinde konuşuldu.

Başkanlık, yardım artışlarının tesbitinden sonra bu konunun ele alınmasını teklif etti. Başkanlık teklifi oya arz ve kabul edildi.

Bunun üzerine 15-20 nci maddelerin müzakeresi sonraya bırakılarak komisyon raporunun 21 inci maddesinin müzakeresine geçildi:

Karşılıksız yardımlardan doğum, evlenme, ölüm yardımlarının arttırılması hakkındaki bu teklif ile yönetmelik komisyonunun aynı yardımların % 100 arttırılması hakkındaki teklifi birleştirildi.

Bütçe ve Hesap komisyonu 600 küsur bin liralık gelir fazlası hakikaten mevcutsa ve teklif edilen yardım artışları bununla karşılanabiliyorsa ayrıca fon tesisine lüzum yoktur, kanaatini belirtti.

Bundan sonra gelirin arttırılması bakımından şu teklifler ileri sürüldü:

a) Bir defaya mahsus olmak üzere her üyeden, Mart ayında, ayrıca beş lira alınması;

b) Aylık aidatın 6 liraya çıkarılması;

c) Üyelerin maaşlarına göre iki katagoriye ayrılarak maaşı (700) liraya kadar olanlardan beş, yukarısı için yedi buçuk lira aylık aidat alınması;

ç) Aidatın arttırılmayıp bugünkü haliyle bırakılması.

Teklifler üzerinde yapılan görüşmeler sırasında Denetçiler Kurulu Başkanlığının, bu konuyu hesap ve istatistik kayıtlarına dayanarak inceleyip Genel Kurula arz etmek üzere her komisyondan iki kişi ile Denetçiler Kurulu, Yönetim Kurulu ve Sandık İdarelerinden birer mümessil ve hesap uzmanından müteşekkil talî bir komisyon tarafından bir rapor hazırlanması teklifi Genel Kurula arz ve bu teklif kabul edildiğinden adı geçen komisyon teşkil edilerek bundan sonra oturuma on dakika ara verildi.

OTURUM: 10

21-8-1960

Pazar

Divan, aynı zatlardan teşekkül etti. Çoğunluk bulunduğu görüldükçe müzakerelere başlandı.

Dilek komisyonu sözcüsü raporun maddelerini okumağa başladı. Raporun tabii âfetler hakkındaki 15 inci maddesini okuyarak Statü ve Yönetmeliğin bu konu ile ilgili hükümleri arasında "Ev-İkametgâh" şeklinde ifade ayrılığı bulunduğu üyeler tarafından bazı şikâyetleri mucip olduğu, bunun açıklanması gerektiğini savundu.

Statü komisyonu sözcüsü Necdet Esin, bu hususun statü komisyonunda müzakere edildiğini ve statünün 28 inci maddesinin (f) fıkrasındaki "ikametgâh" kelimesinin "ev" olarak değiştirilmesi halinde mahzurun ortadan kalkacağını bildirdi. Bunun üzerine Sandık Müdürü Suphi Arman, bahis konusu maddenin (f) fıkrasının aşağıdaki şekilde tadilini teklif etti:

"f — Sel, yangın ve zelzele gibi tabii âfetlerden birisinde evi veya eşyası zarar veya hasara uğrayanlara yönetmeliğindeki esaslar ve miktar dahilinde karşılıksız yardım yapılır."

Fıkra oya kondu, aynen ve ittifakla kabul edildi.

Dilek komisyonu sözcüsü, raporun "Merkez Yönetim Kurulu toplantılarına iştirâk eden Sandığın maaşlı ve ücretli memurlarına huzur hakkı verilmemesi" hakkındaki dileğini ihtiva eden 16 ncı maddesini okudu. Teklif üzerinde uzun görüşmelerden ve Merkez Yönetim Kurulu Başkanının açıklamasından sonra oya arzedilen dilek komisyonu teklifi reddedildi.

Sandık İlçe Kurullarıyla Maarif Müdürlüklerinin seçim konusunda işbirliği yapması konusundaki 17 nci madde okundu. Tartışmalardan sonra statüde ve yönetmeliğinde esasen mevcut olan bu husus oya arz ve kabul edilmiş, müteakiben oturuma onbeş dakika ara verilmiştir.

OTURUM: 11

21-8-1960

Pazar

Divan, aynı zatlar tarafından teşkil edildi. Çoğunluk bulunduğu için müzakere açıldığı bildirildi.

Ani ve mühim bir mazeret odasıyla pazartesi günü seçimlerde bulunamayacak olan Van temsilcisi Yaşar Meriç'in o gün için, izni sayılması ve oy pusulalarını kapalı ve imzalı ayrı iki zarfa koyarak Genel Kurul Başkanına tevdi hususu Genel Kurula arz ve kabul edildi.

Dilek komisyonu raporunun 18 inci maddesini teşkil eden "Sandığın halihazır memur kadrosunun muhataza edilmesi şartıyla bundan sonra ek görevli memur alınmaması ve daimî memur alınması" hakkındaki teklifi müzakere edilmiş ve komisyon sözcüleriyle Sandık Müdürlüğünün ve Yönetim Kurulunun ayrı ayrı mütalâaları alındıktan sonra Genel Kurulun oyuna arz olunmuş ve dilek komisyonunun teklifi reddedilmiştir.

Dilek komisyonu raporunun 19 uncu maddesindeki "ilçe kurulları emrine ölüm avansı gönderilmesi" hakkındaki yönetmelik maddesinin uygulanmasını isteyen teklif üzerinde uzun müzakerelerden sonra, neticede tatbikatta birçok aksaklıkları görüldüğünün, Sandığın büyük miktarlara balığ olan bir parasının elden çıkarılmasının uygun olmayacağını, esasen ölüm yardımlarının en kısa zamanda kaza kurullarına gönderilmekte olduğunun gözönüne alınarak yönetmeliğin 37 nci maddesindeki bu hükmün yönetmelikten çıkarılması hususu oya arz ve kabul edildi.

Aynı raporun 20 nci maddesi okundu: Borç yardımlarının üyeye yılın her ayında verilebilmesi hususundaki bu dilek, müzakereden sonra oya arzedildi, ve yılın her ayında karşılıklı borç yardımı yapılması teklifi ekseriyetle kabul edildi.

Dilek komisyonunun emekliye ayrılan üyelerimizin üyeliğini devam ettirip ettirmeyeceğini, üç ay yerine bir sene içinde bildirmesi teklifini ihtiva eden 24 üncü maddesi müzakere edildi: Teklif, bu müddetin beş ay olarak kabul edilmesi teklifi ile birlikte, ayrı ayrı oya razedilerek ikisi de reddolundu; müddetin yönetmeliğindeki gibi üç ay olarak kalması kabul edildi.

Raporun "evlenen üyelere de borç para verilmesi" hakkındaki 30 uncu maddesi müzakereden sonra oya arz olundu, reddedildi.

Dilek komisyonu raporunun, "resmî hastahanelerdeki röntgen cihazlarının bozuk olduğu zamanlarda dışarda röntgen yaptırılması takdirinde, ücretin aynen verilmesini" derpiş eden 31 inci maddesi müzakere edildi: Sandık Müdürü, bu bozukluğun tevsik edil-

mesi şartıyla bu teklife iştirâk edeceğini bildirdi. Teklif oya arz olundu ve: "bir resmî hastahane röntgen cihazının bozuk olduğu hallerde, durum tevsik edilmek şartıyla dışardaki röntgen cihazlarına çektirilen filimlerin ücretinin de aynen verilmesi" dileği kabul edildi.

"Sakatlanma halinde, yardım isteme müddetindeki zaman tahdidinin kaldırılmasını" isteyen komisyon raporunun 32 nci maddesinin müzakeresini müteakip teklif oya konuldu, reddedildi.

Dilek komisyonu raporunun, "yurt içinde tedavisi mümkün olmayan hastalıkların yurt dışında ve Bakanlıkla iştirâk halinde yaptırılması"nı ihtiva eden 33 üncü maddesi müzakere edilerek kanun mevzuu olan bu teklifin etüt ettirilmesinin yeni Merkez Yönetim Kuruluna vazife olarak tevdiine karar verildi.

Aynı raporun 35. maddesindeki "Askerî Hastahanelerde yapılan tedavilerde makbuz verilmeden masraf bildiren yazılara dayanılarak yardım yapılması" teklifi Sandık Müdürünün açıklamasından sonra Komisyon tarafından geri alındı.

Başkan — Arkadaşlar Dilekler Komisyonu raporunun müzakeresi bitmiştir. Öğleden sonra da çalışması hakkında teklifler var. Bugün öğleden sonra saat 15-18 arasında çalışılması ve yarınki çalışma saatleri için de ayrıca karar alınması hususundaki teklifi oyuna arzediyorum. Kabul buyuranlar, kabul edilmiştir. O halde, saat on beşte toplanmak üzere oturumu kapatıyorum.

OTURUM: 12

21-8-1960

Pazar

Saat: 15.00

Divan Başkan Vekili Vahit Yılmaz (Erzincan),ın Başkanlığında teşekkül etti. Komisyon sözcüleri ve temsilcileri yerlerini aldılar. Yoklama yapıldı; ekseriyetin bulunduğu anlaşıldı.

Başkan — Çoğunluk vardır, müzakereyi açıyorum. Ancak, Genel Kurul çalışmalarının son günü Genel Kurul dağıldıktan sonra, tutanak özetinin tertip ve tanzımı ile diğer bazı formalitelerin yerine getirilmesi için Başkanlık divanı ile Sandık Müdürü, Muhasebecisi ve iki katiple bir daktilonun bir kaç gün daha çalışması zarureti vardır.

Bu müddetin tesbiti icabetmektedir. Bu hususta teklifete bulunanlar lütfen bildirsinler.

(Bu hususta muhtelî temsilciler fikirlerini beyan ettiler. Sandık Mudurunün mütalâasına müracaat edildikten sonra bu müddetin en çok üç gün olarak tesbiti teklifi oya konarak ittifakla kabul edildi.)

(Bundan sonra Trabzon temsilcisinin teklifi üzerine Öğretmenler Bankasına kredi plâsmanının artırılmasını temin maksadıyla Devlet Başkanı, Devlet Bakanı ve Maliye Bakanı nezdinde gerekli teşebbüslerde bulunmak üzere:

"Ahsen Gurtın, Ahmet Nuri Macit ve Nevzat Tuğlu" dan müteşekkil bir heytin seçilmesi Genel Kurulca kabul edildi.)

(Bursa temsilcisi Cemil Altay tarafından yapılan "Sandık Merkezine gönderilen yardım evrakının posta ücretinin ilcenin aylık aidatından Sandık hesabına ödenmesi" teklifi müzakere edildi; neticede kabul olunmadı.)

Yönetim Kurulunun, yardımlar yönetmenliğinin 26. maddesinin tādili hakkındaki teklifi, Yönetmenlik Komisyonunun noktai nazarına uyularak Yönetim Kurulunca geri alınmıştır.)

(İsparta temsilcisi Muzaffer Kayhan'ın, "Sandıkta bir şikâyet kutusu açılarak, kutu muhteviyatının Denetçiler tarafından denet başlangıcında incelenmesi" hakkındaki teklifi, müzakerelerden sonra Genel Kurulca reddedilerek, buna mukabil, isteyenlerin şikâyetlerini doğrudan Denetçilere yapmaları kabul edildi.)

Bursa temsilcisi İsmail Kutluk'un, "İlköğretimden Orta öğretime geçen öğretmenlerin de isterlerse üyeliklerini devam ettirmeleri" hakkındaki teklifi müzakereden sonra Genel Kurulca reddedilmiştir.)

Başkan — Bazı önergeler var, uygun görürseniz bunların okunmasını en sonraya bırakalım, hazır olduğunu öğrendiğim karma Komisyon raporunun müzakeresine başlayalım.

Teklif oya arz olundu, Kabul edildi.

Mehmet Okçun tarafından bahsi geçen rapor okundu; madde maddede müzakeresi yapıldı.

(Komisyon sözcüsü tarafından yapılan etraflı açıklamadan sonra "250 lira olan evlenme yardımının 300 liraya çıkarılması" teklifi müzakere edilerek oya konuldu ve ittifaka yakın bir ekseriyetle kabul edildi.)

Müteakiben Dilek Komisyonu sözcüsünün, bahis konusu maddelerin dilek Komisyonu raporundaki tekliflere göre müzakere edilmesi hakkındaki isteği, Vehbi Öcal (İzmir) in açıklaması sonunda oya sunulmuş ve "Karma Komisyon raporundaki maddelerin tek tek müzakeresi" ittifakla kabul edilerek oturuma on dakika ara verilmiştir.

OTURUM: 13

21-8-1960
Pazar

Divan Vahit Yılmaz (Erzurum)ın başkanlığında teşekkül etti. Çoğunluğun olduğu bildirilerek Karma Komisyon raporunun madde müzakeresine başlandı.

Yardımlar yönetmenliğinin özel hastahane masraflarının ödenmesi hususundaki 19. maddesine dair Yönetmenlik Komisyonu ile merkez Yönetim Kurulunun teklifleri ayrı ayrı okunarak üzerinde uzun müzakere ve münakaşalardan sonra, Merkez Yönetim Kurulu teklifi aynen kabul edildi.

Aynı yönetmenliğin 22, 23, 24. maddelerindeki yardım miktarlarının artışı hakkındaki Merkez Yönetim Kurulunun teklifine, Yönetmenlik Komisyonunca da iştirak edildiğinden Merkez Yönetim Kurulunun bu maddeler hakkındaki teklifleri oya arz edilerek aynen kabul edildi.

Yardımlar Yönetmenliğinin 26. Maddesinin müzakeresine geçildi. Bu husustaki teklif Merkez Yönetim Kurulunca geri alındığından maddenin eski haliyle kalmasına karar verildi.

Dilek Komisyonunun 27. maddesindeki "takma uzuvlar için bir defaya mahsus olmak üzere yardım yapılması" hakkındaki teklifi müzakere edildi. Neticede komisyon teklifi Genel Kurulca reddedildi.

Yardımlar yönetmeliğinin emekli yardımı hakkındaki 32 nci maddesinin müzakeresine başlandı. Merkez Yönetim Kurulunun bu teklifine, Yönetmelik komisyonunca, "d. — 7381 sayılı kanunun neşrinden sonra yeniden mesleğe alınan Köy Öğretmen ve Sağlık Memurları, aidatlarını beş sene müddetle muntazaman ödedikleri takdirde, yukarıdaki fıkralarda belirtilen emeklilik yardımından faydalanırlar." fıkrasının ilâvesi suretiyle oya arz ve ittifakla kabul edildi.

Aynı yönetmeliğin ölüm yardımlarına dair 35 inci maddesi hakkındaki yönetmelik komisyonu raporiyle Merkez Yönetim Kurulu teklifleri okunduktan ve uzun müzakere ve münakaşalar yapıldıktan sonra bu madde aşağıdaki şekilde oya arz ve ittifakla kabul edildi:

Madde 35 — Sandık azası iken vefat edenler için statünün 33 üncü maddesindeki esaslar dairesinde, aşağıdaki fıkralarda belirtilen karşılıksız ölüm yardımları yapılır:

a) Kanunen emeklilik maaşına hak kazanmadan ölenler ile 7381 sayılı kanunun neşri tarihinde üyemiz olan Öğretmenlerden ölenlere ve 7381 sayılı kanunun neşrinden sonra mesleğe girip de beş yıl muntazaman aidat ödeyen Öğretmenlerden ölenler için (6000) lira;

b) Kanunen emeklilik maaşına hak kazanan, fakat emeklilik ikramiyesine hak kazanmadan ölen üyeler için (4000) lira;

c) Hem emeklilik maaşına, hem de emekli ikramiyesine hak kazandıktan sonra ölenler için (3000) lira karşılıksız ölüm yardımı yapılır.

g) Kendilerine Devletçe emekli olma hakkı tanındıktan sonra, buna dair kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ölen Öğretmen üyelerimize yukarıdaki (a, b, c) fıkralarında belirtilen karşılıksız ölüm yardımı yapılır.

Bundan sonra yardımlar yönetmeliğinin borç para yardımı hakkındaki 49 uncu maddesi görüşüldü.

Yönetmelik komisyonu da aynı teklife iştirak ettiğinden, Merkez Yönetim Kurulunun bu teklifi oya arzedilerek aynen kabul edildi.

Yönetmeliğin 67 nci maddesinin müzakeresine başlandı. Sandık Müdürü Suphi Arman;

"Genel Kurulca değiştirilmek suretiyle son şeklini almış bulunan, statü ve yönetmeliklerin 1-ocak-1961 den itibaren yürürlüğe gireceği ve kabul edilen hükümlerin de ancak bu tarihten sonra vukubulacak evlenme, emeklilik, ölüm ve diğer yardımlara tatbik edileceği, statünün yürürlük maddesinin de bu esasa göre formüle edilmesi hususlarını" belirtti.

Yönetmelik maddesi aşağıdaki şekliyle oya arz ve ittifakla kabul olundu.

Madde 67 — IX. Genel Kurul tarafından kabul edilen yönet-

melik Tebliğler Dergisinde yayımlandıktan sonra 1-Ocak-1961 tarihinden itibaren yürürlüğe girer."

(Başkan, bugün çalışmaların sona erdiğini, yarın aynı yerde saat 8 de toplanmak üzere oturumu kapadığını bildirdi.)

OTURUM: 14

22-8-1960
Pazartesi
Saat: 8.00

Divan, Vehbi Öcal (İzmir)ın başkanlığında aynı zatlardan teşekkül etti. Üyeler yerlerini aldılar. Yoklama yapıldı. Afyon, Bingöl, Çorum, ve Hakkâri temsilcilerinin bugün de Genel Kurula iştirak etmedikleri görüldü. Başkan çoğunluğun olduğunu, müzakerelere başlandığını bildirdi. Komisyon sözcülerini yerlerini almağa davet etti.

Yönetmelik komisyonu sözcüsünün, karşılıklı yardımların % 100 artırılması hakkındaki teklifi müzakere sonunda oya konu, reddedildi.

Bu sırada çocuklarını ikamet ettikleri mahallerde okutana verilen borç yardımının kaldırılarak bulunduğu yer dışında okutana zam edilmesi hakkındaki teklif de müzakere neticesinde kabul edilmedi.

Yönetmelik komisyonunun mahrumiyet bölgelerindeki üyeler yapılan yardımın % 100 artırılması hakkındaki teklifin müzakere edilmeden reddine karar verildi.

Aynı komisyonun rapor asıllarına pul yapıştırılmaması hakkındaki teklifi müzakere edilerek reddolundu.

Yönetmelik komisyonunun, yardım evrakında zaman aşımının tâyininde başlangıç olarak bu evrakın Kurul Başkanlığına verildiği tarih olması hakkındaki teklifi müzakereler neticesinde reddedildi.

Yönetmelik komisyonunun, seçim yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin tavih edilmesi hakkındaki dileği müzakere edildi. Maddenin (a) fıkrasına, "kaza kurulu azaları seçilir." ibaresinden sonra "bunların aylık aidatlarını ödedikleri kazadan olmaları şarttır." cümlesinin ilâvesi suretiyle tadili oya arz ve kabul edildi.

Müteakiben, Merkez Yönetim Kurulu seçim yönetmeliğinin müzakeresine geçildi.

Yalnız 14. maddenin sonuna "netice Genel Kurula arzedilir." ibaresinin eklenmesi suretiyle, tasarı bütün halinde oya arz ve ittifakla kabul edildi. Müteakiben başkanlığın bir sorusuna, Sandık Müdürü şu cevabı verdi:

"Kongre hitamında, başkanlık divanında Sandık idaresinden kimlerin çalışacağını ismen bildirilmesi teamüldendir. İsim listesi Başkanlık Divanına sunulmuştur."

Başkan — İsimleri okuyorum: Suphi Arman, Fuat Akdur, İhsan Can Eti, Mehmet Altunay, Cavit Altay.

Statü Komisyonu raporunun müzakeresine başlıyoruz. Ancak, Genel Kurulun üçte iki çoğunluğu ile kabul edilmesi gereken maddeler üzerinde görüşme yapılacağını belirtmek isterim.

Şimdi oturuma on dakika ara veriyorum.

OTURUM: 15

22-8-1960
Pazartesi

Divan, aynı zatlardan teşekkül etti. Oturum açıldı, çoğunluk olduğundan müzakerelere başlandı.

Yapılan bir teklif üzerine müzakerelerin, Merkez Yönetim Kurulunca hazırlanan statü tadil tekliflerini ihtiva eden broşürdeki sıra ile yapılması kabul edildi.

Önce 3. maddenin müzakeresi yapıldı, ve Merkez Yönetim Kurulunun teklifi ittifakla yakın bir çoğunlukla kabul edildi.

Müteakiben statü komisyonunun statünün 9. maddesinin (c) fıkrasındaki (4) yıl kaydının (6) yıl ve (iki yılda bir) kaydının (üç yılda bir) olarak tadili ve yine aynı maddenin (Ağustos ayında mutlaka toplanır) ibaresinden sonra (bu toplantı en çok bir hafta sürer) cümlesinin ilâvesi suretiyle tadili hakkındaki teklifi müzakerelerden sonra oya konu ve reddedildi.

Müteakiben aynı maddenin (f) fıkrasının "Genel Kurul Temsilcileri" ibaresinden sonra "ve" ilâvesi hakkındaki komisyon teklifi müzakere ve kabul edildi.

Müteakiben ana statünün 10. maddesinin (b) fıkrasına "Merkez Yönetim Kurulunun ve" ibaresinden sonra, açıklama maksadıyla "Genel Kurul Temsilcileri vasıtasıyla kaza kurullarının"

ibaresi eklenmesi hakkındaki Merkez Yönetim Kurulu teklifi müzakere ve aynen kabul edildi.

Bundan sonra, statü komisyonunun 11. maddesi ile ilgili olarak "Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin 6 değil, 4 kişi olması" hakkındaki teklifi müzakere ve münakaşadan sonra oya arz ve reddedildi. Statü komisyonunun bu madde ile ilgili diğer tekliflerinin müzakeresine mahal olmadığına karar verildi.

Daha sonra statünün 12. maddesinin tadili hakkındaki Merkez Yönetim Kurulu teklifine, statü komisyonunca da iştirak edildiğinden bu madde oya arz ve ittifakla kabul edildi.

Müteakiben statünün 20. maddesinin son satırındaki "Genel Kurulca tasdik edilen." ibaresinden sonra gelen "bir" kelimesinin maddeden çıkarılması hakkındaki statü komisyonunun teklifine Merkez Yönetim Kurulunca da iştirak edildiğinden oya arz ve kabul edildi.

Bundan sonra statünün 28. maddesinin tadili hakkındaki Merkez Yönetim Kurulunun teklifine, statü komisyonu da iştirak ettiğinden, tadil teklifi oya arz ve aynen kabul edildi.

Müteakiben statü komisyonunun dileklerinin müzakeresine başlandı. Bunlardan, üyenin aile fertlerinin de yalnız tedavi yardımlarından faydalanması teklifi evvelce müzakere edilerek karara bağlandığından üzerinde görüşülmedi.

Bundan sonra yardımlar yönetmeliğinin 28 ve 29. maddeleriyle ilgili olmak üzere 29. maddeden sonra şu maddenin yönetmeliğe ilâvesi teklifi müzakere ve münakaşalardan sonra oya arz ve kabul edildi:

"Madde. — Elinde olmayan sebeplerle, yardım alacak üyenin veya varislerinin müracaat edememiş olmaları halinde, 28 ve 29. maddelerdeki müracaatı, ilçe kurulu başkanları da yapabilirler."

Bundan sonra da; "statünün yardımlara dair 28. maddesinin (d) fıkrasının 1 ve 2 numaralı bendleriyle ilgili olarak yapılacak yardımlar hakkında, yardımlar yönetmeliğinin 28 ve 29. maddelerinde yazılı müracaat müddeti, bir defaya mahsus olmak üzere, statünün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren (6) ay sonrasına kadar uzatılmıştır." şeklindeki statü komisyonu dileği müzakerelerden sonra, statü ve yönetmeliklerde yer almamak ve bir defaya mahsus olmak saydıyla oya arz ve kabul edilmiştir.

Aynı komisyonun statü ve yönetmeliklerde yer alan ve türkçe karşılığı bulunan yabancı kelimelerin türkçeleriyle değiştirilmesi ve maddelerin fıkralandırılmasında Türk alfabesinin bütün harflerinin alfabe sırasıyla harflendirilmesi teklifi müzakere ve sonra oya arz ve kabul edilmiştir.

Müteakiben statünün 30. maddesinin tadili ve hükümsüz kalan geçici maddelerin statüden çıkarılması hakkındaki Merkez Yönetim Kurulu teklifine statü komisyonunca da iştirak edildiğinden oya arz ve aynen kabul edildi.

Statünün yürürlük maddesini teşkil eden 44. maddesinin, yardımlar yönetmeliğinin 67. maddesinde ittifakla kabul edildiği gibi, (1-Ocak-1961 tarihinden) yürürlüğe girmesi ve (bu tarihten sonra vukubulacak hadiselerin) bu statü esaslarına göre uygulanacağı hususu müzakere ve bu madde aşağıdaki şekilde kabul edilmiştir:

"MADDE: 44 — Bu statü; Millî Eğitim Bakanlığınca onanarak Tebliğler Dergisinde yayımlandıktan sonra 1-Ocak-1961 tarihinden itibaren yürürlüğe girer."

Başkan — Statü komisyonu raporunun müzkaresi de tamamlanmıştır. Şimdi statü'nün tümünü kabul buyurulan tadilleriyle birlikte oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler oylarını bildirsinler.

Statü, tadilleriyle birlikte, ittifakla kabul edilmiştir.

Başkan — Şimdi, Bütçe ve Hesap komisyonu raporunun müzakeresine başlıyoruz. Komisyon sözcüsü buraya buyursun.

Hesap Komisyonu sözcüsü Fahrettin Tunçay —Uşak— raporu okuduktan sonra şöyle bir dilekte bulundu):

Fahrettin Tunçay (Uşak): — Yardımların artırılması bahsini müzakere ediyorken bu artışlara bir karşılık bulunması gereğini savunduk. Biz komisyon olarak, bir taraftan çok az bulduğumuz Bakanlık yardımının artırılmasını sağlamak lüzumunda ısrar ederken, diğer taraftan da Sandıkta aynen muhafaza edildiğini işittiğimiz birkaç saat ve radyonun satılarak Sandığa irat kaydedilmesini teklif ediyoruz.

(Bu teklifin müzakeresi sırasında, bahis konusu saat ve radyoların bağış olarak yani bedelsiz temin edildiği, bunların satışından hâsıl olacak birkaç bin lira geliri Sandığın malî durumunda bir değişiklik olmayacağı; buna mukabil ileride lüzumu halinde tertiplenecek bir eşya piyngosunda bunların çok işe yarayacağı belirtilerek durum açıklandı. Neticede oya arzedilen hesap komisyonu teklifi reddedilerek, saat ve radyoların ileride lüzumu

halinde tertiplenecek bir eşya piyngosunda kullanılmak üzere Sandıkta muhafazasına karar verildi.)

Başkan — Şimdi, ekgörevli Sandık memurlarının ücretleriyle ilgili iki önergeyi okutacağım ve üzerinde gerekli müzakereyi yaptıktan sonra oyunuza arzedeceğim. Bunlardan birincisi, Sandıkta yarım mesai yapan bu memurların aylıklarının 100 de 100 artmasını istemekte ve (55) imza taşımaktadır. Diğer de bu artışın aleyhindedir. Şimdi önergeleri okutuyorum: (Okutur.)

(Önergeler okunduktan sonra söz alan Merkez Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Gökçe bu ücret artışı isteğinin gerekçesini ve tarihçesini anlatarak, yönetim kurulunun bu teklife iştirak etmeyişi sebebini belirtti. Buna mukabil, bütçe imkânları dahilinde, bu fedakâr ve işlerinin ehli olan arkadaşların ücretlerinin, % 50 nisbetinde, ve 1-Ocak-1960 tarihinden itibaren uygulanmak üzere artırılmasının Merkez Yönetim Kurulunca da teklif edildiğini, bu teklifte Hesap Komisyonu ile iştirak halinde olduklarını anlattı.

(Artış teklifinin aleyhinde konuşanlar da aynı bütçe imkânsızlıklarını savundular. Nihayet uzun müzakere ve tartışmalar sonunda teklifler oya arz olundu. Neticede: Sandığın ekgörevli memurlarının ücretlerinin 1-Ocak-1960 dan itibaren % 100 artırılması hakkındaki 55 imzalı önergenin reddine ve bu memur maaşlarının, 1-Ocak-1961 tarihinden itibaren % 50 nisbetinde artırılmasına karar verildi.)

(Bunu takiben Başkan, "Meclise giderek, veya Millî Birlik Komitesinden üç kişilik bir heyetin Genel Kurulu teşrifleri temin edilerek, Genel Kurulumuzun Millî Birlik Komitesiyle görüşmesinin sağlanması" hakkındaki Genel Kurul dileği hatırlatılarak:

Başkan — Millî Birlik Komitesi üyelerinden Sayın Muzaffer Özdağ, Kâmil Karavelioğlu ve Emanullah Cel'ebî aramızdadır. Müsaadenizle Sandık müzakerelerine burada bir müddet ara verip sözü onlara bırakıyorum. Sayın üyeler Başkanlık Divanına teşrif etsinler.

(Başkanlık Divanında kendilerine ayrılan yerlere oturan Millî Birlik Komitesi üyeleri kendilerini tanıttılar. Komitede Sosyal İşler bölümünde çalıştıklarını ayrıca belirttiler. Müteakiben şu konuşmalar yapıldı:)

Kâmil Karavelioğlu — Bilhassa, böyle yurdun dört köşesinden gelmiş olan Öğretmenleri dinlemeyi, kendimiz için büyük bir fırsat ve ganimet saydık. Bu imkânı bize verdiğiniz için teşekkür ederiz. Şimdi arkadaşımız Muzaffer Özdağ sizinle konuşacak. Muzaffer Özdağ. — Aziz ve muhterem Öğretmenler.

Aramızda bulunmaktan büyük bir sevinç ve övünç duyuyorum. Şu anda talebelik günlerimi hatırlıyarak mütehassis oluyorum. Benim için ikinci bir sevinç sebebi de, benim de su andaki mevzuunuz gibi, Millî Birlik Komitesinde Sosyal İşler Komisyonunda çalışmakta oluşumdur. Sizin problemlerinizi ilgilenmek, notlar almak, dertlerinize deva olmağa çalışmak için aramızda bulunuyoruz. Yurdumuzun her köşesinden gelen seçkin bir öğretmen topluluğunu tanımak bizim için çok faydalı bir mazhariyettir.

Bu vesileyle 27 Mayıs Hareketini hazırlayan sebepler ve 27 Mayıs hakkında izahat vermek te faydalı olacaktır. Spheşiz şimdiye kadar basında birçok yazılar okuyup radyodan birçok şeyler dinlediniz. Fakat 27 Mayıs, hazırlayan ve yaratanların ağzından dinlemek, onu olduğu gibi görmek demek olduğu için, daha faydalıdır.

Aziz Öğretmenlerim,

Biliyorsunuz, ordunun vazifesi yurdu korumaktır. Biz askerler, hadiseleri daima bu açıdan görürüz. Son on yılın hadiselerini de bu açıdan gördük. Bir yanda, muasır Devletler bir dev yarışına çıkmışlar; biz ona seyirci bile olmak istemiyoruz. Halbuki ona bizim de katılmamız gerekirdi. Bu yarışa katılmamak, milletimizin zararına olacaktı.

Politikayı geçim kapısı kabul eden ve soysuzlaştıran muvafık veya muhalif bir zümre tarafından bu kayıtsızlık sonunda tenlike yakın ve büyütülmüş olacaktı ve böyle oldu. Biz ordu mensupları, bu durum karşısında, memleketin iktidar tarafından nereye götürüldüğünü kendi kendimize acı acı soruyorduk. Zira son yarım yüzyıllık tarihimizi hatırlıyorduk. O zaman da memleketimizde iki parti vardı.

O zamanın iki partisi arasındaki ziddiyet, bize koca bir ülkeyi, Rumeli'yi kaybettirmiştir. Onunla da kalmıyarak, yurdumuzun büyük bir kısmını elden çıkardık. Balkan Devletlerinin hudutlarımızı geçtiklerini, iki partinin mücadelesi içinde, farkedemedik. Netice, iki partinin mücadelesi, 2,5 milyon Müslüman Türkün heder olmasına sebep oldu.

Korkumuz, 1960 yılında o zamankinden daha da büyük olmuştur. Çünkü iktidar sahiplerinin memleketi nereye götürdükleri bilinmiyordu. Hele son günlerde yurdun maruz bulunduğu hem iç, hem dış tehlikeler daha da büyümüştü. Soruyorduk: İktidar sahipleri memleketi nereye götürüyorlar?. Geçmişten ve tarihten ibret almıyacak mı idi bu efendiler?..

Nifak tohumları köylere kadar sokulmuştu. Partizan idareciler, vatandaşı vatandasa düşman etmişlerdi. İçeride millet bir taraftan da silâhlendiriliyordu. Dış tesirler de bu gafletten faydalanıyorlar, milletimizin bir kısmını başka ülkelerle besliyorlardı. Parçala hazmet; prensibi takip ediliyordu. Bunlar ne demekti? Hiyanet tesebbüslerini adım adım takip ediyorduk. Bir gaflet ve dalalet içindeydiler, hattâ daha da ileri giderek hiyanet derecesine varmışlardı. Yurdun kana bulanmasına, Anadolu'nun savaş alanı olmasına müsaade olunmazdı.

Durum bu şekilde iken, siz öğretmenlerinden hürriyet fikirlerini alan gençler, Ankara ve İstanbul'da duygularını izhar ve fikirlerini müdafaa ettiler. Gençliğin bu hissiyatı zorla susturulmak istendi. Biz, demokrasimizin inkişafını, zıt fikirlerin ve anlaşmazlıkların Büyük Millet Meclisi içinde halledilmesini istiyorduk. Fakat böyle bir fikrin, o mecliste, normal doğumunu yapamayacağı tahakkuk etti. Bir iç savaş ve bir katli-âîm muhakkaktı. İşte bu ahval içindedir ki nihayet ordu işe el koydu. İdareyi millet adına ele aldı. Suçluları yakalıyarak, adalete teslim etmek üzere tecrit etti. Biz, bu hareketin başında bulunanlar ve ordu mensupları olarak, o günden itibaren suçlularla irtibatımız kesildi. Teşrii bir hüviyet aldık; suçluları da âdil Türk hâkimine terkettik.

Fakat, suçluların hepsinin de yakalanmadığı tecrid edilmediği düşüncesiyle hareket eden yüzlerle müracaatla karşılaştık. Suçlular; sadece Yassıada'ya gidenler midir? Elbette değildir. Her ocak, bucak başkanı az-çok nüfuz suiistimalinde bulunmuştur. Tevkif edilmeleri lâzımdır. Fakat Türkiye'mizde 45 bin meskûn mahal ve hemen hepsinde bir ocak vardır. Biz onları da bu suçla tevkif etseydik, Türkiye, modern bir hapishane olurdu.

Biz, inkılâbın daha ilk gününde bunu belirttik: Devrimiz bir kin ve intikam devri değildir. İnkılâp hiçbir partiye karşı değildir. Yani milletin yarısı ile, milletin bir diğer yarısına karşı değildir. Millet ikiye bölünmüştü. Ordu bir yarıyı diğer bir yarıya karşı korumuyacaktı. Ordu, milleti millet olarak kurtaracaktı. Tarafsız kalması lâzımdı.

Aziz öğretmenlerimiz;

Sizlerle bu konuyu gayet açık konuşabiliyoruz. Çünkü sizler de ordu gibi tarafsızsınız. Ordu da sizin gibi düşünüp hareket ediyor. Bundan sonra da böyle düşünüp böyle hareket edeceğiz.

İyi biliyoruz ki tefrik ve tefrika memleket ve millet için bir felâkettir. Nitekim on senede biz o felâketin tâ ortasına, bir korkunç uçurumun kenarına kadar gelmiştik.

Vatandaşın birbirine karşı olmaktan kurtulması, birbiriyle sevişip anlaşabilmeleri, âcil bir zaruret halindedir. Bu da ancak, sizin gayret ve himmetinizle olabilir. Büyük bir milletiz. Fakat büyük ve kuvvetli bir Devlet değiliz. Sanayii olmıyan, kültürsüz, küçük, çağdaş devletler seviyesine erişememiş 24 milyonluk bir millet bir de parçalanırsa hiçbir kuvveti kalmaz, zayıf olur. İşte bu sebeple geçmiş idareyi suçlu görüyoruz.

Şimdi de, 27 Mayıs Millî Birlik Hareketi'nin sebebi ve amacı ne idi, ne oldu? Bu hususu açıklayacağım:

Bu hareket; milletçe, gençlik ve orduca yapılan bu hareket, mücrim, küçük bir gruba karşı yapılan bir hareket değildi. O hareketin gerçek sebebi, felâketli bir gidişi durdurmaktır. Mes'ul bir insan sıfatıyla, acı da olsa arzedeceğim: Bu vatan üzerinde, bu bayrak altında, hür olarak yaşamamız tehlikeye girmişti.

Politikacı, bu acı gerçeği sizden, millettten gizlemektedir. O, günün adamıdır. Fakat bu vatan bize emanettir; sizin ve bizim omuzlarımızda yükselecektir. Tekrar belirteyim: Müstakil bir Türkiye halinde varlığımızı devam ettirmemiz, dünkü gidişle, şüphelidir. Ve 27 Mayıs bunun için yapılmıştır. İki ihtimal vardır: Ya mahvolacağız, ya da kuvvetli olarak yaşamak için, yeni bir yol tutacağız. Balkan Türkiye'si şimdikinden daha kuvvetli, daha büyüktü. Fakat hâlâ o yurdun muhacereti devam ediyor. Anadolu Türklüğü de bu akibete düşebilir. 27 Mayıs Millî Birlik Hareketi diyoruz. O halde Türk milleti birleşerek Türkiye birbirini seven ve çalışan insanların Türkiye'si olmalıdır.

Hedefimiz şöyledir:

Bağımsız bir devlet ve hür bir millet olarak kalabilmek, kültürümüzü yüceltmek, çağdaş uluslar seviyesine yükselmek için ayağa kalkmak.

Günün birinde (kı bu gün pek yakın olabilir.) vatan topraklarını müdafaa mecbur olabiliriz. Hazırlıksız girilen bir savaş felâketle neticelenebilir. Savaşlar barışlardaki yarışlarla kazanılır. Bu savaş belki de başlamıştır da biz farkında değiliz. Bu sebeple gelecek tehlikelere bugünden hazırlanmalıyız. Sadece kan akıtmakla toprak vatan olmuyor. Eğer olsa idi, bugün Yemen'e de vatan derdik. Yemen Anadolu'dan çok kanımızı içti, yine vatan olamadı. Ter akıtmak zorundayız. Milletçe yeni bir kurtuluş savaşına girmeye mecburuz. Bu yeni savaşta düşmanlarımız cehalettir, ahlâksızlıktır ve tenbelliktir.

Aziz öğretmenlerimiz: siz bu savaşın kumandanları olacaksınız. Biz ya bu savaşı kazanacağız, ya silinip gideceğiz. Tekrar arz ediyorum: Bu savaş yaşama savaşıdır; ahlâksızlığı ve cehaleti yenmekle kazanılmış olacaktır.

İlk hedefimiz ferde hürriyet vermektir. İkinci hedef düşmanlarımızı yenmek olacaktır. İkinci hedefe ulaşmak için ilk seferberliği bu ders yılı başında millî eğitim alanında yapacağız. Tehlikenin büyüklüğünü, münevver olarak, beraber anlatacağız. Sizler yurdun dört köşesinden geldiniz. Ben tehlikeyi açıkca söyledim. Bütün münevverlere bunu siz duyurabilirsiniz.

Bu salona girdiğimiz zaman bir aziz öğretmenim Sandıkla ilgili olarak: "Millî Birlik devrindeyiz. Kemerleri sıkmalıyız." diyordu. Biz boş sözler ve kürsü vatanperverliği istemiyoruz. Türk öğretmeni insan takatinin üstünde çalışarak fedakârlık göstermiştir. Ondandaki fazlası istenemez. Bir basın toplantısında da daha evvel belirttiğimiz gibi artık kemerde delik kalmamıştır. Öğretmene lâıyk olduğu refahı ve mevkiî hazırlamak lâzımdır. İctimaî adalet tahakkuk etmelidir. Öğretmeni, takatinin üstünde fedakârlığa icbar etmek, diğer vatandaşlara da teşmil edilmedikçe, doğru olamaz. Biz öğretmenlerden, cehalete karşı milletçe seferberlik yapmak lüzumunu herkese öğretmesini bekliyeceğiz.

(Bunu müteakip konuşmak isteyen Genel Kurul temsilcilerine söz verilmiş, temsilciler tarafından sorulan muhtelif sorular cevaplandırılarak ortaya atılan çeşitli konular açıklanmıştır. Bu cümleden olarak):

A. Nuri Macit (Trabzon) — Öğretmen, ordu ile kaynaşmış bir bütündür. İnkılâp bu beraberlik sayesinde gelişecektir. Ancak öğretmenlerin derdi çoktur. Millî Birlik Komitesinin bu derlere vakıf olduğunu Sayın Gürsel'in ağzından duyarak ferahladık. Ama derdi bilmek kâfi değildir. Ona el konması da lâzımdır. Meselâ: Kongresini yaptığımız şu teşekkülün Bakanlığımızdan hiç olmazsa senede birkaç milyon lira yardım görmesi tahakkuk etmelidir. Bir öğretmenin her türlü amhrumiyet içinde 250 lira aylıkla çalışması devam etmemelidir. Benim maruzatım bu kadardır.

Hüseyin Kalaba (Adana) — Aziz Millî Birlik Üyesi: sizi vecd içinde dinledim. Bir öğretmen vekarı içinde konuşacağım: Ben de bir Millî Birlik üyesiyim. Ben sizi bu yola sevkeden kimseyim. Ben üniversiteli gencim. Cop darbesiyle çıkan gözünü polise "hürriyet!" diye fırlatan kızım. Ben doçentim, profesörüm, hocayım, Kubilay'ın öğretmeniym. Sizi 27 Mayıs'ta muvaffak olamamış görmeyi düşünmekten bile titreyen, köyde çalışırken bazan ufuklara, bazan sizlere hürriyet diye haykırırım. Siz vazifenizi yaparken kusur işlediğiniz takdirde bizden öğretmen olarak, bir ikaz alırsanız, başkaları gibi düşünmiyeceksiniz. Büyük vatan hizmetlerine daldığınız zaman hocalarınızın bu ikaz sesinden ürpermiyeceğinize eminim. Ben bir hoca olarak sizi doğru yola davet edersem, gücenmiyeceksiniz. Yarın Millî Birlik unutulacak olursa, onu tekrar diriltecek ve dünü bu güne, yarına nakledecek biz öğretmenler varız. Hocanız olarak hepinizi asil alınırlarınızdan öpmek isterdim.

Bizim sizden istiyceklerimizi tek cümlede şöyle özetliyeceğim: İstiraplarımızın yarın da devam etmemesinin temini, öğretmenlik mesleğinin şerefine garanti edilmesi. Daha dün köylere devrimlerinizi yaymağa giden öğretmen taşlanmıştır, ama o, yine de o taş başını tutacaktır. Bunun sizce de böyle bilindiğine şüphe etmiyoruz. Hepinize çetin işlerinizde başarılar dilerim.

(Bu arada, Millî Birlik Basın Bürosunda çalıştığını söyleyen bir öğretmen, Millî Birliğin, dünkü suçluları Yassıada'ya gönderdiğini; onlar da çalışmazsa milletin kendilerini Bozcaada'ya göndereceğini; Devlet dairelerinde boş oturup bol maaş alan kayırılmış memurlar bulunduğunu; öğretmenin yamalı pantolon giymekten kurtarılması gerektiğini; hırsız hırsıza şikâyet etme devrinin kapanması lüzumunu ileri sürdü. Bunun üzerine):

Muzaffer Özdağ — Arkadaşlarım, anlattıkları hususlarda haklıdırlar. Nimet külfetle müsavi olmalı, emekler değerlendirilmelidir. Ben açık bir vaatte gelmiyorum. Fakat onların emekleri-

nin de değerlendirileceğine emin olmalısınız. Biz vaatten ziyade yaparak yaptık demek taraftarıyız.

Öğretmenler elbette Millî Birliğin üyesidirler. Temel problemimiz mustakil bir Devlet ve millet olarak kalmaktır. Son üç asrın hatırlanması: Ne kadar kan akıtıldı. Birtakım inkılâplar yapıldı, fakat bir müddet sonra duraklamalar oldu. Atatürk inkılâplarının hedefi de çağdaş uygarlığa ulaşmaktır. Biz duraklarken başka milletler dana kısa bir zamanda yükseldi. Bizde Devlet mekanizması paslı, çamurlu ve bozuktur. Bu mekanizma ile yükselmek mümkün değildir. Kem âletle kemalâta ulaşmaz. Biz de yükselmek istiyorsak yepyeni bir Devlet kuracağız; bu mekanizmayı yenilemek azmındeyiz. Bunu da sizin yardımınızla inşaatı başlatacağız.

Banadın Alıcigüzel (Konya) — Ben şıamın orduya kitaplı ordunun saygılarını sunarım. Ben "çanlarına ot tı kayacağız" diyen bir zınniyetten bahsedeceğim. Önce şunu soruyorum: Biz köylerde muşşulat ve manumiyet içinde çalışan öğretmenlerimize biraz refah verebilecek ve okulu olmayan yerlerde okulu açılmasını temin edebilecek miyiz? Gerçi biz vatandaşları iyi yetiştirme yolundayız, ve bir de ilköğretim mecburiyeti vardır. Fakat bu mecburiyeti tatbik vetanakkuk ettirebiliyor muyuz? Ettiremiyorsak okuma yazma bilmeyen vatandaşın altı ay razla askerlik yapmasını kanunlaştıracak ceneletti cezalandırmıyız.

Bir de öğretmenin termini işi vardır. Bugün dağ başında 270 liraya vazite gören öğretmenin bir omür boyunca kaldığı yerde mesele sabıkıdır, 2700 liraya bir gün bile kalamazlar. Öğretmenin bu tek tarafı redakarlığı devam edecek midir? Bir tarafta öğretmenlerden eriyen bu refah, diğer tarafta ayık olmayanlara etek etmek dağıtmıştır.

Muzaffer Özdağ — Daha ilk günde bir kanun çıkararak İdare Meclislerini lağvettik ve böylece (230) milyon lira tasarruf ettik.

Niyazi Ertem (Çanakkale) — Tarihi bir ıkra arzedeceğim: Osmanlı Padişanı II. Mahmut zamanında vatandaşların şikâyet usulü bir şekle bağlanmış (diye başladığı fıkrayı anlattıktan sonra sabıkıların durumunu ıkradaa korogasına benzeterek:) onlar da bizim nırriyet cıvnerimizi tızbuz etmişlerdi. Sizler bizi bu koi-agası zınniyetinde olanlardan kurtardınız. (demiş ve ayrıca, köylerimizdeki din bezirgani imamların tesirinin, bugünkü mevzuat karşısında, köy öğretmeni tarafından giderilemeyeceğini, binaenaleyne köydeki eğitim gayretlerimizin semeresiz olmakta devam edeceğini belirtmiştir. Muzaffer Özdağ, imam bahsının ele alınmış olduğunu, 1000 imamın pek yakında köylerde vaziteye başlayacağını, bunların köy öğretmenine yardımcı olacaklarını söyledikten sonra, İzmir temsilcisi Ansen Gurtın söz alarak: Sabık ve sakıtların "munterem, sayın" kenmelerini de öğrenilecek bir ibtizale uğrattıklarından, Millî Birlik Komitesi üyelerine sayın demiyecğini açıklayarak konuşmasına başlamış, bilhassa öğretmen maaşlarının intıbak ve kadro bahsini ve Öğretmenler Bankası kredi limitinin artırılması hususunu istemiştir. Elâzığ temsilcisi söz almış ve:

Sait Aydın — Ben Bingöl köylerinden birinde doğdum. Anam, babam ve kardeşlerim gözlerimin önünde cehaletin ve taassubun kurbanı olarak boğazlandılar. Ben altı yaşında o faciadan kaçarak, saklanarak kurtuldum... (diye başladığı konuşmasını şöyle bitirmiştir): Ben eedbiyatı sevmiyorum. Olduğu gibi konuşuyorum. Bu düşüncelerimizde samimî isek (ki samimî olduğumuza inanıyorum.) evveâ köyü ele almalıyız. Hedefimiz köyü kurtarmak olmalıdır. Bunun için de köye yol gitmedikçe, ve muhtar tâ-yini bugünkü hal ve şekliyle devam ettikçe, göze girme gayreti sürüp gittikçe köy dâvası halledilmez. Benim köyümde at henüz bilinmeyen bir mahlûktur. Fakat atı bile yolsuzluk dolayısıyla henüz tanımayan bu köyün bağlı bulunduğu kazanın girişindeki vilâ-yet yolunun birkaç yüz metresi asfaltlanmıştır.

Bence; muhtar köyün sakinlerinden, yani o köyün halkından olmamalıdır. Seçim şekli değişmeli, hattâ tâ-yin usulü konmalıdır. Muhtar lise veya muadili tahsilli olmalıdır. Öğretmen nasıl lise muadili tahsil gördüğü halde köyde vazife alıyorsa, o da öyle olmalıdır. İdarî taksimat da hatalıdır.

Köy yolları öncelikle ıslah edilmelidir. Öğretmen okumazsa kıymetini kaybeder. Fakat hayvan bile gitmiyen köye öğretmen kitap götürmez.

Müteakiben söz alan Zonguldak temsilcisi Vahit Topçugil de şöyle konuştu:

Vahit Topçugil — Millî İnkılâp devrinde ilk toplantımızı yaptığımız için bahtıyarız. Daha büyük bir bahtıyarlığımız da, her duygumuzu ve her arzumuzu serbestçe söyleyebilmemizdir.

Biz öğretmenlere düşen vazifenin, inkılâbımızı halka sindirerek anlatmak olduğunu biliyoruz. Böyle bir işi yapmak için mevkimiz gayet müsaittir. İşte okullar açılmak üzeredir. Fakat anla-

tacağımız hususlar için bir me'haze muhtacı. İki eser lâzım olduğunu sanıyorum. Bu eserlerden biri ordudan, ikincisi gençlikten gelmelidir. Ve ikisi de inkılâbı anlatmalıdır. Şimdiye kadar çıkarılan kitapları inceledim. Çok kifayetsiz buldum. Halbuki şimdi istediğim eserlerde şu hususlara dikkat edilmelidir: 1) Dili bakımından halk diline uygun olmak, inkılâbın ilmi, iktisadi ve içtimai zaruretlerinin neler olduğunu iyice anlatmak; 2) İnkılâbın kansız olabilmesi nasıl ve neden mümkün olmuştur? 3) Bugünkü Millî Birlik Komitesinin bundan sonraki programı ne olacaktır? 4) İnkılâbın yaratmak istediği ahlâk prensibi nedir? 5) Umdüğümüz amaca varmak için vatandaş ne gibi vazifeler yapacaktır? 6) Ve nihayet, millet ve yurt nasıl bir veche alacaktır?

Gençlik ve ordu tarafından (her iki zümrenin kendi anlayışına göre) yazacağı bu eserler halka parasız olarak dağıtılmalıdır.

Hüseyin Aşık (Burdur) — Memleketimizin hürriyet ve demokrtsi uğruna geçirdiği tarih olaylarını saymak vakit alacaktır. Meşrutiyet ilânı vesaire gibi. Ben bundan sakınarak şunu belirteceğim ki, Türk münevveri olarak elimize bir defa daha geçen şu büyük fırsatı öylesine iyi kullanmalıyız ki, tarih bizi falan veya filân olarak değil, fakat bütün bir nesil olarak ak veya kara yazsın.

Kanaatimce inkılâp köyden başlamalıdır. Köy demek bütün bir memleket demektir. Hiç olmazsa bütün bir memleketin % 80 i demektir. Ancak köy, der demez, akla gelen ilk şey de köy öğretmenidir. Devletin eli, gözü ve kulağı olarak köye kadar uzanan kudret yalnız köy öğretmenidir. O halde Devlet kendi elini, kendi gözünü ve kulağını, bilhassa korumalıdır. İşsiz ve topraksız köylünün yaptığı gibi, dertleriyle başbaşa bırakılmış köy öğretmenleri arasında da köyden şehire doğru bir göç mevcuttur. Bir neticeye varmak istersek, köye göre öğretmen yetiştirmek; öğretmeni köye bağlayarak köylü ile kader birliği yapacak insan olmasını sağlamak icab ediyor.

Öğretmen köyden ayrılmak isterken, daha konforlu bir hayat istediği için değil, belki karnını doyurabilmek için, tahsisiz kalacak çocuğunu okutmak, deva bulamadığı hastasını tedavi ettirmek için ayrılmak istemektedir. Bütün bu mahumiyetli ve feragatli vazife hayatından sonra da, öğretmen yine yaptığı işin karşılığını teşkil edecek bir itibar hattâ alâka görmemektedir. Meselâ bir hastahane-yeye yatabilmek için, avam tâbiriyile, ördekhaneden geçmeğe mecburdur. Bu mesleke Devlet babanın eli uzansın artık. Bizim de bir itibarımız, bir yurdumuz, bir hastahanemiz olabilsin...

Muzaffer Özdağ — Aziz öğretmenlerimiz, hepimizin problemi budur. Bu konunun da neticesi aynı temel fikre dayanıyor: Ya var olacağız; şerefle ve namusla yaşayacağız; veya yok olacağız.

Asla hatırdan çıkarmamamız gereken önemli bir nokta vardır: Dünya güveni her an bozulabilir ki bozulacağı muhakkak görünüy-
yor. Fakat henüz halkımız bunu görmüş olmaktan uzaktır. Türk halkı bu tehlikeyi görmeli ve bütün imkânlarıyla ayağa kalkmalıdır. Yediden yetmişe kadar ayağa kalkmamız lâzımdır. Meselâ yarın bir savaş başlasa, bütün millet koşmıyacak mıyız? Halbuki bu savaş ateşsiz ve kansız olarak başlamıştır. Milletler birbiriyle devce bir yarış halindedirler. Bir savaşta yok olmak istemiyen milletler, savaşa barıştayken hazırlanırlar. Yakın tarihimiz misallerle doludur. Fransa barış yıllarını iyi kullanmadığı için onbeş gün içinde yere serildi. Polonya keza. Çekoslovakya Avrupa'nın en kuvvetli sınaî devletlerinden biri iken, aynı sebeple ve pek kısa bir zamanda yıkılmıştır.

Bizim durumumuz ise, onlarla kıyaslanamayacak kadar geridir. Türkiye'de (4,5) milyon gizli işsiz vardır. Biraz evvel sizler işaret ettiniz. Dairelerde yüzlerce, binlerce kişi, onbinlerce iş saatini boş geçirmektedirler. Artık bu ataleti yenmek lâzımdır. Amma atalet kolay yenilmez. İşsizi kolundan tutup atmak değil, ona iş bulmak lâzımdır. Tenbele iş sahası gösterilmelidir. İktidara geçen hükümetler avamı kazanmak zorundadırlar. Onları işe zorlamak ise memnuniyetsizlik yaratır. Atatürk devrinin hükümetleri okulu millete yaptırmak suretiyle iki cephele bir kazanç sağlamaktaydılar. Sonrakiler ise yapıları da yıktırdı. Biz, zengin bir millet değiliz. Bütçemiz son derece mütevazıdır. Bir Amerikan veya Alman şirketinin bütçesi bile bizimkinden fazladır. İş Devletten bekleme-mek, âtil iş gücünü seferber etmek mecburiyetindeyiz.

Yolu bulunmayan, topraklarının verimi tükenmiş pek çok yerlerimiz vardır. Onların yapılması ve toprağın verimli kılınması zaruridir. İşte o zamandır ki belki yüz tane Türkiye bir tek Türkiye haline gelmiş olacaktır.

İmperatorluğumuzun altı milyon kilometre kare toprağın-dan elimizde kalan bir Anadoludur. Fakat onun da bir çok yerlerine yolsuzluk sebebiyle gidemiyoruz. Gidilemeyen yer vatan olamaz. Gidemediğimiz yerin bizim olması mümkün değildir. Ana-

dolumuzdaki gidemediğimiz bu yerler de vatanımız olmaktan çıkacak, elimizden gidecek diye korkuyoruz.

Düşük iktidar verimsiz, fakat zorumlu eserler meydana getirdi. Bu eserlerin miktarı, yolsuzluk yapılmasaydı, daha da fazla olabilirdi. Eserlerin azlığından çokluğundan ziyade verimliliği önemlidir. Halbuki bunlar sistemli ve plânlı olmadıkları için verimsizdir.

Her kalkınmanın aksamadan yürümesi gerekir. Biz, Milletçe bir kalkınmaya muhtacız. Bunun için iş seferberliği yapacağız. Eğitim seferberliği gibi bir iş seferberliği de lâzımdır.

Bir savaş halinde cepheye gidenlerin arasında gönüllüler de bulunur. Hattâ kaçanlar da. Bu iş seferberliğinde de durum başka türlü olmayacaktır. Lâkin bu lüzumludur, yapılacaktır. Millî Eğitimde de iş böyle olacaktır. Gerçi öğretim işi o mesleğin adamlarının işidir. Her münevver öğretmen olamaz. Fakat zaruretler meslekten olmıyanların da bu işte çalıştırılmasını zaruri kılmaktadır. Onlar size yardımcı unsur olacaklardır. Sizin aranızda bu suretle karışanları iyi niyetle ve temiz yürekle karşılayacağınıza eminim.

Hedefimiz, Millî tesanüdü sağlamak, öğrenciyi özlü bir yurtsever olarak, işinin ehli olarak yetiştirmek olacaktır. Onlara yurt sevgisinin ve millî tesanüdün en mühim unsuru olan Türk dilini öğretip sevdireceğiz. Millî tesanüt bahsinde dil birliğinin çok önemli bir yeri vardır. Nasıl ki gidemediğimiz topraklar bizim değilse, dilimizle konuşmıyan bulunduğu yerler de günün birinde bizim olmaktan çıkabilir. Bizim dilimizle konuşmıyan vatan-daş günün birinde tehlikeli olabilir. Dil birliği, vatan birliği demektir. Vatanımızda Türkçe konuşmıyan yerler vardır. Biz onlara sevgiden başka bir his duymadığımız halde, onlar, ileride bir nifak unsuru olabilirler.

Öğretim tekniğindeki özellikleri sizler ifade buyurdunuz. Millî Eğitimdeki aksaklıklar mutlaka düzeldir. Uzun süreli çalışmalarımızın yanında şu plânlar vardır: Devletin yeniden teşkilatlanmasında, Millî Eğitime Öncelik verilecektir. Diğer devlet dairelerindeki ehliyetli kimselere de bu alanda vazife verilecektir. Bunlar tabiidir ki kurs göreceklidir. Diğer münevverlerden başka üniversiteliler ve lise mezunları da mükellef kılınacaklardır. Tabii genç kızlarımız da bu mükellefiyetin dışında kalmıyacaklardır.

İlköğretim'in gayesi olan Ulusal Birliğin yaratılmasına çalışılırken, zorluğun yalnız personel alanında olmadığı, bina itibarıyla da bir darlık, hatta sıkıntı mevcut olduğu dikkate alınır, gayenin elde edilmesi için fazla çalışmak icap edeceği anlaşılır. Biz Devletin Özel İdarelerin, hatta şahısların ellerinde bulunan, Okul olmağa elverişli bütün konutların tesbiti için bir tamim yaptık. Meselâ Vakıflarda, bu alanda geniş imkânlar olduğu anlaşılıyor.

(Bu arada söz alan Denetçi Ahmet Ergun; Şişli'de Okul olabilecek vasıfta binalar bulunduğunu, hele Sen Jozef Lisesinin eşi olan, fakat içinde 20-30 âciz'in barındığı bir Fransız Hayrat yurdu binası mevcut olduğu, bunun Okul olarak kullanılması için kendisi tarafından yapılan geniş teşebbüslerin semeresiz kaldığı, İstanbul'daki buna benzer binaların yalnız bu misalden ibaret olmayıp, böyle yüzlerce bina mevcut olduğu açıklandıktan sonra, Muzaffer Özdağın, not alarak, tahkik ettirelim vaadini müteakip sınıflarda çocuk sayısının fazlalığından da bahsetti.

(Sıfıf mevcutlarının çokluğu konusuna tekrar dönen Ahmet Ergun, Dünya Milletleri arasındaki devce yarışmada, Amerikalıların, Ruslar'dan en çok korktukları hususun, Amerikan Okullarının sınıflarında 23 çocuk olduğu halde, Rus Okullarının sınıflarında 17 çocuk bulunması olduğunun, bir Amerikalı otorite tarafından söylendiğini işittim, dedi.)

(Bundan sonra tekrar sözlerine devam eden Muzaffer Özdağ:)

Muzaffer Özdağ.— Okul veya okuma yurdu olarak kullanılması mümkün bulunan bütün yapılar yaşama savaşı için bu hizmete tahsis edilecektir. Yaşamamız buna bağlıdır.

Biz, Belediyeleri de fakir çocukları okutmakla görevli sayıyoruz. Özel okulların Türk Maarifine bir darbe olduğuna da inanıyoruz. Yabancı okulları Türk çocuklarını milletinden koparmağa uğraşan birer müessese olmaktan çıkaracağız. Garblı Devlerin yurdumuzda kurduğu kültür müesseseleri milletimizi ayırıcı hizmet görmekten çekinmemişler, bu yurdun istifade ettikleri nimetlerine karşı birşeyler borçlu olduklarını hesaba katmamışlardır. Dün böyle olan bu hal dolayısıyla meselâ İstiklâl savaşımıza eleman vermiyen bu müesseseler, bugünya aynı yoldadırlar.

(Bu arada tekrar söz alan Ahmet Ergun, meselâ Gümüllü'ne havalisine gönderilen idealist Türk öğretmenlerinin oradaki başarılarının arttığı nisbette, kendilerine, Yunan Hükümeti tarafından yapılan tazyikin arttığı, hayatlarının takip, yaşama hürriyetlerinin tahdit edildiği; buna karşılık, bizim meselâ İstanbul'daki azınlık okullarına gönderdiğimiz öğretmenlerde ne karaktere ne de kaliteye önem vermediğimizi, hatta bir azınlık okuluna Türkçe öğretmeni olarak gönderilen bir zatın Türkçeyi bilmediğine bizzat vakıf olduğunu anlattı.)

(Malatya Temsilcisi Hamit Ulu, Kız Enstitüsü mezunlarının da Lise mezunları gibi öğretim vazifesi almasını, zira bunların halkı biçki dikiş — nakış bakımından da yetiştirecekleri için daha faydalı olacaklarını ileri sürdü.)

Çanakkale Temsilcisi Niyazi Ertem ise, İmroz ve Bozcaada'yı ayrıca, Millî Birlik Komitesi olarak ele almak lüzumunu belirtti. Bu ada halkından iki Rum çocuğunun bir zaman bir öğretmen okulunda okutularak öğretmen yetiştirildiklerini, fakat bunların öğretmenlik görevlerini tamamiyle kendi millî duygularının tesirinde kalarak yaptıklarını, meselâ Atatürk'ten, zaferlerimizden, hatta din bahsinde Peygamberimizden bahsetmediklerini; nihayet bir takım şikâyetler sonunda bunların birisinin bir Maarif dairesinde kâtip olarak çalıştırılmağa başlandığını, birisinin de hayırlı bir tesadüf eseri olarak tramvay altında kalarak öldüğünü anlattı. Halen askerliğini yapmakta olan Panayot Sava'nın bir müddet sonra, gene öğretmen olarak hizmete alınır, bu işin millî birlik ruhuna ne dereceye kadar uygun olacağını merak ettiğini belirtti.)

(Muzaffer Özdağın; Türk Kültür Ocaklarının açılışının hayırlı bir iş olacağını, bunların, bilhassa Öğretmenlerin ocağı olacağını ve ışığını bütün aydınlardan, bilhassa öğretmenlerden alacağını söylemesini müteakip Çankırı Temsilcisi Hasan Ersoy, Yurdun birçok yerlerinde açılmış bulunan birçok orta okullar olduğunu ancak bunlarda bir Müdür, bir mühür bulunduğunu, bu konuda da tedbirler alınması gerektiğini ifade etti.) (ve devamla: Devlet hastanelerinde bedava tedavi yapılması ve, öğretmenlerin de memurlar kanununa göre memurluk vasıfları tanındığına göre, tıpkı öteki memurlar gibi bir yerden bir yere nakli halinde harcırah almasının sağlanması gerektiğini, bu hakkın, elinden, yoluk istemiyeceğine dair bir belge almak suretiyle kendisinden nez' edilemeyeceğini anlattı.)

Genel Kurul Başkan Vekili ve Erzincan Temsilcisi Vahit Yılmaz söz alarak İmroz adası bahsini ele aldı. Kendisinin vazifeli olarak orada yıllarca kaldığını, adanın bütün özelliklerine ve orada geçen faciaya yakından şahit olduğunu şöyle anlattı:)

Vahit Yılmaz (Erzincan.) — Niyazi Bey çok mühim bir konuya dokundu. Ben, adı geçen yerde uçbuçuk sene vazifeli olarak kaldım. Adanın eğitim ve öğretim bahsi Lozan anlaşmasıyla ilgilidir. Lozan anlaşmasının 14. maddesine göre, bu adadaki ilkokullarda öğretim tamamen Türkçe yapılır ve Başöğretmenleri de Türk olur. Bu hüküm, beynelmilel bir anlaşmanın icabıdır. Ancak: İmroz adasında (6000)rum nüfus ve (1500) de seçmen vardır.

İstiraplarımız, duyduklarımızı ve düşündüklerimizi söylememekten başlar. Düne kadar böyle idi. Söyliye bilsek de dinlemezlerdi.

Oradaki Rum asıllı halk, bambaşka bir duyuşa sahiptir. Onlar nimetlere gelince vatandaşımızdır, bizim gibi, hattâ bizden fazla istifade ederler. Fakat vazifeye gelince vatandaşımız oldukları unutulur, bir düşman hüviyeti iktisap ederler. Adada millî eğitim sahası da diğer sahalar gibi son derece dikkate şayandır.

Düşük iktidara mensup birkaç kişi bir zaman Adayı ziyaret etmiş. Oradaki 1500 oy hatırı için, inanılmaz bir hatayı irtikâp etmekten çekinmemiştir. Şöyle ki: Mecliste, ne yapıp yapıp, Lozan Anlaşmasının 14. maddesini kaldırtmıştır. Yani o hükmün hilâfına hareket etmelerini, 1500 oy karşılığı olarak, İmroz Adası rumlarına sağlamıştır. Bunun neticesinde, Adanın bütün okullarında Türkçe öğretim haftada 13 saate inmiş, ve okulların idaresi, Mes'ul Müdür unvanı verilen rumlara terkedilmiştir.

Niyazi Beyin biraz evvelki iki Rum öğretmenden, sureti mahsusada yetiştirilen iki Rum öğretmenden bahseden beyanını benim maruzatımın ışığı altında düşünürsek, Türk vatanında Rum öğretmenin ne yaptığı sorusunun elemi duyarız.

Veli Kaya (Hatay) — Ben de aynı derde temas edeceğim. Hatay'dan bu yana bir subayla yol arkadaşlığı yaptık. Cenuptan Orta Anadolu'ya doğru gelirken geçtiğimiz yerlerde hep Arapça şarkılarla, istasyonlarda Arapça konuşmalarla karşılaştık. Arkadaşım derin bir üzüntüyle: — Bir Arap memleketindeyiz sanıyor

insan kendini..." dedi. Bu realitenin daha acı tarafı da bir zihniyet meselesidir. Biz, sınır boylarına yakın yerlerde vazife almış öğretmenler olarak bu acıyı çok derinden duymaktayız. Bu konuda daha evvelden hazırlanmış bir raporumuz da vardır. Sayın Millî Birlik üyeleri izin verirlse o raporu adreslerine göndereyim.

(Muzaffer Kayhan —Isparta temsilcisi— Kıyafet kanununa aykırı olarak takye giymekte olan bir köy okulu çocuklarının takyelerini toplayıp götüren bir müfettişin vali tarafından paylandığını ve takyelerin sahiplerine iade ettirildiğini anlatarak, bu konuda, inkılâpların korunması için kuvvetli cezai müeyyidelere ihtiyaç olduğunu belirtti ve öğretmenlerden bahsederek onlara da biran evvel emekli olma hakkı tanınması dileğinde bulundu ve vaktiyle köy enstitüsü olarak çalışan bazı okulların, halen, öğretmen okulu adı ile, ve o zamanki öğrenci kadrosunun aşağı yukarı beşte biriyle çalıştıklarını, bu verimsizliğin giderilmesi icabettiğini söyledi. Sonra köylerden şehre yönelen göçlere işaret ederek Gaziantep'ten bir misal verdi ve önce köylüyü köye bağlamak, bunun için de onu toprak sahibi yapmak lâzımdır dedi. Merkezîyet sistemini de kendi anlayışına göre açıklayarak, işlere köyden başlanmasını savundu.)

(Bundan sonra dinleyiciler arasından bir öğretmen söz aldı. Uzun uzun konuşarak, bihassa maddi ve manevi kalkınmanın birlikte yürütülmesi; toplumun bir tek değil, bütün dertlerinin aynı zamanda paralel olarak yürütülmesini; yani bir tek millî eğitim seferberliğiyle iş yürütülemeyeceğini; şehirlerden köylere doğru bir kalkınma yerine köylerden şehirlere doğru bir kalkınmanın faydalı olacağını; kalkınmanın bir teşkilât meselesi olduğunu; evveleminde muhtar işinin ele alınmasının yerinde olacağını; birleşmiş köyler teşkil edilmesini ve bu karakterdeki bir köye de orta tahsil yapmış bir muhtar gönderilmesini; bir köy kalkındırma vekâleti kurulmasının yerinde olacağını ve burada her başlı dâvanın kompetan elemanlarını bir istişare heyeti halinde tutarak, onların yapacakları beş yıllık programlara göre çalışmasını istedi.)

(Fahri Özçelik —Antalya—'nın, göçebe halkımızın eğitim ve öğretimi konusunda onlara da bir öğretmen vermenin mümkün olup olmayacağını sorduktan sonra Fahrettin Özgünen —Ankara— müzakerelerin yeterliğini teklif etmesi üzerine, Genel Kurul Başkanı şu teklifte bulundu): — Kıymetli misafirlerimizi çok yorduk. Saatlerden beri aralıksız görüşüyoruz Müsaade ederseniz son söz Millî Birlik Komitesi üyesinin olsun.

(Bu teklife uygun olarak Muzaffer Özdağ söz almış, ancak son derece heyecanlanan Ağrı temsilcisinin, iki defa, aşağıdaki şekilde söze karıştığı görülmüştür:)

Muzaffer Özdağ — Aranızda bulunmaktan hakikaten sevinç ve övünç duyuyoruz. Öğle sonu da, daha saatlerce aranızda bulunmayı isterdim. Fakat bir toplantıda bulunmağa mecburuz.

Öğretmenlerimiz çeşitli ve kıymetli mütalâalarını burada belirttiler. Burada konuşma fırsatı bulamadığımız birçok güzel fikirlerin de bulunduğu kaniim. O gibi çeşitli memleket ve millî eğitim dert ve tekliflerinizi de Millî Birlik Sosyal Komitesine rapor halinde bildirirseniz çok memnun olacağız.

(Burada, Ağrı temsilcisi söz alarak, Ağrı'daki kürtlük hareketlerinden, Atatürk ve inkılâplarına karşı yapılagelen küstahça istihfaf hattâ ihanetten, okul içinde bir damlacık yavrulara aşılacak istenen kürtlük duygusundan ve bu hareketlere açıktan açığa tevessül eden öğretmenlerden, aydınlardan, ve üniversite mensuplarından bahsederek: — Ben Sandık temsilciliğini ikinci derecede hesaba katıyorum. Ben, asıl bunları Millî Birlik Komitesine duyurmak için geldim; dedi.)

Muzaffer Özdağ — Arkadaşım bana da heyecan verdi. Hemmen belirtiyim ki Millî Birlik hareketinin bir hedefi de bu dâvayı halletmektir. Hareketimiz sadece bir küçük kligin saltanatına son vermek için değildir. Biz, son senelerde vatani fikir olarak değil, fiil olarak da parçalıyan bu hareketi durdurmak için 27 Mayısı yaptık.

Aziz öğretmenlerim; muazzam bir orduyu silâhla teçhiz edecek kadar çok silâh toplamış bulunuyoruz. Politikacı yalnız gafletin değil, maalesef hiyanetin de içindeydi. Burada bahsettiklerimizden Bozcaada, veya İmroz, bir ufak çibandır. Vatanın yarısı bu haldedir.

Biz en az bin senedenberi bu toprakların sahibiyiz. Fakat coğrafya olarak vatan vatan olamaz.

(Ağrı temsilcisi Sezai Özbek, tekrar özür diliyerek söz aldı ve Atatürk düşmanlığından bahsetmek istediye de, heyecanından konuşamadı ve bu halini kendisi de ifade ederek oturdu.)

Muzaffer Özdağ — Bu toprakta doğup büyüyen, bu yurdun

havasını teneffüs eden herkesi vatandaş kabul ediyoruz. Bizim dimağımızda ayrıcalık yoktur. Biz büyük ve faziletli bir millettiz. Milletçe sefkatin en büyüğü bizdedir. Bu tarihe mal olmuş bir hakikattir. Asırlarca idare ettiğimiz milletlere zulmetmedik. Onları dilleriyle, dinleriyle gelenekleriyle haş başa bıraktık. Bir de iki nesil evvel terkettiğimiz Tesalya'ya bakınız. Daha iki nesil evvel Tesalya bizimdi, Türktü. Orada Türkçeden başka ses işitilmezdi. Yüzlerce minare vardı. Bugün, binlerce minareden bir tane bile kalmamıştır. Türkçe silinmiştir. Oradan Türk varlığının nasıl silindiğini biliyoruz, görüyoruz. Bu hal kaybettiğimiz vatan parçalarının her yerinde aynıdır. Bizdeki medenilik, insanlık başka milletlerde yoktur.

Biz, her vatandaşa eşit muamele yapmaktayız. İçimizde Kürt diye bir ayrılık yoktur. Esasen Kürt diye bir millet de yoktur. İlmen sabittir ki Kürt denen topluluk, doğuda, Türkçe konuşmayan bir Türk kitlesidir. Etnoğrafik, tarih ve dil itibariyle tamamiyle Türktürler. Menseleri itibariyle Türktürler. Fakat ilmen sabit olsa da, bizim Türk dememizle Türk olmaz. Kürtçe 8500 kadar kelimeden ibaret uydurma, karma bir dildir. Bu kelimelerin 4500 kadarı Türkçedir. Geri kalanı Farsça, Arapça, 450 kadarı Kafkas dillerine mensuptur. Bunlar İran-Türk savaşlarında burarlarda kalan Türklerin, Türklüklerini kaybetmelerinden, kaybettirilmelerinden meydana gelmiştir. Bize düşen onların ayrı bir millet haline gelmelerini önlemektir.

Bizdeki bu ayrılma hareketlerini bir taraftan Rusya, bir yandan Birleşik Arap Cumhuriyeti, ve zaman zaman hattâ İran ve Irak bile tahrik etmektedir. Bu, parçala hazmet siyasetidir. Ordu parçalanmış bir vatani müdafaa edemez. Vatanın müdafaaı için de birlik lâzımdır. Bu topluluğun bizden oluşu, veya biz haline getirilmesi, ancak Türk aydınının himmetiyle olacaktır. Bu konuda, ordu, asker sıfatıyla üzerine düşeni yapmıştır. Açıklamak zorundayım ki, Millî Birlik hareketi demokratlara karşı değildir. Demokrat Partinin politikacılarını suçlu sayıyoruz. Onların yerine gelecek her iktidar taviz verecekti. Hangi partiden olursa olsun, politikacı taviz vermekte müsterektir. Bu taviz, bazan vatanın parçalanmasına kadar götürülmüştür. Biz Millî Birlik hareketiyle, bu programı bile yapılmış parçalanmaları durdurduk.

Aziz öğretmenlerim, hepinizi hürmetle ve sevgiyle selâmlarım.

(Millî Birlik Komitesi üyelerinin salonu terketmelerini müteakip):

Başkan — Arkadaşlar, saat 13 ü geçmiştir. Saat 14,30 da tekrar burada toplanmak üzere oturumu kapatıyorum.

OTURUM: 16

22-8-1960

Pazartesi

Saat: 14,30

(Başkanlık Divanı, Vehbi Öcal (İzmir) reisliğinde teşekkül etti. Üyeler yerlerini aldılar; yoklama yapıldı. İlk gündenberi Genel Kurula katılmadıkları tesbit edilen "Afyon, Bingöl, Çorum, ve Hakkâri" temsilcilerinin bu oturumda da bulunmadıkları tesbit edildi. Başkan, çoğunluk bulunduğu için oturumu açtığını bildirerek hesap komisyonu sözcüsüne söz verdi):

Fahrettin Tunçay — Kabul buyurulan yardım artışları dolaşısıyla, bütçe cetvellerinde gereken değişikliği yapmış bulunuyorum. Müsaade ederseniz okuyayım.

(Bütçenin kadro cetvelleri üzerinden okunan rakamlar hakkında gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra; Merkez Yönetim Kurulunun üç ek görevli memur kadrosunun ilâvesi hakkındaki teklife komisyon olarak uymadıklarını;

Ancak, ihtiyaç hasıl oldukça kullanılmak, ve ikisi 1961 yılında, birisi de 1962 yılında vazifeye alınmak şartıyla, mevcut memur ve hizmetliler kadrosuna üç daimî kadro ilâvesine komisyonun da taraftar olabileceğini, zira başka türlü harekete bütçe imkânlarının müsait olmadığı hususunu belirtti.)

(Bütçe - Hesap komisyonunun bu teklifi oya arzolundu. Ve memur kadrolarına:

a) İki memur 1961 yılında,

b) Bir memur 1962 yılında,

ve ihtiyaç olduğu takdirde alınıp kullanılmak şartıyla, üç daimî memur kadrosunun ilâvesi, Genel Kurul tarafından ittifakla kabul edildi.)

(Bütçe ve Hesap Komisyonu sözcüsü, bütçe cetvellerinin diğer rakamlarını da okuyarak 1961 ve 1962 yılları gelir ve gider bütçeleri üzerinde açıklamalar yaptı.)

(Bu hususta cereyan eden müzakerelerden sonra müzakerenin kifayeti sözlü olarak teklif edildi. Yeterlik teklifinin kabulünü müteakip, bütçenin tümünün oya oknması teklif edildi.)

Teklif uyularak, 1961 ve 1962 yılları gelir ve gider bütçeleri, tüm halinde, ve ilişik şekilde, oya arzedildi. Bahis konusu bütçelerin, ilişik şekilde tüm olarak da Genel Kurulun ittifakla kabulüne mazhar olduğu tesbit edildi):

Başkan — Günlerdenberi incelediğimiz Dilekler, Statü, Yönetmelikler, Bütçe—hesap Komisyonları raporlarıyla Karma Komisyon raporunu irşadlarınızla daha mükemmel bir hale getirmiş bulunuyoruz. Bunlar hakkında müzareke edilecek husus kalmamıştır. Teamül gereğince, saydığım bu raporların bir de tüm olarak kabulünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler? Etmiyenler? Kabul edilmiştir. (Raporların tümünün ittifakla kabul edildiği tesbit olunduktan sonra başkan:)

Başkan — Gündemin 9. Maddesine gelmiş bulunuyoruz. Bu madde gereğince, Merkez Yönetim Kurulu'nun ibrasını oyunza arz ediyorum.

(Merkez Yönetim Kurulunun ibrası, genel Kurulun ittifakıyla kabul edildikten sonra, Başkanlık ibra edildiklerini Merkez Yönetim Kuruluna tebliğ etmiş ve M. Yönetim Kurulu Başkanı'na söz vermiştir)

Mustafa Gökçe (Merkez Y. Kurulu Başkanı) — Muhterem arkadaşlar;

İki yıl evvel bize tevdi ettiğiniz emanetin, günlerdir hesabıyla meşgulüz. Bu hesap sonunda yapılan ibradan dolayı teşekkür ederim. Şu andan itibaren, hesap veren bir insanın hissettiği çekimser duygudan uzak olarak konuşacağım. Cesaretimiz şundan ileri geliyor: İşe iyi niyetle başlamıştık. Bu iyi niyetimiz, geçenki Genel Kurulca da kabul edilmiş olmalı ki bize vazife tevdi etmişlerdi.

Hiçbir kimse yaptığı işin mükemmel olduğunu iddia etmek gafletine düşmemelidir. Biz de bu gaflete düşmüyoruz. Lâkin konuşulanlara dikkat ettim, tenkitler, sadece gönlümüzün enginliğinden ileri gelen dilekler mahiyetinde idi. Tenkit denecek bir tenkit yapılmadı. Ve bizi ibra buyurdunuz. Yönetim Kurulu adına, bize bu neticeyi temin eden başta Sandık Müdürü ve Memur arkadaşlarımıza huzurunuzda teşekkürü borç bilirim.

Sabahki (maaş artırma teklifi sırasında) söylediğim sözlerle bu sözlerim arasında bir tezat gorenler olabilir. Fakat tezat yoktur. O talebi niçin is'af edemeyeceğimizi izah ettim.

Gerek Yönetim Kurulu ve gerekse Sandık İdaresiyle ufak bir ihtilâfımız yoktur. Bunu belirtmekten zevk duyarım. Esasen böyle bir ihtilâf olsaydı, iki yıllık kararlarımızda, bir muhalefet şerhi veya bir çekimserlik oyu bulunurdu. Olmadığını sizler de gördünüz.

Bir müessesede iş yaptırmanın iki müeyyidesi vardır: Biri mevzuata dayanarak iş yaptırmak, ikincisi gonul hoşluğuyla iş yaptırmak. Biz, ikinci şıkkı tercih ettik, ve bu sayede bu neticeyi elde ettik.

Gönlüm isterdi ki işlerimiz daha evvel bitsin, taraflar hesap alan ve hesap veren durumdan daha erken kurtulsun da bir aile toplantısı halinde konuşabilelim. Maalesef bu imkâsızlığın üzüntüsünü duymaktayım.

Teveccühleriniz karşısında, dolu gönülle, daha çok konuşmak isterim amma, süi istimal etmekten korkarım. Yalnız şu kadarını belirteyim ki bu Sandıkta çalışan herkes size hizmet arzına hazırdır. Dolayısıyla, herkes seçilmek hakkına sahiptir. Fakat, beyanemeler yaymak suretiyle bir kısım arkadaşları küçük düşürmek gayretini doğru bulmuyoruz.

Hayırlı yolculuklar dileğiyle hepinizi saygiyle selamlarım.

Suphi Arman (Sandık Müdürü) — Çok muhterem arkadaşlar;

Yönetim Kurulunun kıymetli Başkanı bana fazla konuşma imkânı bırakmadı; söylemek istediklerimin çoğunu söyledi. Kendisiyle hemfikirim. Bir haftadır çok kıymatli fikirler ortaya atıldı, çok iyi kararlar alındı. İstikbalimiz mutlaka çok daha iyi olacaktır.

Bugün bu sevindirici netice, dürüst çalışmanın neticesidir. Sandık İdaresi olarak, Yönetim Kurulu arkadaşlarımızın bize gösterdikleri anlayışa müteşekkirim. Ben de böyle mukabele ederek kendilerine teşekkür ediyorum. Bu Sandık daha ilerliyecek, ve bir örnek müessese olacaktır. Buna inanıyoruz. Şahsınızı ve şahıslarınızda temsil ettiğiniz öğretmen arkadaşları saygi ve sevgiyle selâmlarım.

Başkan — Bakanlık Temsilcisi İrfan Öralay'ın Başkanlığımıza yazılı bir muraceati vardır; Bilgi için okutuyorum.

(Matbu bir seçim beyannamesinden bahisle, kendi ismini de ihtiva eden bu beyanname ile birgüne ilgisi olmadığını bildiren bu beyannamenin okunmasını müteakip başkan devamla:)

Başkan — Şimdi de okunmasını müzakeremizin sonuna bırakmağa karar verdiğimiz önergeleri, bilgi edinilmesi için, okutuyorum. Ancak, Komisyon raporları ve bütçeler kabul edildiğine göre, bu önergelerde bahis konusu edilen hususlar hakkında yeniden müzakere açılması mümkün olmayacaktır.

(Bu arada Devlet Başakanından alınan teşekkür ve başarı telgrafı okutuldu, tezahüratla karşılandı.)

Başkan — Gündemimizin son maddesi olan Merkez Yönetim Kurulu ve Denetçiler Kurulu seçimine geçmek üzereyiz. Seçimleri idare etmek üzere, üçer kişilik seçim komisyonları teşkili gerekmektedir. Bu komisyonlar için aday teklifinizi rica ediyorum.

(Gösterilen adaylar arasında):

a) Bedrettin Kadıroğlu — Bitlis;

Remzi Rehber — Nevşehir;

Sadık Gökbakan — İstanbul.

Merkez Yönetim Kurulu Seçim Komisyonuna;

b) Bekir Başoğlu — Sinop;

Mustafa Köroğlu — Urfa;

Niyazi Baykal — Kütahya, Denetçiler Kurulu Seçim Komisyonuna seçildiler.)

Başkan (devamla): — Merkez Yönetim Kurulu için (6) asil ve (6) yedek üye; Denetçiler Kurulu için de (3) asil ve (3) yedek üye seçilecektir. Temsilciler, mensup oldukları illerin alfabetik isim sırasına göre ve il adı okundukça seçim komisyonunun listesindeki adları hizasına işaret ettirdikten sonra oylarını kullanacaktır. Bir yanlışlık olmaması için bilginize arz ediyorum.

(Oylamayı müteakip yapılan tasnif sonunda:)

A — MERKEZ YÖNETİM KURULU ASİL ÜYELİKLERİNE:

1) Mustafa Gökçe	58 Oyla
2) İrfan Öralay	43 "
3) Ali Fuat Fırat	38 "
4) Hasan Hayri Çıttan	36 "
5) Ekrem Kocatürk	35 "
6) Fahrettin Özgünen	34 "

Merkez Yönetim Kurulu Yedek Üyeliklerine de:

1) Ekrem Bayındır	21 Oyla
2) Raşit Dengiz	21 "
3) Fahri Alpay	19 "
4) Fehmi Ünal	18 "
5) Turgut Can	17 "
6) Mehmet Ökçün ve Fakir Baykurt	15'er oyla seçildiler.

B — DENETÇİLER KURULU ASİL ÜYELİKLERİNE:

1) İsmail Kutluk (Bursa)	29 Oyla
2) Mehmet Özcan (Samsun)	23 "
3) Fahrettin Tunçay (Uşak)	21 "

DENETÇİLER KURULU YEDEK ÜYELİKLERİNE DE:

1) Muzaffer Kayhan (İsparta)	15 Oyla
2) A. Nuri Macit (Trabzon)	14 "
3) Hasan Ersoy (Çankırı)	14 "

seçildikleri anlaşarak durum tutanakla tesbit edildi ve daha sonra Başkan tarafından şu konuşma yapıldı:

Başkan — Muhterem arkadaşlarım;

Sekiz gündenberi büyük bir olgunluk ve ciddiyetle devam edüp meslekdaşlarımız için hayırlı kararlar almış bulunan Yüksek Genel Kurulunuz, bugün çalışmalarını tamamlamış bulunmaktadır. Aldığımız kararların meslekdaşlar ve üyelerimiz için hayırlı ve uğurlu olmasını diler, hepinize iyi yolculuklar temennisiyle temsil ettiğiniz kıymetli meslekdaşlarıma da saygılarımın götürülmesini rica ederek sizleri saygiyle selâmlarım. Seçim sonucunu da tutanaklarına göre okutuyorum.

(Seçim sonucu ilân edildi.)

Genel Kurul Başkanı Gnl. Kurul Bş. Vekili		Kâtip
İzmir Temsilcisi	Erzincan Temsilcisi	Ankara Temsilcisi
(Vehbi Öcal)	(Vahit Yılmaz)	(Sami Ertunç)
Kâtip	Kâtip	Kâtip
Antalya Temsilcisi	Gaziantep Temsilcisi	Tekirdağ Temsilcisi
(Fahri Özçelik)	(Cahit Alican)	(Etem Günel)

Kâtip Kâtip Kâtip
Antalya Temsilcisi Gaziantep Temsilcisi Tekirdağ Temsilcisi
(Fahri Özçelik) (Cahit Alican) (Etem Günel)

(Son gün çalışmalarına,
mazeretine binaen iştirak etmemiştir.)

SANDIKLA İLGİLİ KANUNLAR

4357 Sayılı Kanunun Sandığımızla İlgili Maddeleri:

Kabul tarihi : 13-1-1943
Kanun No. : 4357
Yayın tarihi : 19-1-1943

MADDE: 11 — Hükmi şahsiyeti haiz ve Maarif Vekilliğine bağlı olmak üzere "İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İctimai Yardım Sandığı" adı ile bir sandık kurulur.

Öğretmenler, yaröğretmenler ve stajyerler Sandığın üyesidirler.

Maarif Müdürleri, İlköğretim Müfettişleri, Tatbikat okulu öğretmenleri, Maarif idareleri memurlarıyla Sandık işlerinde çalışan memurlar da bu Sandığa üye olabilirler.

Sandığın gelirleri şunlardır:

- 1) Üyenin aylıkları tutarının tamamı üzerinden her ay kesilecek yüzde birler;
- 2) Teberrular;
- 3) Sandık gelirlerinin nemalandırılmasından hasıl olan kârlar;
- 4) Sandığın maksatlarını tahakkuk ettirmeye elverişli prevantoryum ve kaplıca gibi tesisler satın alınarak veya yaptırılarak bunların kiralanmasından veya işletilmesinden elde edilecek kazançlar.

Sandık yardımları, üyelerinin hastalıklarında, vazife başında uğradıkları kazalarda, evlenmelerinde, çocuklarının doğumunda kendilerine ve ölümleri takdirinde de aile fertlerine yapılır.

Sandık, çocuklarını tahsil ettirecek üyelere yüzde ikiyi geçmemek üzere faizle ödünç para da verebilir.

MADDE: 14 — Onbir ve onikinci maddelerde yazılı Sandıkların mevcutları ve alacakları Devlet mallarına ait hak ve rüşhanları haizdir. Sandığın gelirleri bilumum vergi, resim ve harçlara tâbi olmadığı gibi haciz ve temlik dahi edilemez.

Bu sandıkların tediyeleri Divan-ı Muhasebat vizesine tâbi değildir. Sandıkların idaresi, işleyiş tarzı ve esasları Ortaklar Umumî Heyeti'nce hazırlanıp Maarif Vekilliği'nce tasdik olunacak bir Ana statü ile tesbit olunur.

Bu Sandıkların işlerinde çalıştırılacak memur ve müstahdemler 1683 sayılı kanun ile kabul edilen esaslar gözönünde tutularak yapılacak bir nizamnameye göre tekaüt edilirler. Tekaut aylıklarını bu Sandıklardan alırlar.

★

7117 Sayılı Kanun

Kanun No. : 7117
Kabul tarihi: 14-5-1958
Yayın tarihi: 22-5-1958

MADDE: 1 — 4357 sayılı kanunun 11. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Madde: 11 — Hükmi şahsiyeti haiz ve Maarif Vekâletine bağlı olmak üzere "İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İctimai Yardım Sandığı" adıyla bir sandık kurulur.

(Maarif Vekâleti bütçesinden maaş alan ilkokul öğretmenleri, ilkokul yardımcı ve stajyer öğretmenleri, yetiştirme yurtları öğretmenleri, ârizalı çocuklara ilk tahsillerini veren müesseselerin öğretmenleri, Maarif Müdürleri, İlköğretim Müfettiş ve Denetmenleri, uygulama okulu öğretmenleri, İlköğretim Umum Müdürlüğü ve Maarif Müdürlüklerinde vazifeli memurlar ile Sandık işlerinde çalışan memurlar Sandığa âzadırlar.

(Sandık âzası iken emekliye ayrılanlar, isterlerse âzalıklarını devam ettirebilirler.

Sandığın gelirleri şunlardır:

- 1 — Âzalardan Umumî Heyet'ce tesbit edilecek miktarda her ay kesilecek aidat; (Âzanın terfi ettiği ayı takibeden ayda bu aidat yalnız o aya mahsus olmak üzere iki misli olarak alınır.)
- 2 — Teberrular ve Devlet Bütçesinden yapılacak yardımlar;
- 3 — Sandık gelirlerinin nemalandırılmasından hasıl olacak kârlar;

4 — Sandığın maksatlarını tahakkuk ettirmeye elverişli prevantoryum ve kaplıca gibi tesisler satın alarak veya yaptırılarak bunların kiralanmasından veya işletilmesinden elde edilecek kazançlar.

Sandığın âzalarına hangi hallerde ve ne miktarda karşılıksız veya karşılıklı yardım yapacağı, 14. maddede yazılı Anastatüde belirtilir.

MADDE: 2 — Bu kanun neşri tarihinde mer'iyete girer.

MADDE: 3 — Bu kanun hükümlerini icraya Maarif Vekili memurdur.

★

Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığının İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İctimai Yardım Sandığı ile Birleştirilmesi Hakkında Kanun

Kanun No. : 7381
Kabul tarihi: 20-11-1959
Yayın tarihi: 26-11-1959

MADDE: 1 — 5129 sayılı kanunun 8. maddesi ile kurulmuş olup 6234 sayılı kanunun 6. maddesiyle adı "Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı"na çevrilen "Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı" kaldırılmıştır.

MADDE: 2 — "Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı"nın bütün mevcudatı hak ve vecibeleriyle birlikte "İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İctimai Yardım Sandığı"na devredilmiştir.

MADDE: 3 — Birinci madde gereğince kaldırılan "Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı"nın âzaları bu kanun mer'iyete girdiği tarihte "İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İctimai Yardım Sandığı"nın âzası olurlar.

Ancak, Sağlık Memurlarından istiyenler altı ay içinde Sandık âzalığında ayrıldıklarını "İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İctimai Yardım Sandığı"na bildirmeğe mecburdurlar.

MADDE: 4 — 5129 sayılı kanunun 8. ve 6234 sayılı kanunun 6. maddesi ve muvakkat 3. maddeleri kaldırılmıştır.

MADDE: 5 — Bu kanun neşri tarihinde mer'iyete girer.

MADDE: 6 — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

★

S T A T Ü

T. C.
İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ
Sağlık ve Sosyal Yardım
Sandığı Müdürlüğü
Sayı: 24386

23 Kasım 1960

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YÜKSEK MAKAMINA

1 — Sandığımızın IX. Genel Kurulu 15 Ağustos 1960 tarihinde Ankara'da Namık Kemal Okulu salonunda toplanarak 22 Ağustos 1960 günü çalışmasını bitirmiştir.

2 — Genel Kurul'un bu defa hazırlamış olduğu Statü ile Sandığımızın IX. devre Merkez Yönetim ve Denetçiler Kurulu asil üyeliklerine Genel Kurul'ca seçilenlerin ad ve adreslerini gösteren liste ikişer nüsha olarak sunulmuştur.

Bir nüshasının onandıktan sonra Sandığımıza gönderilmesini,

3 — Denetçiler Kurulu asil üyeliklerine seçilenlerin adlarının, bilig edinilmek üzere, bağlı bulundukları Valiliklere yazılmasını yüksek müsaadelerinize saygılarımızla arz ederiz.

Ek: 2 nüsha Statü (17 sayfa) İlkokul Öğretmenleri Sağlık
2 nüsha Denetçiler ve Merkez Yönetim Kurulu listesi ve Sosyal Yardım Sandığı
Müdürlüğü
(Suphi Arman) (Fuad Akdur)

T. C.
MAARİF VEKÂLETİ
İlk Öğretim Umum Müdürlüğü IX. Genel Kurulca hazırlanan Statü'nün onandığı hk.
Şube: 1
Sayı: 070/135-45339

24 Kasım 1960

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL
YARDIM SANDIĞI MÜDÜRLÜĞÜNE
ANKARA

23-XI-1960 tarih ve 24386 sayılı yazınıza K.

IX. Genel Kurul tarafından hazırlanmış bulunan Sandığının Statüsü incelenmiş ve bir nüshası tasdik edilerek geri gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Ek: 1 Statü

1 Denetçiler ve Yönetim Kurulu listesi

Millî Eğitim Bakanı
(İmza)

★

IX. GENEL KURUL TARAFINDAN HAZIRLANAN İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YADIM SANDIĞI STATÜSÜ

BİRİNCİ BÖLÜM

Kuruluş:

Madde: 1 — İlkokul öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı; üyelerine bu Statüde belirtilen yardımları yapmak amacıyla tüzel kişiliğe sahip ve Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olmak üzere 4357 sayılı kanunun 11. maddesini değiştiren 7117 sayılı kanuna göre Kurulmuş sosyal bir kurumdur.

Madde: 2 — Sandığın merkezi Ankara'dadır.

Madde: 3 —

a) Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden maaş alan ilkökul öğretmenleri; ilkökul yardımcı ve stajyer öğretmenleri, Yetiştirme Yurtları öğretmenleri; arızalı çocuklara ilköğrenimlerini veren kurumların öğretmenleri; Köy eğitimcileri, Millî Eğitim Müdürlükleri; İlköğretim Müfettiş ve Denetmenleri, uygulama okulu öğretmenleri, İlköğretim Genel Müdürlüğü ve Millî Eğitim Müdürlüklerinde görevli maaşlı memurlarla Sandık işlerinde çalışan Daimî memurlar Sandığın üyesidirler.

b) Sandık üyesi iken emekliye ayrılanlar, emeklilik tarihinden itibaren en genç üç ay içerisinde üyeliğini devam ettireceğine dair bir belgeyi, ilçe Kurulu Başkanlığına vermek şartıyla üyeliklerini devam ettirebilirler.

c) 7381 sayılı kanunun yayınlanması tarihinden başlamak üzere altı ay içinde Sandığa müracaat etmiş olan Köy Sağlık Memurları da Sandığın üyesidirler.

İKİNCİ BÖLÜM

Sandığın sermayesi ve gelirleri:

Madde: 4 — Sandığın sermayesi ve gelirleri şunlardır:

a) Üyelerden, Genel Kurulca tesbit edilecek miktarda her ay kesilecek âidat (Üyenin her terifi ettiği aydan sonraki ayda bu âidat, yalnız o aya mahsus olmak üzere, iki kat olarak alınır.) Bu devre için kabul edilen aylık üye âidatı Beş liradır.

b) Devlet bütçesinden yapılacak yardımlar (Millî Eğitim Bakanlığı her sene kendi bütçesine koyacağı bu yardım ödeneğini, bütçe kanununun kabulünden sonra Sandık hesabına aktarır.)

c) Sandık gelirlerinin işletilmesinden elde edilecek kârlar;

ç) Sandığı amaçlarına ulaştırmağa elverişli prevantoryum, kaplıca ve öğrenci yurtları gibi kurumlar satın alarak veya yaptırarak bunların kiralanmasında veya işletilmesinden elde edilecek kazançlar;

d) Gerektikçe ve şartlar elverdikçe tertip edilecek esya piyangosu ile icabında hazırlatılıp satışa çıkarılacak takvim, rozet ve meslek için gerekli çeşitli basılı kâğıtların satışından elde edilecek paralar.

Madde: 5 — Üyelerden âidat veya bağış olarak alınan Sandık paraları, statü ve yönetmeliklerde belirtilen yardımlar dışında, hiçbir suretle geri verilmez ve özel veya tüzel hiçbir şahsa veya Kuruma borç olarak verilemez.

Madde: 6 — Sandığın veznedarlık ve ödeme işleri Merkez Yönetim Kurulu'nun kararı ile seçilecek Millî Bankalardan birisine yaptırılır. Bu Bankanın, kuruluşu bakımından Sandığın gayelerine en uygun şekilde ve elverişli şartlar içinde bu işi yapabilecek durumda olması şarttır.

Madde: 7 — Sandığın paraları aşağıda yazılı şekle göre saklanır, işletilir ve harcanır:

a) Yönetim giderlerine (Genel Kurulca onaylanacak bütçe ve kadro cetvellerine göre);

b) Karşılıksız ve karşılıklı yardımlar yapıldıktan sonra artan paralar, altıncı madde hükmüne göre seçilecek bankaya yatı-

rılır. Sandığın menfaatine daha uygun olacağı kesin olarak anlaşıldığında bu paranın bir kısmının Devlet Tahvillerine bağlanmasına Yönetim Kurulu yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sandığın yönetimi:

Madde: 8 — Sandığın organları şunlardır:

- a) Genel Kurul,
- b) Merkez Yönetim Kurulu,
- c) Denetleme Kurulu,
- ç) İlçe Yönetim Kurulları.

Genel Kurul:

Madde: 9 — Sandık üyesi bulunanların çalıştıkları illerdeki üyeler arasından, seçim Yönetmeliğine ve Millî Eğitim Bakanlığınca verilecek talimata göre:

- a) Üye sayısı (1000) e kadar olan (Bin dahil) her il için bir,
- b) Üye sayısı (1000) den (2000) e kadar olan (İkibin dahil) her il için iki,

c) (2000) den fazla üyesi olan her il için üç, kişi seçilmek suretiyle, Genel Kurul teşkil olunur.

ç) Genel Kurul Temsilcileri dört yıl için seçilir ve her iki yılda bir Ağustos ayında mutlaka toplanır. İl değiştirmek, âidatını düzgün vermemek veya çeşitli sebeplerle meslekten ayrılmak suretiyle temsilcilik sıfatını kaybedenlerin yerlerine yedekleri geçer.

Yeni Genel Kurul Temsilcisi seçiminden sonra yapılacak ilk Genel Kurul'un toplatı tarihine kadar eski Genel Kurul Temsilcilerinin görevleri devam eder.

d) Olağanüstü toplantılar için aynı Temsilciler bulunur.

c) Genel Kurul'a Millî Eğitim Bakanlığı adına İlköğretim Merkez teşkilâtından, Bakan tarafından seçilecek bir Temsilci katılır.

f) Genel Kurul Temsilcileri ve Denetçiler:

1 — Alışılmış belli vasıtalarla yolculuk ederler. Bu yolculukta ödedikleri kadar vasıta parası alırlar. (Vapur ve tren ücretleri ikinci mevki üzerinden hesaplanır.)

2 — Kendilerine, yaptıkları zarurî masraflar ayrıca verilir.

3 — Yolda geçen her gün için Genel Kurul'un ilk oturumunda o günün hayat şartlarına uygun olarak tesbit edeceği gündelik ödenir.

4 — Genel Kurul toplantısı bitinciye kadar da her gün için, yine Genel Kurul'un ilk oturumunda tesbit edeceği miktar üzerinden zarurî masraf karşılığı verilir. (Oturumlara mazeretsiz katılmıyanlar bu haktan faydalanamazlar.)

5 — Genel Kurul Temsilcilerine ve Denetçilere, Ankara'ya "toplantı gününden önce, son gelen vasıta ile gelir; toplantının bitiminde, ilk hareket eden vasıta ile gider." esasına göre, üçüncü benddeki gündelik hesaplanır.

6 — Yönetim Kurulu üyelerine, müşavir ve uzmanlarına Genel Kurulca tesbit edilecek miktar üzerinden huzur hakkı verilir.

7 — Genel Kurul çalışmalarında görevlendirilecek memur ve hizmetlilere zarurî masrafları karşılığı olarak Genel Kurulca tesbit edilecek miktar üzerinden gündelik verilir.

Madde: 10 — Genel Kurul'un görevleri şunlardır:

a) Çalışması sırasında çeşitli komisyonlar kurmak,

b) Merkez Yönetim Kurulu'nun ve Genel Kurul Temsilcileri vasıtasıyla İlçe Kurulları'nın yapacakları tekliflere göre statüde ve yönetmeliklerde gerekli değişiklikleri yapmak,

c) Merkez Yönetim ve Denetleme Kurullarını ve bunların bir o kadar yedeklerini seçmek,

ç) Merkez Yönetim Kurulu'nun yaptığı işler ve hesaplar üzerinde düzenleyip Genel Kurula vereceği raporla Denetçiler Kurulu raporlarını incelemek ve Yönetim Kurulunu ibra etmek,

d) Merkez Yönetim Kurulu'nun hazırladığı iki yıllık bütçeyi ve Kadro cetvellerini onaylayıp Bakanlığa sunmak,

e) Denetçiler Kurulunun veya Genel Kurul Temsilcilerinin yarından bir fazlasıyla imzalıyacakları teklif veya Millî Eğitim Bakanlığı yahut Merkez Yönetim Kurulu tarafından yapılacak çağırı üzerine her zaman olağanüstü toplanmak.

Merkez Yönetim Kurulu:

Madde 11 — Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri:

a) Genel Kurul tarafından, âidatını düzgün ödiyen ve âidat

bordrolarında kayıtlı bulunan, Ankara Merkezi'ndeki üyeler arasından seçilen altı kişiden,

b) İlköğretim Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilâtından, Genel Müdür tarafından teklif ve Millî Eğitim Bakanı tarafından uygun görülen bir kişiden,

ibaret olmak üzere yedi kişiden meydana gelir.

c) Sandık Müdürü ile Sandık Hekimi, Merkez Yönetim Kurulu toplantılarında müşavir ve müşahit olarak bulunurlar. Oya katılmazlar. Kendilerine huzur hakkı verilir.

Madde: 12 — Merkez Yönetim Kurulu üyeleri iki yıl süre ile görev yaparlar. Yeni üyeler seçilerek işe başlayınca kadar eski üyelerin üyelikleri devam eder. Açık olduğunda, yerine en çok oy alan yedek üye geçer ve yerine geçtiği üyenin süresini tamamlar.

Merkez Yönetim Kurulu, seçilen üyelerin kurula katılmalarından sonra yapılacak ilk toplantıda içlerinden birini Başkanlığa, Başkanın bulunmadığı zamanlarda Başkanlık görevini yapmak üzere bir diğerini Başkan Vekilliğine, ayrıca bir üyeyi de kâtipliğe gizli oyla seçer. Mazeretsiz olarak arka arkaya üç defa toplantıya gelmeyenler üyelik hakkını kaybederler.

Madde: 13 — Merkez Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerine, Sandığa ait hizmetlerinden dolayı her toplantı için ve Denetleme Kurulu üyelerinden her birine de vazife gördükleri her denetleme günü için dokuzuncu maddenin (f) fıkrasına göre Genel Kurulca tesbit edilecek miktar üzerinden toplantı ücreti verilir.

Merkez Yönetim Kurulu lüzum gördükçe toplantı yapar. Ancak; ayda dörtten fazla toplantı için ücret verilmez.

Madde: 14 — Merkez Yönetim Kurulunun karar verebilmesi için üyelerinden en az yarısından bir fazlasının bulunması şarttır.

Kararlar toplantıda bulunanların çoğunluğu ile verilir. Oylarda eşitlik bulunduğu takdirde Başkanın bulunduğu taraf çoğunluk kazanmış sayılır.

Madde: 15 — Merkez Yönetim Kurulu'nun kararları tarih ve numara sırasına göre ve her kararın altı, toplantıda bulunan üyelere imza ettirilmek suretiyle dosyalanır ve sene sonunda ciltletilip noterliğe tasdik ettirildikten sonra saklanır.

Madde: 16 — Merkez Yönetim Kurulu'nun yetkileri şunlardır: :

a) Sandığın gelirlerini muntazaman tahsil ettirerek veznedarlık görevini yapan bankaya yatırmak,

b) Statü hükümlerine göre yapılacak yardımlar hakkında karar vermek,

c) Sandığın para ve mallarının iyi bir şekilde idare edilmesini ve işletilmesini sağlamak ve sandık hesaplarıyla muamelelerini denetlemek,

ç) Sandığın muhasebe usullerine ve muamele formüllerine ait olmak üzere Sandık Müdürlüğünce hazırlanacak yönetmelikleri inceleyip uygun gördükten sonra ilk toplanacak Genel Kurul'a sunmak,

d) Sandık Müdürünün teklifi üzerine, gerektiğinde, Sandık bütçesinin bölüm ve maddeleri arasında aktarma yapılmasına karar vermek,

e) Sandığın Müdürü veya Merkez Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri tarafından yapılacak teklifleri gözden geçirerek bir karara bağlamak,

f) Her devreye ait çalışmalarını gösterir raporu hazırlamak ve bir önceki Genel Kurul'un verdiği prensip kararlarıyla dilek ve temennilerini Genel Kurula arz etmek; (Bahsi geçen çalışma raporu, statü, dehetçiler kurlu raporu, bütçeler, Sandık muhasebe usullerine ve muamelelerine ait yönetmeliklerle diğer lüzumlu doküman, Genel Kurul toplantı tarihinden bir ay önce Millî Eğitim Müdürlükleri yoluyla veya doğrudan doğruya tahahütlü olarak Genel Kurul temsilcilerine gönderilir.)

g) Merkez Yönetim Kurulu; kanun, statü ve yönetmeliklere aykırı hareket ve kararlarından dolayı genel hükümlere göre mütareken sorumludurlar.

Denetleme Kurulu:

Madde: 17 — Denetleme Kurulu üyeleri:

a) Genel Kurul Temsilcileri arasından seçilecek üç üyeden,

b) Millî Eğitim Bakanlığı'nın uygun göreceği bir hesap uzmanından meydana gelir.

c) Denetçilik için, aynı usullerle, üç yedek beraber seçilir. Açık olduğunda yedek üyeler ayrılanların yerlerine geçerler. Denetçiler aralarından birini Başkan seçerler.

Hizmet süresi iki yıl olan Denetçiler, Merkez Yönetim Kurulunun değişen üyeleriyle birlikte seçilirler. Çıkanların yeniden

seçilmeleri caizdir. Denetçiler, Temsilcisi bulundukları İli değiştirirler de, Denetçilik görev ve yetkileri devam eder.

Aylık aidatını muntazam vermeyen, mazeretsiz en çok iki denetlemeye katılmıyan Denetçiler, Denetçilik vasfını kaybederler. Bu gibilerin yerlerine yedekleri göreve çağırılır.

Dış İllerden gelecek Denetçilere statünün dokuzuncu maddesinin (f) fıkrasının (4.) bendi ile tesbit edilen miktar üzerinden zaruri masraf karşılığı gündelik verilir.

Madde: 18 — Denetçiler senede iki defa Mart ve Eylül aylarında, Sandık merkezinde toplanarak Sandığın altı aylık devrelerine ait hesaplarını ve bütün muamelelerini, en çok on gün içinde, incelerler. (İstedikleri takdirde denetleme gününe kadar olan yalnız muhasebe kayıtlarını da inceliyebilirler.) İnceleme sonucunu bildiren raporlarını müşterek imzalarlar. Bu raporların bir nüshasıyla bilânço ve hesap cetvellerini Millî Eğitim Bakanlığına, bir nüshasını da Sandığın Merkez Yönetim Kuruluna verirler. Bu raporlar bilânço ve hesap cetvelleriyle birlikte Tebliğler Dergisinde yayımlanır.

Genel Kurulun toplantısından sonraki ilk denetleme Mart ayı içinde yapılır.

Madde: 19 — Millî Eğitim Bakanlığı, Denetleme Kurulu'na yapılan incelemeler dışında lüzum gördükçe İlçe Kurullarının ve Merkez teşkilâtının hesap ve muamelelerini ayrıca denetletebilir.

Sandık Müdürlüğü:

Madde: 20 — Sandığın bir Müdürü, bir Muhasebecisi ve yeteri kadar memur ve hizmetlileri bulunur. Memur ve hizmetlilerin sayıları, aylık ücretleri her yılın bütçesine bağlanacak kadro cetvelleriyle gösterilir. Verilecek ücretler o yılın bütçesine ödenek olarak konulur.

Merkez Yönetim Kurulu kadro ücretlerinin tâyininde Sandığın gelirini ve işlerin icaplarını gözönünde tutar. Sandık memur ve hizmetlilerinin tâyin, terfi, cezalandırma ve işten çıkarılmaları Sandık Müdürlüğünce hazırlanıp Merkez Yönetim Kurulunca kabul ve Genel Kurul'ca onaylanan yönetmelik hükümlerine göre yapılır.

Madde: 21 — Sandığın Müdürü ve Muhasebecisi Merkez Yönetim Kurulu'nun teklifi üzerine Millî Eğitim Bakanlığınca, diğer memur ve hizmetliler Sandık Müdürünün teklifi üzerine, Sandık Müdürlüğünce hazırlanıp Merkez Yönetim Kurulunca kabul ve Genel Kurulca tasdik edilen kadro cetvelleri üzerinden tâyin olunurlar. Muhasebecinin ve Mutemedin kefalete bağlanması şarttır.

Madde: 22 — Sandığın Müdürü ve Muhasebecisi, umumî hükümlerle ita âmirlerine ve mesul muhasiplere verilmiş olan yetkilere sahiptirler.

Müdür, Sandığın bütün işlerini kanun, statü ve yönetmelik hükümleriyle Merkez Yönetim Kurulu kararlarına göre yönetmekle görevlidir.

Muhasebeci, Sandık hesaplarının yönetmeliklere göre muntazam bir surette tutulmasından sorumlu ve bunu sağlamakla görevlidir. Hesapla ilgili işlerde görülecek herhangi bir eksiklik ve aksaklıktan dolayı Merkez Yönetim Kuruluna karşı Müdürle birlikte sorumludur.

Madde: 23 — Sandığı; mahkemelerde, başka makam ve kurullarda ve üçüncü şahıslara karşı Müdür temsil eder. Yönetim Kurulunun kararıyla de lüzumunda avukat tutabilir.

Madde: 24 — Sandığın bütçesi, memur ve hizmetlilerin kadrosu, Muhasebeci ile Müdür tarafından hazırlanır, Merkez Yönetim Kurulu'na incelenip uygun görüldükten sonra Genel Kurulun onayına sunulur.

Madde: 25 — Haberleşme, para tahsil ve ödeme kâğıtlarını Muhasebeci ile Müdür imzalar. Bunların bulunmadığı zamanlarda yerlerine imza koymağa yetkili zatları Merkez Yönetim Kurulu tâyin eder. Ancak, beşyüz liradan fazla ödemelerle hükümlülüğü içine alan her türlü evrakta Müdür ve Muhasebeci ile birlikte Merkez Yönetim Kurulu Başkanının da imza koyması şarttır.

İlçe Kurullarına gönderilecek yardım evrakı ile diğer basılı formüller, lüzumu halinde Müdürlükçe uygun görülecek yetkili servis şefleri tarafından imzalanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sandığın Hesapları:

Madde: 26 — Sandığın hesap senesi takvim yılıdır.

Madde: 27 — Geçen her yılın hesabı yeni yıl başını takibeden üç ay içinde Muhasebeci ve Müdür tarafından hazırlanır. Merkez Yönetim Kurulu'na sunulur. Merkez Yönetim Kurulu, bu, yıllık hesabı ve ilişkilerini en geç bir ay içinde inceliyerek karara bağlamak zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sandığın Yapacağı Yardımlar:

Madde: 28 — Sandığın, üyelerine hangi hallerde karşılıksız ve karşılıklı yardımlar yapacağı aşağıdaki fıkralarda yazılıdır. Bu yardımlar, Karşılıksız ve Karşılıklı Yardımlar Yönetmeliğinde belirtilen şartlar ve miktarlar dahilinde yapılır:

- a) Evlenen her üyeye karşılıksız EVLENME YARDIMI;
- b) Çocuğu doğan her üyeye, her çocuk için karşılıksız DOĞUM YARDIMI;
- c) Hasta üyelere (kaplıca hariç), karşılıksız TEDAVİ YARDIMI;

(Üyelerden, hastalıklarının tedavilerinde, hastahane sağlık kurulları veya resmî hekimlerin raporları ile tedavilerine lüzum gösterilenlerin tedavi için yaptıkları masraflar, Sandığın geliri gözönünde tutularak, yönetmeliğine göre ödenir. Özel hastahane ve özel hekim masrafları resmî hastahanelere kıyaslanarak ödenir.)

(Hastalık dolayısıyla yapılmış olan muayene, tedavi ve ilaç masrafları toplamı on liradan az ise Sandıkça ödenmez. Tedavi masraflarının toplamındaki bir liradan aşağı olan mikdr hesaba kılılmaz.)

ç) Sandık üyesi iken kazaya uğrayanların sakatlanması halinde, karşılıksız SAKATLANMA YARDIMI;

(Emekli aylığına hak kazanmadan sakatlananlara bu yardım bir kat fazla verilir.)

d) Sandık üyesi iken emekliye ayrılanlara, üyeliklerini devam ettirmeyeceklerine dair yazılı taahhüt belgesi vermeleri şartıyla, bir defaya mahsus olmak üzere, yardımlar yönetmeliğinde belirtilen şartlar ve miktarlar dahilinde karşılıksız EMEKLİ YARDIMI yapılır.

Hastalık dolayısıyla ve emekli aylığına hak kazanmadan emekli olanlara yapılacak yardım, başka sebeplerle emekliye ayrılan üyelere yapılacak yardımdan bir kat fazla olur.

İlkokul öğretmenliği kadrosundan maaş aldığı halde 7117 sayılı kanunla Sandık üyeliği hakkını kazanmış olanların, emeklilikleri her ne şekilde olursa olsun, emekli yardımı alabilmeleri için, 7117 sayılı kanunun yayım tarihinden itibaren beş yıl muntazam olarak Sandık üyesi bulunmaları ve aidat ödemiş olmaları şarttır.

e) Sel, yangın ve deprem gibi tabii âfetlerden birisinde evi veya eşyası zarar veya hasara uğrayanlara, yönetmeliğindeki esaslar ve miktar dahilinde karşılıksız TABİİ ÂFETLER YARDIMI yapılır.

f) Üyelerin her ne sebeple olursa olsun, ölümleri halinde; yönetmeliğinde belirtilen esaslar ve miktarlar dahilinde, karşılıksız OLUM YARDIMI yapılır.

Madde: 29 — Sandık idaresince üyelere verilmek üzere İlçe Kurulu Başkanlıklarına gönderilen karşılıksız yardımlardan hiçbir suretle kesinti yapılmıyarak aynen ödenir.

Madde: 30 — Elinde olmayan sebeplerle, yardım alacak üyenin veya mirasçılarının müracaat edememiş olmaları halinde, yirmi sekizinci maddedeki müracaatı İlçe Kurulu Başkanları da yapabilir.

Madde: 31 — Sandık, üyelerine aşağıda yazılı hallerde karşılıklı yardımlar yapar:

a) Çocuklarını okutmakta olan üyelere, isterlerse on ayda ve on eşit taksitte ödenmek şartıyla, yönetmeliğindeki esaslar ve miktar dahilinde % 5 faizle ödünç para;

b) Çocuklarını evlendiren üyelere, isterlerse on ayda ve on eşit taksitte ödenmek şartıyla, yönetmeliğindeki esaslar ve miktar dahilinde % 5 faizle ödünç para;

c) Üyenin yolluk kararnamesinde veya emeklilik kanununda sayılan aile fertlerinin her çeşit verem, kanser, kanıyan ülser ve felç hastalıklarında, on ayda ve on eşit taksitte ödenmek şartıyla yönetmeliğindeki esaslar ve miktar dahilinde % 3 faizle ödünç para;

ç) Özel kanununda belirtilmiş olan illerimizde görevli bulunan üyelere, isterlerse on ayda ve on eşit taksitte ödenmek şartı ile yönetmeliğindeki esaslar ve miktar dahilinde % 5 faizle ödünç para;

d) Emekliye ayrıldığı halde üyeliğini devam ettirenlere, isterlerse on ayda ve on eşit taksitte ödenmek şartıyla yönetmeliğindeki esaslar ve miktar dahilinde % 5 faizle ödünç para, verilir.

e) Karşılıksız yardımlar Sandık gelirinin % 30 unu aşamaz.

Madde: 32 — Karşılıksız ve karşılıklı bütün yardımlar için üyelere istenecek belgeler yönetmelikte belirtilir.

Madde: 33 — Sandık gelirinin, tesbit edilen miktarlar üzerinden yardımları karşılayamayacağı görülürse, bu takdirde karşılıklı yardım miktarlarından, Merkez Yönetim Kurulu kararıyla, en çok % 30 a kadar indirme yapılır.

Evlenme, doğum ve karşılıklı yardımların ödenmesinde, gerekirse Merkez Yönetim Kurulu kararıyla, sıra usulü uygulanır. Sırada esas, yardım isteme evrakının Sandık Müdürlüğüne geliş tarihinde alacağı kayıt numarasıdır.

Madde: 34 —

a) Ölüm yardımından başka yardımlar üyenin kendisine veya usulüne uygun olarak tayin edeceği vekiline veya mutemedine,

b) Ölümünde, üyenin sağlığında kendi elyazısıyla doldurmuş olduğu beyannamede gösterdiği kimselere, beyanname doldurmadan ölenlerin ise, yolluk ve emeklilik kanunlarında sayılan aile fertlerine eşit pay edilmek suretiyle verilir.

Sağlığında beyanname doldurmamış olan veya adı geçen kanunlarda sayılan aile fertleri bulunmayan üyelerin ölümü halinde tahakkuk ettirilecek yardımlar Sandığa kahr. Her ne suretle olursa olsun ölüm yardımları kurumlara verilmez. Ölen üyenin sağlığındaki zamana ait karşılıksız yardımları, usulüne uygun şekilde tahakkuk ettirildikten sonra ölüm yardımının ödenmesindeki esaslara göre verilir.

Madde: 35 — Sandık üyelerinden herhangi bir sebeple üyelik hakkını kaybedenlerin Sandıkla ilişkileri kesilir ve kendilerine hiçbir şey verilmez.

Madde: 36 — Sandık üyeleri Sandık idaresi tarafından kendilerinden istenecek bilgiyi tam ve doğru olarak bildirmeye mecburdurlar. Gerek sorulara doğru cevap vermeyenler, gerek yardım isteklerinde olayları doğru olarak bildirmeyenler veya istenen bilgiyi noksan verenler, Sandığın bu yüzden uğrayacağı zararları ödemek zorundadırlar. Hareketlerinin mahiyetine göre ayrıca haklarında kanunî kovuşturma yapılır.

Madde: 37 — İlçe Kurulu Başkanlarına Sandık hizmetlerini yapmaktan doğan zaruri masraflarına karşılık olarak İlçe aidat tutarının % 3 ü verilir.

Madde: 38 — Sandık, para durumu elverişli olduğu takdirde, muhtelif illerde üyelerine hastahane, dinlenme yurtları ve öğretmen çocukları için yurtlar açar.

ALTINCI BÖLÜM

İlçe Yönetim Kurulları:

Madde: 39 — Sandık üyelerinin Sandık Müdürlüğü ile haberleşmelerini sağlamak ve yönetmeliğinde gösterilen işleri yapmak üzere illerin merkez ilçeleriyle Millî Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilâtı ve Sandık Merkezi de dahil olmak üzere, her ilçenin merkez ve köylerinde çalışan üyeler, ilçe merkezindeki üyeler arasından üç asil ve üç yedek üyeli bir "İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı İlçe Kurulu" seçerler. Kurul üyeleri, kendi aralarından gizli oyla bir Başkan seçer ve seçim tutanağını Sandık Müdürlüğüne gönderirler.

İlçe Kurulunun görev süresi, Genel Kurul Temsilci üyelerinin görev süresi kadardır. Genel Kurul Temsilcisi seçmek için toplanan üyeler aynı zamanda İlçe Kurulu seçimini de yaparlar. (Sandık Merkezinde yalnız İlçe Kurulu seçilir.) Bu seçimler yönetmeliğine göre yapılır. Millî Eğitim Müdürlüklerindeki üyeler merkez ilçesine bağlıdırlar. Bakanlık ve Sandık Merkezinde kurulan İlçe Kurulları, diğer ilçe kurulları gibi görev yaparlar.

Madde: 40 — Bu statü ile tayin edilen işler ve yardımlarla ilgili bütün işlemler "İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı İlçe Kurulları" tarafından yapılır.

Madde: 41 — Statü hükümlerine göre istenecek yardımlar için gerekli belgeler tam olarak hazırlanmak şartıyla ve yazılı olarak "İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı İlçe Kurulu Başkanlığı"na müracaat edilir.

Bu kurullarca yapılacak inceleme sonunda belgeler yeter görülürse düzenlenecek İlçe Kurulu kararı ile birlikte, yardım evrakı, Sandık Müdürlüğüne gönderilir. Eğer gerekli belgeler verilmemiş ve yapılan inceleme sonunda yardım yönetmeliğine uygun olarak düzenlenmemiş oldukları anlaşılırsa noksanları tamamlattırılır. Kurul, müracaatı kabul edilir halde görmezse durumu ilgiliye gerekçesiyle, en geç on gün içinde bildirir. Üyeden alacağı cevabı da evrakı ile birlikte Sandık Müdürlüğüne gönderir.

Yardım isteklerinin kabul edilmesi veya edilmemesi Merkez Yönetim Kurulunca karar altına alınarak Sandık Müdürlüğüne, İlçe Kurulu Başkanlığı yoluyla, ilgiliye duyurulur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler:

Madde: 42 — 4357 sayılı kanun gereğince Sandığın mevcutları ve alacakları Devlet mallarına ait hak ve rüçhanları haizdir.

Sandığın gelirleri; her çeşit vergi, resim ve harçlara tâbi olmadığı gibi, haciz ve temlik de edilemez.

Madde: 43 — Sandık işlerinde daimî olarak çalıştırılacak memur ve hizmetlilerin 5434 sayılı emekli kanunu esasları gözönünde tutularak hazırlanmış olan yönetmeliğe göre emeklilik hakları sağlanır.

Madde: 44 — Bu statüde, Genel Kurul üyelerinin en az üçte ikisinin oyu ile değişiklik yapılabilir.

Madde: 45 — Bu statü, Millî Eğitim Bakanlığınca onaylanarak Tebliğler Dergisinde yayımlandıktan sonra 1 Ocak 1961 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

KARŞILIKLI VE KARŞILIKSIZ YARDIMLAR
YÖNETMELİĞİİLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM
SANDIĞI IX. GENEL KURULU TARAFINDAN HAZIRLANAN
KARŞILIKSIZ VE KARŞILIKLI YARDIMLAR
YÖNETMELİĞİ

I. KARŞILIKSIZ YARDIMLAR

Evlenme Yardımları:

Madde: 1 — Aidatını muntazam ödemekte ve bağlı bulunduğu ilçenin âidat bordroları Sandığa muntazam gelmekte olan üyelere, aşağıdaki maddelerde yazılı esaslar dairesinde (300) lira karşılıksız EVLENME YARDIMI yapılır.

Madde: 2 — Noksansız olarak çıkarılmış ve (90) kuruşluk damga pulu yapıştırıldıktan sonra okunaklı mühür vurulmak, imza edilmek ve imza edenin unvanı, adı ve soyadı okunaklı şekilde yazılmak suretiyle resmî bir makama tasdik ettirilmiş evlenme cüzdanı örneği veya nüfus memurluğundan çıkarılmış tasdikli evlenme kayıt örneği İlçe Kurulu kararına bağlanarak Sandığa gönderilir.

Evlenme cüzdanı örneği; Evlenme Memurluğu, Millî Eğitim Müdürlüğü veya Memurluğu, Başöğretmenlik veya Kurul Başkanlığı gibi resmî makamlara tasdik ettirilmelidir.

Madde: 3 — Şehir ve kasabalarda görevli olan üyelere, evlenme bildirileriyle evlenme yardımı yapılmaz. Ancak köylerde görevli bulunan üyelere evlenme cüzdanı veya Muhtarlık evlenme defterinden çıkarılmış pullu ve tasdikli kayıt örnekleriyle yardım yapılabilir.

Madde: 4 — Evlenenlerin her ikisi de Sandık üyesi olduğu takdirde yardım belgeleri ayrı ayrı düzenlenir.

Madde: 5 — Yukarıda açıklanan şekilde düzenlenecek evlenme yardımı isteme kâğıdı bir dilekçe ile İlçe Kurulu Başkanlığına verilir. İlçe Kurulu'nca gerekli karar alınarak dosya Kurul Başkanlığı tarafından Sandık Müdürlüğüne gönderilir.

Doğum Yardımları:

Madde: 6 — Aidatını muntazam ödemekte ve bağlı bulunduğu ilçenin âidat bordroları Sandığa muntazam gelmekte olan üyelere aşağıda yazılı maddelerdeki esaslar dairesinde, doğan her çocuk için, (100) lira DOĞUM YARDIMI yapılır.

Madde: 7 — Normal doğumlarda, aşağıdaki fıkralarda yazılı belgelerden biri dilekçeye eklenerek Kurul Başkanlığı'na verilir. İlgili Kurul tarafından gerekli karar alındıktan sonra dilekçe ve ekleri Sandık Müdürlüğüne gönderilir. "(d.) fıkrasındaki belge ile yalnız köylerde görevli olan üyelere yardım yapılır."

a) Doğan çocuğun nüfus hüviyet cüzdanı örneği (Bu örnek resmî bir makam tarafından, beş kuruşluk damga pulu üzerine okunaklı mühür vurulmak, imza edilmek ve imza edenin adı, soyadı ve unvanı açıkça yazılmak suretiyle tasdik edilmiş olmalıdır.)

b) Resmî doğumevi veya resmî hastahane raporu,

c) Resmî müracaat üzerine Nüfus İdaresinden alınmış tasdikli kayıt örneği;

ç) Doğumu yaptıran hekim, ebe, doğumevi veya özel hastahanedan alınmış ve o yerin sağlık âmirliğince tasdik edilmiş bir belge;

d) Köylerde İhtiyar Heyetleri tarafından verilmiş doğum

kâğıdının aslı, veya Muhtarlıkça yahut diğer resmî bir makam tarafından tasdikli örneği.

Madde: 8 — Altıbuçuk ayda dünyaya gelen çocukların doğumu da fence normal sayıldığından gerek müdahale ile, gerek ölü olarak yapılan doğumlarda çocuğun altıbuçuk aylık olduğu, yedinci maddedeki esaslara göre düzenlenecek belgelerde belirtildiği takdirde, yine doğum yardımı yapılır. (Altıbuçuk aydan evvel olan doğumlara yardım yapılmaz.)

Madde: 9 — Ana ve babanın ikisi de Sandık üyesi oldukları takdirde her ikisine de ayrı ayrı DOĞUM YARDIMI yapılır. Bu takdirde yardım isteme belgeleri ayrı ayrı düzenlenir.

Madde: 10 — İkiz veya daha fazla doğumlarda her çocuk için ayrı yardım yapılır. Bu gibi hallerde her çocuk için ayrı belge düzenlenir.

Madde: 11 — Yardıma esas teşkil eden ve yedinci maddenin fıkralarında yazılı bulunan belgeleri tasdik edenlerin resmî unvanlarıyla adları ve soyadları açıkça yazılmalı ve mühürler okunaklı basılmalıdır. Doğumu bildiren rapor ve ebe şahadetnamelerine (45) kuruşluk, nüfus hüviyet cüzdanı örneklerine (5) kuruşluk damga pulu yapıştırılır.

Tedavi Yardımları:

Madde: 12 — Aidatını aksatmadan ödemekte ve bağlı bulunduğu ilçenin aidat bordroları Sandığa muntazam gelmekte olan üyelere, belgelerini bağliyacıkları basılı yardım isteme dilekçeleriyle İlçe Kurularına müracaat edenlerin dilekçeleri, İlçe Kurulu tarafından incelenerek en geç on gün içinde, varsa, yönetmeliğe göre noksanın tamamlanmasından sonra bir karara bağlanarak Sandık Müdürlüğüne gönderildiği takdirde, üyelere aşağıda yazılı esaslar dairesinde TEDAVİ YARDIMI yapılır.

Madde: 13 — Bütün tedavi yardımları, (Diş tedavisi dahil) her türlü resmî hstaahane, hasta bakım ve tedavi kurumları, sağlık merkezleri, şifa yurtları, prevantoryum ve sanatoryumların sağlık kurullarından veya bu kurumlardan veya Hükümet Tabipliklerinden veya Okullar Sağlık Müfettişliklerinden veya diğer resmî dairelerin hekimliklerinden alınacak fennî lüzum raporlarına dayanılarak yapılır. Yukarıda yazılı doktorların resmî başlık ve mühürleri bulunmadığı takdirde bu gibi raporların, doktorların bağlı oldukları makam veya temsilcileri tarafından tasdik edilmesi lâzımdır.

Fennî lüzum raporlarında hastanın adı, raporun yazılma tarihi ve kayıt numarası, hastalığın teşhisi ve hastanın bir başka doktora veya mütehassısa başvurusu gerekiyorsa bu yön ayrıca belirtilmelidir. Böyle bir kayda dayanmadan başka doktorlara yapılacak muayeneler için para ödenmez.

Nakdî yardımı gerektiren hastalıklar için tam teşekküllü resmî hastahane sağlık kurulundan veya o çeşit hastalıklara mahsus sanatoryum ve prevantoryumların sağlık kurulundan, anemi ve nevrasteni için herhangi bir resmî hastahanedan rapor almak lâzımdır.

Hastanın görevli bulunduğu yerde tam teşekküllü hastahane yoksa herhangi bir hastahanedan veya sağlık merkezinden veya benzeri kurumlardan; bunlar da yoksa resmî bir doktordan rapor alması gerekir. Bu takdirde tam teşekküllü hastahane veya hastahane bulunmadığının, onbeşinci maddeye göre, belgelendirilmesi şarttır.

Madde: 14 — Onüçüncü maddedeki şartları taşımayan raporlar, üzerlerinde resmî bir doktorun titrini taşısa bile, resmî bir kurum dışında verilmiş yani resmî olarak kaydedilip bir numara almamış olduğu için özel hekim raporu sayılır.

Özel hekim raporlarının imzaları sağlık âmirliklerince tasdik edilmiş bile olsa, fennî lüzum raporu sayılmaz.

Madde: 15 — Resmî hastahane, resmî hekim bulunmayan yerlerde bunların bulunmadığı, o yerin mülkiye âmirliği, Millî Eğitim Müdür veya Memurluğu, Okul Başöğretmenliği... gibi resmî makamlardan alınacak bir belgede belirtildiği takdirde özel hekim raporlarıyla de yardım yapılır. Bu gibi hallerde ücretler, resmî hastahane ve resmî doktor ücretlerine kıyaslanarak ödenir.

Bir resmî hastahanedan röntgen cihazının bozuk olduğu hallerde, durum belgelendirilmek şartıyla, dışardaki röntgen cihazlarına çektirilen filmlerin ücreti de aynen verilir.

Madde: 16 — Kalb krizi, apandisit, barsak düğümlenmesi, bir kaza neticesi ansızın ameliyatı gerektiren olaylar, kan tükürme, hâd ortakulak iltihabı, mide ve barsak kanamaları ve müdahaleye lüzum gösteren doğumlar... gibi acele elkoymayı gerektiren hastalıklar için özel hekim raporu ile, Sandığın para durumunun müsaade edeceği ölçüde, özel hekim ve özel hastahane masrafları, resmî

hastahanelerin ücretlerinden az olmamak üzere, Merkez Yönetim Kurulunun takdir edeceği mikdarlarda ödenir.

Madde: 17 — Tedavi yardımlarında esas tutulmak üzere gönderilecek raporların asıllarına (45), suretleri gönderildiği takdirde bunlara da (90) kuruşluk damga pulu yapıştırılmalı ve bu suretler bir resmî makama mühürlendirilmek ve imza ettirilmek suretiyle tasdik ettirilmelidir.

Dairesinin yollaması veya resmî bir müracaat üzerine verilen raporların suretlerine de (90) kuruşluk pul yapıştırılmalıdır. (Bu gibi raporların asıllarına pul yapıştırılmaz.)

Madde: 18 — Üyenin onüçüncü maddede açıklanan şekilde alacağı fennî lüzum raporu üzerine herhangi bir hastahane, resmî prevantoryum ve sanatoryumda yaptıracağı tedaviden dolayı yine resmî hastahane, prevantoryum ve sanatoryumlara ödyecekleri masraflara ait alacakları vezne alındılarının asılları Sandığa gönderildiğinde bu masraflar ödenir.

Resmî doğumevi veya resmî hastahanelerde doğum yapacak üyelerin doğumevi veya hastahane masraflarının Merkez Yönetim Kurulunca takdir edilecek mikdarlarda ödenebilmesi için doğumun müdahaleyi veya ameliyatı gerektirdiği ve doğumun mutlaka resmî bir doğumevinde veya resmî bir hastahane yapılması zaruretini, gerekçesiyle birlikte belirten ve yalnız bu kurumlardan alacakları fennî lüzum raporu gönderilmelidir.

Madde: 19 — Resmî hastahanelerin bulunduğu yerlerde resmî hastahane tedavi mümkün olmadığı, yer ve yatak bulunmadığı, onbeşinci maddede belirtilen makamlardan alınacak bir belge ile belgelendirilse dahi özel hastahanelerde tedavi gören üyelerin yapacakları özel hastahane masrafları, statü gereğince resmî hastahane masraflarına kıyaslanarak ödenir.

Ancak, her ne suretle olursa olsun refakat ücreti ödenmez.

Özel hekim veya hastahane alındılarında, ne gibi muayene ve tedavilerin, kaç defa yapıldığının belirtilmesi ve hastahane kaç gün kaldığının açıklanması lâzımdır. Bu hususları açıklamayan alındılarda, yapılan muayene ve tedavilerin bir defa yapıldığı ve hastanın hastahane bir gün kaldığı kabul edilerek alındılar değerlendirilir ve bu şekilde ödenen alındılar için sonradan yapılan itirazlar kabul edilmez.

Madde: 20 — İhtisası gerektiren özel hekim muayene ve tedavileri için de onüçüncü maddede yazılı olduğu gibi bir fennî lüzum raporu alınmalıdır. Bu raporlarda hastalığın icabına göre başvurulacak ihtisas kolu belirtilmelidir. Bu takdirde özel hekim masrafları için de bir alındı alınmalı ve alındı, o yerin sağlık âmirliğine tasdik ettirilmelidir.

Özel hekim alındıları yukarıdaki şartlar dairesinde ödenir. Ancak:

- Hastahanelerden alınan raporlarda,
- "Hastahaneye gönderilmesi lâzımdır." kaydı bulunan raporlarda,
- "Muayene ve tedavisi gerekir." kaydı olan raporlarda,
- Hastanın bulunduğu yerde tek hekim bulunduğu ve tedavinin de aynı hekim tarafından yapıldığı takdirde bu hekimden alınan lüzum raporunda,

Hastanın başvuracağı ihtisas kolunun belirtilmesi şart değildir.

Madde: 21 —

a) Fennî lüzum raporunda gösterilen hastalığın tedavisinde kullanılan ilâçların reçete asıllarının Sandığa gönderilmesi şarttır.

Hastanın adı yazılmamış reçete asılları, reçetelerin örnekleri ve eczane faturalarıyla ilâç bedelleri ödenemez. Eczanelerce reçeteleri saklanması mecburi ilâçlar için alınacak faturalarda, reçetenin eczane tarafından alınıldığı açıklanmalıdır.

b) Reçete, ilâcı veren eczane tarafından damgalanmalı ve bu damga üzerine tarih, numara, fiat; yine eczanece, açıkca, mürekkeple veya silinmez kalemle yazılmalıdır.

c) Tekrar kullanılan reçeteler her defasında eczaneye damgalatılmalıdır. Eczane damgalarında tarih, numara ve fiat bulunmalıdır.

Eczane damgası vurulmadan yalnız fiyat, tarih ve numara yazmak suretiyle istenecek ilâç paraları ve üyenin adını, soyadını tutmayan, tarihi bulunmayan reçeteler dikkate alınmaz.

ç) Reçete ve alındı asıllarının belge olarak Sandıkta saklanması gerektiğinden bunlar hiçbir suretle geri verilmez.

d) Devamlı olarak kullanılması gereken ilâçlara ait reçetelerin birer örneğinin, üye tarafından, reçeteyi veren doktordan alınması faydalıdır.

Nakdi Yardımlar:

Madde: 22 — Faal vaziyette bulunan akciğer veremleriyle deri, kemik, hançere... gibi bütün uzuvların vereminde; kanser, kanıyan ülser, felç gibi diğer önemli hastalıklarda; hastalıklarını resmî sağlık kurulu, resmî sanatoryum ve prevantoryum sağlık kurulu raporiyle belgelendiren üyelere yılda bir defaya mahsus olmak üzere, aşağıdaki mikdarlarda NAKDÎ YARDIM yapılır. Nakdî yardımı gerektiren hastalıklar dolayısıyla yardım isteyip de resmî bir hastahane veya sanatoryum ve prevantoryumda yatarak tedavi göremekte bulunanların yardım dilekleri için İlçe Kurulu kararı istenmez.

Nakdî yardımı gerektiren hastalıklarla bu hastalıklar için verilecek yardım mikdarları:

Hastalığın adı	Yapılacak yardım mikdarı
a) Çift taraflı faal açık akciğer veremi	600 Lira
b) Tek taraflı faal açık akciğer veremi	300 "
c) Çift taraflı faal kapalı akciğer veremi	300 "
ç) Tek taraflı faal kapalı akciğer veremi	150 "
d) Deri veremi	150 "
e) Kemik veya belkemiği veremi	300 "
f) Hançere veremi	300 "
g) Husye veremi	150 "
h) Dil veremi	300 "
ı) Diğer uzuvlar veremi	200 "
i) Kanser	200 "
j) Kanıyan ülser	200 "
k) Felç	200 "
l) Psöryazis	200 "

Diş Tedavileri Yardımı:

Madde: 23 —

a) Diş tedavisi yardımı isteğinde bulunan üyelerin onüçüncü maddede belirtildiği gibi önce bir fennî lüzum raporu almaları,

b) Bu fennî lüzum raporuna dayanarak dişlerini bir diş hekimine çektiren, tedavi ettiren veya dişetlerini tedavi ettiren üyeler bu hususları ve ödedikleri para mikdarını diş hekiminden alacakları bir alındı ile belgelendirmelidirler. Bu alındıların, diş hekiminin bulunduğu yer sağlık âmirliğince tasdik edilmiş olması lâzımdır.

c) Çekilen, tedavi ettirilen dişler bir şema ile açıklatılmalıdır.

ç) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen esaslar dahilinde müracaat eden üyelerin diş çektirme, diş tedavisi ve dişetleri tedavisi masrafları Sandık tarafından ödenir. Ancak, çekilen her diş için bir defaya mahsus olmak üzere (10) liradan, tedavi edilen her diş için (15) liradan ve dişetleri tedavisi için de (30) liradan fazla para ödenmez.

Madde: 24 —

a) Fennî lüzum raporunda yazılı hastalığın icabına göre enjeksiyon, pansuman, tahlil, röntgen gibi masraflara ait alındıların asılları gönderilmelidir. Her ne sebeple olursa olsun bunların suretlerine para ödenemez. Fennî lüzum görülen kan naklinde kan bedeli aynen ödenir.

b) Enjeksiyonlara reçetede her iğne için derialtı ve kabaet iğnelerinde en çok bir lira, damar içi iğnelerinde ise en çok iki lira ödenir. Daimî enjeksiyonu gerektiren şeker hastalığı ve astım gibi hallerde hastaya, bir defaya mahsus olmak üzere, enjektör bedeli fatura karşılığı olarak ödenir. Böyle hastalara hastalıkları için ayrıca iğne yaptırma ücreti verilmez.

Enjeksiyon ücretlerinin ödenmesi için, iğneyi yapandan alınacak pullu ve imzalı alındıların Sandığa gönderilmesi şarttır.

Madde: 25 — Yukarıda belirtilen bütün tedavi yardımları Sandığın bütçesi ve para durumu gözönünde bulundurularak Merkez Yönetim Kurulunca takdir olunacak miktarda yapılır. Yardımların takdirinden önce Sandık Hekimi'nin bilgisi alınır.

Madde: 26 —

a) Kupon, protez, köprü... gibi takma dişlerle kulaklık, gözlük, korse... gib takma uzuvların masrafları Sandıkça ödenmez.

b) Yol, otel ve yemek bedeli gibi masraflar da Sandıkça ödenemediğinden yol masrafları 4598 sayılı kanun gereğince ilgili makamlardan istenmelidir.

c) Fennî lüzum raporunda yazılı hastalıkla ilgili bulunmayan masraflar da Sandıkça ödenemez.

ç) Sandık, üyelerini yabancı memleketlerde tedavi ettiremez.

d) Doğumevlerine ve resmî hastahanelere başvurmayarak di-

şarda yapılan kurtajlar için, ne şekilde olursa olsun, Sandıkça yardımda bulunulmaz.

e) Üyenin fiilen üye bulunmadığı ve aidat vermediği zamana ait yardımlar yapılmaz.

Hastalık dolayısıyla yapılan masraf toplamındaki bir liradan az kesirler ile toplamı on liradan az olan tedavi yardımı istekleri ödenmez.

Sakatlanma Yardımları:

Madde: 27 — Her çeşit kazalar sonunda sakatlanan üyelere aşağıdaki fıkralarda gösterilen şartlar ve miktarlar dahilinde SAKATLANMA YADIMI yapılır:

a) Olayın oluşunu ve bir kaza sonunda olup olmadığını usulüne uygun olarak belirtecek surette düzenlenmiş bir belgenin aslı veya tasdikli bir örneği,

b) Sakatlanmanın görev yapmağa engel olup olmayacağını tesbit eden tam teşekküllü veya resmî hastahane raporu; örneğine uygun, basılı yardım isteme dilekçesine bağlanarak İlçe Kurulu yoluyla Sandık Müdürlüğüne gönderilir (Örnek: 1. e göre.)

c) İlçe Kurulu, kararını ve lüzum görürse olay hakkındaki bilgi ve düşüncelerini belirten ayrı bir yazıyı da dosyaya ekler.

Madde: 28 — Kanun bakımından emekli olma hakkını kazanmış bulunan üyelere görevini yapamıyacak derecede sakatlananlara, durumlarını hastahane sağlık kurulu raporiyle belgelen-dirdikleri ve öreğine uygun bir dilekçe ile sakatlanma olayının oluşundan başlayarak en geç bir sene içinde bağlı bulundukları İlçe Kurulu yoluyla Sandık Müdürlüğüne başvurdıkları takdirde, sakatlık derecelerine göre ve bir defaya mahsus olmak üzere, (2000—İkibin) liraya kadar karşılıksız SAKATLANMA YADIMI yapılır. (Örnek 1. e göre.)

Madde: 29 — Kanun bakımından emekli olma hakkını kazanmadan yirmisekizinci maddedeki duruma düşenlere aynı şartlarla ve bir defaya mahsus olmak üzere (4000—Dörtbin) lira karşılıksız SAKATLANMA YARDIMI yapılır (Örnek: 1. e göre.)

Tabii Afetler Yardımları:

Madde: 30 — Sel, yangın ve deprem gibi tabii afetlerden birisinde evi veya eşyası zarar gören veya hasara uğrayan üyelere, gerekli belgelerin Sandığa gönderilmesi şartıyla, Merkez Yönetim Kurulu kararı ile (500—Beşyüz) liraya kadar karşılıksız TABİİ AFETLER YADIMI yapılır (Örnek: 3. e göre.)

Bu yardım, evi ve eşyası tamamen harap olanlar için beşyüz liradan az olamaz.

Gerekirse Yönetim Kurulu kararıyla bunların borç taksitleri de ertelenebilir.

Madde: 31 — Otuzuncu maddede sayılı Tabii Afetler yardımının yapılabilmesi için:

a) Yetkili Makamlarca yerinde tesbit edilen zarar ve ziyana beraber olayın oluş tarzını belirten tasdikli bir belgenin,

b) İlçe Kurulu tarafından düzenlenmiş ve imza edilmiş bir zarar ve ziyan listesinin (Örnek: 2. ye göre.) Örneğine uygun olarak doldurulup imzalanacak bir dilekçeye eklenerek Sandık Müdürlüğüne gönderilmesi lâzımdır (örnek: 3. e göre.)

c) Olayın oluş tarihinden başlayarak üç ay içinde istenmiyen Tabii Afetler yardımları ödenmez.

Emekli Yardımları:

Madde: 32 — Sandık üyesi iken emekliye ayrılanlara aşağıdaki fıkralarda belirtilen karşılıksız yardımlar yapılır (Örnek: 4. e göre:)

a) 7117 sayılı kanunun yayımından önce Sandık üyesi olup da bu kanunun yürürlük tarihine kadar üyeliklerini devam ettirenlere, üyeliğini devam ettirmeyeceğine dair usulüne uygun bir belge verdiklerinde, bir defaya mahsus olmak üzere (1000—Bin) lira karşılıksız EMEKLİ YADIMI yapılır.

b) İlkokul öğretmeni olmadıkları halde 7117 sayılı kanun hükmü ile Sandık üyeliği hakkını kazananlar da emekliliklerinde (a.) fıkrasında yazılı emekli yardımını alırlar. Ancak 7117 sayılı kanunun yayımı tarihinden itibaren muntazaman beş sene müddetle Sandık üyesi olarak aidat ödemeleri şarttır.

c) Sandık üyesi iken hastalık sebebiyle ve emekli aylığına hak kazanmadan görevinden ayrılanlara, bir defaya mahsus olmak üzere (2000—İkibin) lira karşılıksız EMEKLİ YADIM yapılır.

ç) 7381 sayılı kanunla Sandık üyesi olanlardan:

1 — Sağlık durumu dolayısıyla meslekten ayrılanlara (2000—ikibin) lira;

2 — Başka sebepler dolayısıyla meslekten ayrılanlara da (1000—bin) lira karşılıksız EMEKLİ YADIMI verilir.

d) 7381 sayılı kanunun yayımından sonra yeniden mesleğe alınan Köy Öğretmen ve Sağlık Memurları, aidatlarını beş sene müddetle muntazam olarak ödedikleri takdirde, yukarıki fıkralarda belirtilen emekli yardımından faydalanırlar.

Madde: 33 — Sandık üyesi iken emekliye ayrılanlar, emeklilik tarihinden itibaren en geç üç ay içinde, üyeliğini devam ettireceğine dair bir belgeyi, Sandık Müdürlüğüne gönderilmek üzere, bir alındı belgesi karşılığında, bulunduğu yerin İlçe Kurulu Başkanlığına verirler (Örnek: 5. e göre.)

Madde: 34 — Tedavi, sakatlanma, emeklilik ve ölüm yardımı isteğinde bulunacak her üye bu yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde hazırlayacağı belgelerini, bağlı bulunduğu İlçe Kurulu Başkanlığına verir ve İlçe Kurulu Başkanlığı da statü gereğince bu belgeleri, alacağı karara ekliyerek Sandık Müdürlüğüne gönderir.

Ölüm Yardımları:

Madde: 35 — Sandık üyesi iken ölenler için statünün otuz dördüncü maddesindeki esaslar dahilinde, aşağıdaki fıkralarda belirtilen karşılıksız ÖLÜM YADIMI yapılır:

a) Kanuna göre emekli aylığına hak kazanmadan ölenlerle 7381 sayılı kanunun yayımı tarihinde üyemiz olan öğretmenlerden ölenlere ve 7381 sayılı kanunun yayımından sonra mesleğe girip de beş yıl muntazam aidat ödiyen öğretmenlerden ölenlere (6000—Altıbin) lira;

b) Kanuna göre emekli aylığına hak kazanan, fakat emekli ikramiyesine hak kazanmadan ölenlere (4000—Dörtbin) lira;

c) Hem emekli aylığına hem de emekli ikramiyesine hak kazandıktan sonra ölenlere (3000—Üçbin) lira; karşılıksız ÖLÜM YADIMI yapılır.

ç) Kendilerine Devletçe emekli olma hakkı tanındıktan sonra, buna dair kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ölen öğretmen üyelere, yukardaki (a, b, c) fıkralarında belirtilen karşılıksız ölüm yardımı yapılır.

d) Vazife başında veya vazifeden mütevellit olan ölümlerde üye "şehit" sayılarak, tâbi olacağı normal ölüm yardımı bir kat fazlasıyla verilir. Ancak, ölümün vazife başında veya vazifeden mütevellit olduğu, yetkili makamlardan alınacak bir belge ile tevsik edilmesi ve bu belgeye dayanarak Merkez Yönetim Kurulu tarafından da müteveffanın şehit sayılmasına karar verilmiş olması şarttır.

Madde: 36 — Aidatını muntazam ödemekte ve bağlı bulunduğu ilçenin bordroları muntazam olarak Sandığa gelmekte olan üyelerin ölümünde yapılacak yardımlarda şu hususlara dikkat edilir:

Madde: 37 — Ölen üyenin gömme izni kâğıdı, sağlığında kendi elyazısıyla doldurmuş olduğu ölüm yardımı beyannamesi ve ailesi fertlerinin yardım isteme dilekçesi, yardımın yapılmasına dair İlçe Kurulu kararına eklenmek suretiyle, ölüm olayı, İlçe Kurulu Başkanlığı tarafından Sandık Müdürlüğüne bildirilir.

Madde: 38 — Sandık Müdürlüğü Merkez Yönetim Kurulundan yardım yapılmasına dair karar aldıktan sonra Kurul Başkanlığı adına, (ölümün dahil olduğu ölüm yardımı kategorisine göre), istihkakı olan ölüm yardımını gönderir. Bu paradan, önce, ölen üyenin ailesine verilmiş olan para varsa aynen kesilerek bankadaki ilgili hesaba yatırılır; geri kalanı hak sahiplerine pullu alındı karşılığında ödenerek daha evvel alınmış geçici alındılar varsa geri verilir. Hak sahiplerinden alınan alındı İlçe Kurulunca onaylandıktan sonra, hemen Sandık Müdürlüğüne gönderilir.

Madde: 39 — Ölüm beyannamesi doldurmadan ölmüş olan üyelerin ölüm yardımları statüdeki açıklamaya göre yolluk ve emeklilik kanunlarında aile ferdi olarak sayılan kimseler arasında eşit olarak pay edilir. Yardım isteme dilekçesinde bunların kimler olduğu, adresleri işleri ve yaşları yazılmalıdır.

Madde: 40 — Ölüm beyannamesi olmıyan ve yukarda yazılı kanunlarda sayılan aile fertlerinden kimsesi bulunmıyan üyenin vefatında cenaze ve mezar masrafları, istihkakı olan ölüm yardımını geçmemek şartıyla, İlçe Kurulu tarafından yapılır ve yapılan bu masraflara ait usulüne uygun olarak düzenlenecek belgeler, rayice uygunluğu da o yerin belediyesine tasdik ettirilerek, tutarları ödenmek üzere Sandık Müdürlüğüne gönderilir.

Ölüm yardımları hiçbir suretle kurumlara ödenmez.

Madde: 41 — Statüye göre her üye kendi elyazısı ile bir beyanname doldurup bu beyannamede ölüm yardımının kimlere verilmesini istediğini yazar. İlçe Kurulu Başkanları bu beyanname-

leri Kurulda, gizli bir dosyada saklar ve üyenin yer değiştirmesinde bu beyannameyi gittiği yerin Kurul Başkanlığına gönderir.

Madde: 42 — Ölen üyenin sağlığındaki zamana ait bütün karşılıksız yardımları usulüne uygun bir şekilde tahakkuk ettirildikten sonra ölüm yardımının ödenmesindeki esaslara göre ödenir.

II. KARŞILIKLI YARDIMLAR

Karşılıklı Yardımlar:

Madde: 43 — Sandık, üyelerine aşağıdaki madde ve fıkralarda belirtilen şartlar ve tesbit edilen miktarlar dahilinde KARŞILIKLI YARDIMLAR yapar.

Madde: 44 — Ödünç para istiyen üyeler, örneğine uygun olarak doldurup imzalıyacakları ve iki kefile imzalatacakları basılı dilekçeyi, lüzumlu belgelerini de bağlayarak, İlçe Kuruluna verirler. İlçe Kurulu böyle bir müracaatı en geç bir hafta içinde inceleyip karara bağladıktan sonra imza ve mühürle tasdik ederek Sandık Müdürlüğüne gönderir.

Çeşitli mazeretleri dolayısıyla ödünç para alabilecek durumda olan üyeler, bu mazeretlerden yalnız birisini tercihe mecburdurlar. Her ne sebep ve suretle olursa olsun ayrı mazeretler için ayrı yardımlar yapılmaz ve alınan bir borç tamamen ödenmedikçe ikinci bir borç verilmez.

Madde: 45 — Borçlarını her ne sebeple olursa olsun muntazam ödemiye üyelerin borçları, senette kabul ettikleri şartlara göre, kendilerinden veya kefillerinden haciz yoluyla alınır. Bu gibilere, borcun tamamının alınmasından itibaren üç yıl borç para verilmez.

Borcunu tamamiyle ödemedi sakatlanma, emekli veya ölüm yardımı alan üyelerin bu yardımlarından, Sandığa olan borçları bir defada kesilerek artan kısmı hak sahiplerine verilir.

Çocuklarını Okutana Yapılacak Borç Yardımı:

Madde: 46 — Çocuklarını okutmak üzere ödünç para istiyen üyeler aşağıdaki cetvelde durumlarına uyan miktarlar üzerinden hesaplanarak senede bir defaya mahsus olmak, on ayda ve on eşit taksitte ödenmek şartıyla % 5 faizle ödünç para verilir. Ancak, bu maksatla yapılan yardım tutarı, üyenin maaşı tutarının üç mislini geçemez.

Ödünç para istiyen üyelerin:

a) Maaşının hacizli olmaması, borç taksitlerini zamanında ödemeğe engel başka borcu bulunmaması,

b) Malî durumu İlçe Kurulunca bilinen ve kefil olduğu borcu ödediği takdirde sıkıntı çekmeyecek derecede hali, vakti yerinde olan bir üyeyi kefil göstermesi;

c) Borç taksitlerini maaşlarından aksatmadan kesmesi için maaş mutemedini yetkili kılması;

ç) Çocuğunu parasız-yatılı, paralı-yatılı, gündüzlü okuttuğuna dair çocuğun bulunduğu okul müdürlüğünün imzasını, okunaklı başlık ve mührünü taşıyan örneğine uygun bir belgeyi, yine örneğine uygun, basılı borç isteme dilekçesine ekliyerek, bağlı bulunduğu İlçe Kurulu yoluyla Sandık Müdürlüğüne göndermesi lâzımdır.

Belgelerin, borcun istendiği ders yılı içinde düzenlenmiş olması gerektir. Eski tarihli belgelerle borç yardımı yapılmaz.

ÇOCUK OKUTMA DOLAYISIYLA VERİLECEK BORÇ PARA MİKDARLARINI GÖSTERİR CETVEL

OKULLAR	Kendi hesabına okuyanlar						Devlet veya bir Kurum hesabına okuyanlar					
	Üyenin bulunduğu yerde okuyanlara			Dışarda okuyanlara			Üyenin bulunduğu yerde okuyanlara			Dışarda okuyanlara		
	1 Çocuk	2 Çocuk	3 Çocuk	1 Çocuk	2 Çocuk	3 Çocuk	1 Çocuk	2 Çocuk	3 Çocuk	1 Çocuk	2 Çocuk	3 Çocuk
	Fazlası	Fazlası	Fazlası	Fazlası	Fazlası	Fazlası	Fazlası	Fazlası	Fazlası	Fazlası	Fazlası	Fazlası
İlk	100	50	150	00	—	—	50	25	75	50	—	—
Orta	150	100	300	100	—	—	75	50	50	50	—	—
Yüksek	200	100	500	200	700	250	100	50	250	100	350	250

Madde: 47 — Üyenin durumu yukarıda belirtilen esaslara uymadığı takdirde, belgeleri Sandık Müdürlüğüne gönderilmekle beraber durum İlçe Kurulu Başkanlığınca ve ayrı bir yazı ile Sandık Müdürlüğüne bildirilir.

Madde: 48 — Birden fazla çocuğunu değişik dereceli okullarda okutan üyelere:

a) En çok para verilebilecek olan çocuğu birinci çocuk olarak kabul edilip ait olduğu bölümün en yüksek miktarı,

b) Aynı üyenin öteki çocukları için de bulundukları okullara göre ait oldukları bölümlerin ikinci çocukları olarak kabul edilmek suretiyle borç para verilir.

Madde: 49 — Belgeleri noksan olan istekler dikkate alınmaz.

Çocuklarını Evlendirenlere Yapılacak Borç Yardımı:

Madde: 50 — Çocuklarını evlendiren üyelere bir defaya mahsus olmak, on ayda ve on eşit taksitte ödenmek üzere % 5 faizle (500) lira ödünç para verilir. Bunun için:

a) Evlenen çiftte ait evlenme cüzdanlarının veya tasdikli örneklerinin,

b) Örneğine uygun olarak doldurulup iki kefile imzalatılmış pullu, imzalı ve İlçe Kurulu tarafından da mühür ve imza ile tasdik edilmiş dilekçenin,

İlçe Kurulu yoluyla Sandık Müdürlüğüne gönderilmesi lâzımdır (Örnek: 6. ya göre).

Madde: 51 — Evlenme ihbariyeleri veya nüfus kayıt örnekleri ile ÇOCUK EVLENDİRME YARDIMI yapılmaz.

Aile Fertleri Hasta Olan Üyelere Yapılacak Yardımlar:

Madde: 52 — Üyenin yolluk kararnamesinde veya emeklilik kanununda sayılan aile fertlerinden birinin; her çeşit verem, kanser, kanıyan ülser ve felç hastalıklarında, senede bir defaya mahsus olmak, on ayda ve on eşit taksitte ödenmek şartıyla % 3 faizle (500) lira ödünç para verilir. Bunun için:

a) Hastanın üye ile olan yakınlık derecesini belirten resmî bir belgenin,

b) Hastalığı belirten resmî hastahane sağlık kurulu veya hastahane olmıyan yerlerde hükümet doktoru raporunun,

c) Örneğine uygun olarak doldurulup iki kefile imzalatılmış pullu, imzalı ve İlçe Kurulu tarafından da mühür ve imza ile tasdik edilmiş basılı borç isteme dilekçesinin,

İlçe Kurulu yoluyla Sandık Müdürlüğüne gönderilmesi lâzımdır (Örnek: 7. ye göre).

Mahrumiyet Bölgesindeki Üyelere Yapılacak Borç Yardımları:

Madde: 53 — Kanunda "Mahrumiyet Bölgesi" sayılan yerlerde görev yapan üyelere, yılda bir defaya mahsus olmak, on ayda ve on eşit taksitte ödenmek şartıyla % 5 faizle (500) lira ödünç para verilir.

Bunun için üyenin, basılı örneğine uygun olarak doldurup imzalıyacağı pullu ve iki kefil tarafından imzalanıp İlçe Kurulu'na da mühür ve imza ile tasdik edilmiş borç isteme dilekçesinin İlçe Kurulu yoluyla Sandık Müdürlüğüne gönderilmesi lâzımdır.

Ancak bu üyelerin, o yıl başka yere nakil isteğinde bulunmadıklarına dair Millî Eğitim Müdürlüğünden alınmış tasdikli bir belgeyi dilekçelerine eklemeleri lâzımdır (örnek: 8. e göre.)

Emekliye Ayrıldığı Halde Üyelikliğini Devam Ettirenlere Yapılacak Borç Yardımları:

Madde: 54 — Emekliye ayrıldığı halde emekli yardımı almıyan ve ileride de istemiyeceğine dair örneğine uygun tahütname vererek üyelikliğini devam ettirenlere, üyelikliğin kabul edildiği Sandık Müdürlüğü tarafından kendisine resmen bildirildikten sonra ilk yıl içinde ve bir defaya mahsus olmak, on ayda ve on eşit taksitte ödenmek şartıyla % 5 faizle (500) lira ödünç para verilir.

Böyle bir ödünç para almak isteyenler, basılı örneğine uygun olarak doldurup imzalıyacakları ve iki kefile imzalatacakları pullu borç isteme dilekçelerini İlçe Kurulu'na verirler. Dilekçe İlçe Kurulu tarafından da mühür ve imza ile tasdik edildikten sonra Sandık Müdürlüğüne gönderilir (Örnek: 9. a göre.)

Karşılıklı Yardımlarla İlgili Müşterek Hükümler:

Madde: 55 — Her ne sebeple olursa olsun, üyelik hakkını kaybeden veya ölen borçlunun kalan borcu genel hükümlere göre alınır.

Madde: 56 — Borç taksitleri âidata karıştırılmadan aynı dekont veya havale ile gönderilir. Ancak, bu dekont veya havalede borç miktarı açıklanır. Ayrıca, gönderilen âidat bordrolarının borç hanesinde hangi üyenin kaçınıcı tahsiti olduğu ve tahsit miktarı açıklanır.

Madde 57 — Borçlu, başka bir il'e veya İlceye gittiği takdirde, geri kalan borcunun ödenmesi için durum, ayrıldığı yerin Kurul Başkanlığı tarafından gittiği yerin Kurul Başkanlığına derhal bildirilir.

Madde: 58 — Sandık gelirinin, tesbit edilen miktarlar üzerinden bütün yardımları karşılıyamıyacağı görülürse, bu takdirde karşılıklı yardım miktarlarından, Merkez Yönetim Kurulu kararıyla, en çok % 30 a kadar bir indirme yapılır.

Yardımlar Yönetmenliğiyle İlgili Müşterek Hükümler:

Madde: 59 — Her türlü yardım isteklerinde, yardımı gerektiren olayın oluş ve bir belgeye bağlanış tarihleriyle yardım dileğine ait dosyanın Sandık Müdürlüğüne geliş tarihi arasında bir yıldan fazla zaman geçerse yardım yapılmaz.

Bu süre içinde istenmiyen yardımlar için bir hak iddia edilemez.

Madde: 60 — Karşılıksız yardımlar için, bir senelik zamanın hesabında başlangıç:

- a) Tedavi yardımlarında masraf belgeleri ve rapor tarihi,
- b) Doğum yardımlarında doğumu tesbit eden rapor tarihi,
- c) Evlenme yardımlarında, evlenme tarihi;
- ç) Sakatlanma yardımlarında yirmiyedinci maddenin (a.) fıkrasında belirtilen belgenin tarihi,
- d) Emeklilik yardımlarında, emekliliğini üyeye bildiren resmi yazının tarihi,
- e) Ölüm yardımlarında gömme izni kâğıdında yazılı ölüm tarihidir.

Müddetin sonu, yardım isteme dilekçesinin Sandık Müdürlüğüne gelip kaydedildiği tarhtir.

Madde: 61 — Karşılıklı yardımda müddetin başlangıcı:

- a) Çocuğunu evlendirme yardımlarında evlenme tarihi,
- b) Aile fertleri hastalıklarında, rapor tarihi,
- c) Emekli olduğu halde üyeliğini devam ettirenlere yapılacak borç yardımında, üyeliğin kabulünü bildiren Sandık yazısı tarihidir.

Bu müddetlerin sonu, yardım isteme dilekçesinin Sandık Müdürlüğüne gelerek kaydedildiği tarihtir.

Madde: 62 — Tedavi, sakatlanma ve emeklilik yardımları ile karşılıklı yardımlar, üyenin kendisine veya usulüne göre tâyin edeceği vekiline ödenir.

Madde: 63 — Yardım paraları, istihkak sahiplerine tam olarak ödenir. Pul parasından başka hiçbir kesinti yapılmaz. Ancak, karşılıklı yardımlar için faizlerle havale ve diğer haberleşme masrafları, peşin hesaplanarak kesilir.

Madde: 64 — Bu yönetmelik yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, bundan önce uygulanmakta olan “Karşılıksız ve Karşılıklı Yardımlar Yönetmeliği” ve o yönetmelikle ilgili karar ve genelgeler hükümsüzdür.

Madde: 65 — İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı IX. Genel Kurulu tarafından kabul edilen bu yönetmelik, Tebliğler Dergisi'nde yayımlandıktan sonra, 1 Ocak 1961 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

★
Ö R N E K L E R

ÖRNEK: 1

(Yönetmeliğin 27., 28., 29. maddeleriyle ilgilidir.)

SAKATLANAN ÜYELERE YAPILACAK KARŞILIKSIZ
YARDIMLARA AİT MÜRACAAT BELGESİDİR

İlçe Kurulu Başkanlığına

...../...../... tarihinde sakatlandım. Olayı belirten belgenin tasdikli sureti ile sakatlığımın derecesini gösteren hastahane ra-

poru ve meslekteki kıdemimi bildiren Millî Eğitim Müdürlüğünce tasdikli belge, ilâşikte sunulmuştur.

Gerekli yardımın yapılmasını saygı ile rica ederim.

...../...../19...
(Imza)

Dilek sahibinin
Görevi :
Görev yeri:
Adı, soyadı:

ÖRNEK: 2

(Yönetmeliğin 31. maddesiyle ilgilidir.)

TABİİ ÂFETLER DOLAYISIYLA EVİ VEYA EŞYASI KISMEN VEYA TAMAMEN HARAP OLAN ÜYELERE YAPILACAK BORÇ YARDIMI İLE İLGİLİ OLARAK İLCE KURULLARINCA TANZİM EDİLECEK ZARAR-ZİYAN LİSTESİDİR:

Sıra		Beherinin	Tutarı	
No.	Adedi	bedeli	Lira	İ Z A H A T
_____	_____	_____	_____	_____
				.....
_____	_____	_____	_____	_____
				Y e k û n .....

Yalnız (   ) kalemde (   ) liradır.

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL
YARDIM SANDIĞI MÜDÜRLÜĞÜNE
A N K A R A

...../...../19... tarihinde vukubulan ..... de .....
.....'ın mârûz kaldığı zarar ve ziyânın
nev'i ve bugünkü rayice göre tutarı, yukardaki cetvelde arz edil-
miştir.

Saygılarımızla

...../...../19...

..... İlçe		
Kurulu Başkanı	Üye	Üye
(Adı, soyadı ve Mühür, imza)	(Adı, soyadı, imza)	(Adı, soyadı, imza)

ÖRNEK: 3

(Yönetmeliğin 30. ve 31. maddeleriyle ilgilidir.)

TABİİ ÂFETLER DOLAYISIYLA EVİ VEYA EŞYASI ZARAR VE HASAR GÖREN ÂZALARA YAPILACAK BORÇ YARDIMINA AİT MÜRACAAT BELGESİDİR:

İlçe Kurulu Başkanlığına

...../...../19... tarihinde vukubulan yangında (selde, zelzelede) evim (eşyam) tamamen (kısmen) harap olmuştur. Hâdiseyi tevsik eden belge ilâşikte sunulmuştur (*).

Yardımlar yönetmeliğinin (31.) maddesinde yazılı zarar ve ziyan listesinin tanzimiyle gerekli yardım yapılmasının teminini saygıyla rica ederim.

...../...../19...

(Imza)

Dilek sahibinin
Görevi :
Görev yeri:
Adı, soyadı:

(*) Bu belge adlî veya idarî makamlardan alınacaktır.

ÖRNEK: 4

(Yönetmeliğin 32. maddesiyle ilgilidir.)

KARŞILIKSIZ EMEKLİ YARDIMI ALACAK VE SANDIK
AZALIĞINDAN AYRILACAK OLANLARIN VERECEKLERİ
TAAHHÜT BELGESİDİR:

İlce Kurulu Başkanlığına

.....

...../...../19... tarihinde emekliye ayrılmış bulunuyorum. Bu-
na ait Millî Eğitim Müdürlüğünden (Millî Eğitim Memurluğun-
dan) tasdikli belge ilişikte sunulmuştur.

Son aslî maaşım ( ) liradır.
İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı üyeliği
ile ilişikimin kesilerek gerekli Emekli Yardımının yapılması-
nın teminin saygıyla rica ederim. .... /...../19...

(İmza)

Dilek sahibinin

Görevi :

Görev yeri:

Adı, soyadı:

ÖRNEK: 5

(Yönetmeliğin 33. maddesiyle ilgilidir.)

EMEKLİYE AYRILDIĞI HALDE SANDIK ÜYELİĞİNİ
DEVAM ETTİRMEK İSTİYENLERDEN ALINACAK
TAAHHÜT BELGESİ:

İlce Kurulu Başkanlığına

.....

...../...../19... tarihinde emekliye ayrıldım. Buna dair Millî
Eğitim Müdürlüğünden (Millî Eğitim Memurluğundan) tasdikli
belge sureti ilişikte sunulmuştur.

Üyeliğimi devam ettirmek arzusunda yım. Karşılıksız Emekli-
lik Yardımı almamayı ve ileride ne sebeple olursa olsun bu husus-
ta bir hak talep etmemeyi kabul ve taahhüt ederim.

...../...../19...

(120 Krş.
damga pulu)
(İmza)

Taahhüt sahibinin

Görevi :

Görev yeri:

Adı, soyadı:

Yukarıdaki imzanın ..... a ait ol-
duğunu tasdik ederiz. .... /...../19...

..... İlce

Kurulu Başkanı

Üye

Üye

(Adı, soyadı, Kurul

mührü, imza)

(Adı, soyadı, imza)

(Adı, soyadı, imza)

ÖRNEK: 6

(Yönetmeliğin 53. maddesiyle ilgilidir.)

ÇOCUKLARINI EVLENDİREN ÜYELERE YAPILACAK
BORÇ YARDIMI İÇİN MÜRACAAT BELGESİDİR:

İlce Kurulu Başkanlığına

.....

...../...../19... tarihinde oğlumu (kızımı) evlendirdim. Ev-
lenme cüzdanlarının tasdikli örnekleri ile iki kefil tarafından im-
zalanmış matbu pullu dilekçe ilişikte sunulmuştur.

( ) lira borç yardımı yapılmasının teminini saygı ile
rica ederim. .... /...../19...

(İmza)

Taahhüt sahibinin

Görevi :

Görev yeri:

Adı, soyadı:

ÖRNEK: 7

(Yönetmeliğin 55. maddesiyle ilgilidir.)

UYENİN HARCİRAH KARARNAMESİNDE SAYILAN AİLE
FERTLERİNİN HASTALIĞI HALİNDE YAPILACAK BORÇ
YARDIMI İÇİN MÜRACAAT BELGESİDİR:

İlce Kurulu Başkanlığına

.....

...../...../19... tarihinde ..... m hasta-
lanmıştır. Hasta ile olan yakınlık derecemi gösterir belge ile has-
talığın mahiyetini belirten hastahane sağlık kurulu raporu (*) ve
iki kefile imzalatılmış matbu pullu dilekçe ilişikte sunulmuştur.

( ) lira borç yardımı yapılmasının teminini saygı ile
rica ederim. .... /...../19...

(İmza)

Dilek sahibinin

Görevi :

Görev yeri:

Adı, soyadı:

(*) Hastahane bulunmayan yerlerdeki üyeler, hükümet doktoru
raporu gönderirler. Ancak, hastahanenin bulunmadığı resmi bir
yazı ile tevsik ettirilmelidir.

ÖRNEK: 8

(Yönetmeliğin 56. maddesiyle ilgilidir.)

MAHRUMİYET BÖLGESİNDE YAŞIYAN ÜYELERE YA-
PILACAK BORÇ YARDIMI MÜRACAAT BELGESİDİR:

İlce Kurulu Başkanlığına

.....

Bugünkü görevim ve görev yerim aşağıda gösterilmiştir. Bu
yıl başka yere nakil talebinde bulunmadığıma dair Millî Eğitim
Müdürlüğünden tasdikli belge ile iki kefile imzalatılmış matbu,
pullu dilekçem ilişikte sunulmuştur. .... /...../19...

(İmza)

Dilek sahibinin

Görevi :

Görev yeri:

Adı, soyadı:

ÖRNEK: 9

(Yönetmeliğin 54. maddesiyle ilgilidir.)

EMEKLİYE AYRILDIĞI HALDE SANDIK ÜYELİĞİNİ
DEVAM ETTİRENLERE YAPILACAK BİR DEFAYA
MAHSUS BORÇ YARDIMI İÇİN MÜRACAAT
BELGESİDİR:

İlce Kurulu Başkanlığına

.....

...../...../19... tarihinde emekliye ayrıldım. Buna dair belge-
nin Millî Eğitim Müdürlüğünden (Millî Eğitim Memurluğundan)
tasdikli sureti eklidir.

Üyeliğimi devam ettireceğime dair taahhüt belgesi karşılığında Kurulunuzdan aldığım makbuzun tasdikli sureti de ilişikte sunulmuştur.

Yardımlar yönetmeliğinin 54. maddesinde belirtilen borç yarımının yapılmasının teminini saygı ile rica ederim.

...../...../19...

Dilek sahibinin

(İmza)

Görevi :

Görev yeri:

Adı, soyadı:

★

SEÇİM YÖNETMENLİĞİNİN 6. MADDESİ

SEÇİM YÖNETMENLİĞİNİN IX. GENEL KURULCA DEĞİŞTİRİLEN 6. MADDESİ

a) Önce, bağlı bulunulan İl'i temsil etmek üzere gizli oy ve açık tasnif esasına göre kendi aralarından bir Genel Kurul Temsilcisi Adayı ve Yedeği, sonra da üçü asil, üçü yedek olmak üzere İlçe Kurulu üyeleri seçilir. Bunların, aylık aidatlarını ödedikleri ilceden olmaları şarttır. Genel Kurul Temsilcisi adayının ve İlçe Kurulu üyelerinin Sandığa kayıtlı ve aidatlarını muntazam olarak veren Sandık üyelerinden bulunmaları şarttır.

Yalnız üç üyesi bulunan İlcede, mevcut üyeler, aralarından birini Başkan seçmek suretiyle İlçe Kurulu teşkil olunur. Yalnız iki üyesi bulunan İlcelerde ise üyenin biri Başkanlık diğeri Kurul üyeliği görevini yapar. İlcede birden fazla üye bulunmadığı takdirde bu üye, İlçe Kuruluna ait görevleri yapar.

Bu gibi hallerde Genel Kurul Temsilcisi Adayı seçimi de aynı şekilde olur.

b) Üye sayısı yüze kadar olan İlcelerde bir, yüzden fazla olanlarda iki Temsilci adayı seçilir.

★

MERKEZ YÖNETİM KURULU SEÇİM YÖNETMENLİĞİ

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞI MERKEZ YÖNETİM KURULU SEÇİM YÖNETMELİĞİ

Seçim Komisyonlarının Teşkili ve Görevleri:

Madde: 1 — Müzakerelerini tamamlıyan Genel Kurul dağılmadan evvel, Başkanlık Divanı'nın teklifi üzerine, hazır bulunan Temsilciler arasından, biri Merkez Yönetim Kurulu, diğeri de Denetçiler Kurulu seçim neticelerinin tasnif ve tesbitini yapmak üzere üçer kişilik iki Komisyon seçer.

Bu Komisyonlar derhal kendi aralarında iş bölümü yaparak biri Başkan, biri kâtip biri müşahit üye olur.

Madde: 2 — Seçim Komisyonlarının görevleri şunlardır:

a) Genel Kurul Başkanlık Divanı'nın nezareti altında seçimlerin intizamla yapılmasını sağlamak üzere gerekli tedbirleri almak ve oy verme işlerini idare ve kontrol etmek;

b) Seçim puslalarını sayıp tasnif etmek ve sonucunu bir zabıtla tesbit ederek Genel Kurul Başkanlık Divanı'na vermek.

Oy Verme, Olayların Sayılması, Tasnifi:

Madde: 3 — Seçim Komisyonları teşekkül edip gerekli hazırlıkları tamamlandıktan sonra oy verme saatinin başladığı ilân edilir.

Bunu takiben Temsilciler, Vilâyet isimleri alfabe sırasıyla, oy verme mahalline gider ve seçim Komisyonundaki listede adları hizasına işaret edildikten sonra oylarını kullanırlar.

Madde: 4 — Seçim Komisyonu tarafından oy verme müddetinin bittiğinin bildirilmesini müteakip, kendi sırasında oy'unu kullanmamış olanlar da oylarını kullanabilirler. Ancak, oyların tasnifine başlandıktan sonra hiçbir suretle oy kullanılamaz.

Madde: 5 — Sayım ve tasnif herkesin görebileceği şekilde açıkta yapılır. Ancak Komisyon, faaliyetinin selâmeti bakımından sayım masası etrafında boş kalmasını istediği bir sahayı tayin ederek bu sahanın etrafını, sayımı görmeğe engel olmayacak surette çevirebilir.

Madde: 6 — Sayım şöyle yapılır:

a) Temsilci listesindeki işaretler sayılarak seçime iştirak edenlerin sayısı tesbit edilir;

b) Seçim sandığına atılan oy puslaları sayılarak tesbit olunur.

c) İki rakamın aynı olduğu görüldüğü takdirde tasnife geçilir. Aksi halde işaretler ve oy puslaları tekrar sayılır ve uygunluk olmadığına kanaat getirilirse fazlalık kadar oy puslası, sandıktan rastgele alınır ve açılmadan imha edilir.

d) Oy puslası sayısı isim listesindeki işaretlerden az olursa herhangi bir işlem yapılmıyarak tasnife geçilir.

Madde: 7 — Sayım ve tasnif işlerine, her ne sebeple olursa olsun ara verilmez.

Madde: 8 — Aday isimleri oy puslalarından okundukça, boş bir kâğıt üzerine yazılır ve her oy için, ait olduğu ismin hizasına bir gizgi çekilir. (Mürekkepli veya sabit kalemle).

Madde: 9 — Oy puslalarını sandıktan birer birer Başkan alıp okur; Kâtip kaydeder, Müşahit üye işin hatasız yapılmasına dikkat eder.

İsterlerse, Kâtip üye ve seçimi dışardan takibeden Temsilciler de oy puslalarının muhteviyatını görebilirler.

Oy puslalarına adayların ad ve soyadları yazılır.

Muteber Olmıyan Oy Puslaları ve Oylar:

Madde: 10 — Oy puslaları aşağıda belirtilen hallerde muteber olmaz:

a) İmzalı, veya seçmenin kim olduğunu belli eden bir işaret taşıyan puslalar.

b) İçindeki isimlerden hiçbirisi Komisyonca okunamıyan puslalar.

Madde: 11 — Puslada yazılı isimlerden Seçim Komisyonunca okunamıyanlar hesaba katılmaz. Bir puslada mükerrer yazılan isimler tek isim sayılır.

Madde: 12 — Bir puslada seçilecek aday sayısından fazla isim bulunduğu takdirde baştan itibaren aday sayısı kaadr isim sayılıp bırakılarak fazlası çizilir ve çizilenler hesaba katılmaz.

Aday sayısından az isim yazılı puslalar muteberdir.

Madde: 13 — Oyların tasnifi bittikten sonra tasnif cetvelleri Seçim Komisyonlarınca imzalanır, tutanağa eklenir.

Seçim Sonucunun Tesbiti:

Madde: 14 — Asil ve yedek olarak seçimi kazananların adları, adresleri ve kazandıkları oy sayısı bir tutanakla tesbit edilerek Genel Kurul Başkanlık Divanına teslim olunur.

Sonuç Genel Kurula arz edilir.

Madde: 15 — Seçim neticelerine itiraz vaki olduğu takdirde bu itiraz derhal Seçim Komisyonunca incelenip karara bağlanır ve karar itiraz edene ağıktan bildirilir. Bu karar kesindir. Sonradan yapılan itirazlar dikkate alınmaz.

Madde: 16 — Bu yönetmelik, Genel Kurulun tasdiğiyle yürürlüğe girer.

★

T. C.
İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ
SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM
SANDIĞI MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 4-24513

A N K A R A
25-XI-1960

İlçe Kurulu Başkanlığına

.....

97 sayılı kanunla öğretmen olarak Bakanlığımız emrine verilen, 98 sayılı kanunla kadroları Bakanlığımız teşkilât kadrosuna ilâve edilen Yedeksubay öğretmenlerden Sandığımız için aidat kesilip kesilmeyeceği hususunda tereddüde düşüldüğü bazı İlçe Kurullarından alınan yazılardan anlaşılmıştır.

4357 sayılı kanunun 7117 sayılı kanunla değişik 11. maddesi Bakanlığımız bütçesinden maaş alan ilkökul öğretmenleriyle yardımcı ve stajyer öğretmenleri Sandığımızın mecburî üyeleri arasında zikrettiğine göre 97 sayılı kanunla fiili askerlik hizmetlerini Bakanlığımız emrinde ilkökul öğretmenliği yapmak suretiyle ifa ve maaşlarını Bakanlığımız bütçesinden ve ilkökul öğretmenliği kadrosundan alacak olan yedeksubay öğretmenlerin de Sandığımızın mecburî üyesi olarak muamele görmeleri, yani Sandık aidatı ödemeleri, bu müddet zarfında Sandığımızın her türlü yardımlarından faydalanmaları icabetmektedir.

Bu itibarla İlçeniz emrine verilmiş olan yedeksubay öğretmenlerin işe başladıkları tarihi takibeden ay başından itibaren maaşlarından aidat kesilmek suretiyle aidat bordrolarına ilâvesini ve ismi karşısına yedeksubay olarak öğretmenlik yaptığının belirtilmesini, geçen ay kesilmeyen varsa, iki aylık aidatının birden kesilerek gönderilmesini rica ederiz.

Saygılarımızla
(Suphi Arman) (Fuat Akdur)

TALİM VE 2-11-1960
TERBİYE DAİRESİ ÖZET:

Sayı: 481.2/3027-27 Köy Çocuklarımızın
5393 Çiftçi ve ev kadını
olarak yetişmeleri h.

VALİLİKLERE

Tarım Bakanlığının, 8—18 yaşları arasındaki erkek ve kız köy çocuklarımızın çiftçi ve ev kadını olarak yetişmelerini hedef tutan 4—K teşkilâtının çalışmalarından memnuniyet verici sonuçlar alınmakta olduğu malumdur.

Halen 44 vilâyetimizde yapılmakta olan bu faaliyetlerin daha da genişletilmesine gayret edilmektedir.

13 Mayıs 1960 günü Bakanlığımız temsilcisinin de iştirakiyle Tarım Bakanlığında yapılan toplantıda, çalışmaların aşağıdaki konular üzerinde devamı ve geliştirilmesi uygun görülmüştür. Millî Eğitim Müdürlükleriyle köy öğretmenlerimizin bu faaliyetlere eskisi gibi katılmaları hususunun teminini önemle rica eder, saygılarımı sunarım.

Millî Eğitim Bakanı y.
Mehmet Arslantürk

Konular:

1 — İlköğretmen okulları son sınıfla-

rına 4—K'nın maksat ve gayesi hakkında bilgi verilmesi.

2 — Öğretmenlerin, yaz aylarında açılacak kısa vadeli liderlik eğitimi kurslarına ve yapılacak tetkik gezilerine katılmaları.

3 — Öğretmenlerin 4—K çalışmalarında bilhassa öncü lider olarak vazife almaları.

4—4—K Aylık toplantılarında okullardan faydalanılması hususunda işbirliği yapılması.

5 — Okuma yazma bilmeyen üyelerin, okuma yazma öğrenmeleri için gerekli tedbirlerin alınması.

YAYIM 29-11-1960
MÜDÜRLÜĞÜ ÖZET:
Sayı: 611.1/418-15943 "Tarih Şeridi" altı eser h.

5394

Fahri Akıncı tarafından hazırlanan "Tarih Şeridi" adlı eserin ilkökul 4. ve Ortaokul I. sınıfları için yardımcı ders kitabı olarak kabulü uygun görülmüştür.

"Dağarcık Yayınevi—İstanbul" ve "Öğretmen Dergisi ve Yayınevi, Posta Kutusu No: 316—Ankara" adreslerinden 700 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan eserin ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Mehmet Arslantürk

MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİNE

VE

MİLLÎ EĞİTİM MEMURLUKLARINA

1 — İlk Öğretim Gazetesinin 26 ncı cildinin abone kayıtlarına başlanmıştır. Bu cildin abone bedeli (8) liradır. Bir nüshasının fiyatı (50) kuruştur. Yarı cilde abone (4) liradır. Öğrenciler için yıllık abone (6) lira, yarı cildin bedeli (3) liradır.

2 — Abone bedellerinin Millî Eğitim Memurlukları eliyle toplam mahallî banka vasıtasıyla: (*) (T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Müdürlüğündeki) (3803 No.lu cârî hesaba) yollanması ve açık adresli abone listelerinin (Millî Eğitim Bakanlığı Yayın Müdürlüğü Dergi Bürosu Şefliği, Posta Caddesi — Ankara) adresine gönderilmesi.

3 — Listelerde abonelerin adları, okul adresleri ve bilhassa posta teşkilâtı bulunup bulunmadığının bildirilmesi.

4 — Abone paralarının Ziraat Bankası bulunan yerlerde bu Banka vasıtasıyla, bulunmayan yerlerde ise posta vasıtasıyla, dairemize yollanması.

5 — Bazı yerlerde yalnız paralar, bazı yerlerde ise sadece listeler yollanmakta; bu hal abonelerin dergilerini almamalarına ve dolayısıyla lüzumsuz yazışmalara sebebiyet verilmektedir. Abone kaydına yukarıda belirtilen hususlara dikkat buyurulması bilhassa rica olunur.

(*) T. C. Ziraat Bankası şubelerinden yollanacak paralardan yollama ücreti alınmaz.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMIMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 21-12-1960 tarihinde basılmıştır.)

Ankara — Millî Eğitim Basımevi